16 OLDAL

Szerkesztőség és kiadóhivatal
SZUBOTICA
ZMAJ JOVIN TRG 3
Telefonok
Kiadóhivatal 8-58
Szerkesztőség 5-10, 8-52

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Ára 1½ dinár

Előfizetési ár belföldre
negyedévre 165 dinár
egy hónapra 55 dinár
Megjelenik
minden nap, hétfőn és ünnep utáni napokon is

XXIX. ÉVFOLYAM
SZUBOTICA, 1928. OKTÓBER 2.
KEDD
267. SZÁM

A Vajdaság szava

A mostani kiélezett politikai viszonyok között, amikor a parasztdemokrata koalició a prékóiak jogegyenlőségének jelszavával hivja zászlaja alá az uj országrészek lakosságát, fokozott hangsulya van Lalosevics Jócó dr. beszédének, amelyben a radikális klub ülésén, válaszolva az ugynevezett főbizottsági radikálisok vádjaira, a vajdasági szerb nép álláspontját kifejtette.

Lalosevics Jócó dr. mindenekelőtt rámutat arra, hogy a vajdasági szerb nép faji öntudatát és nemzeti jellegét az az intenziv munka konzerválta, amelyet a Srpska Matica, a nemzeti szinház, a nőegyletek, dalárdák olvasókörök és földmivesszövetkezetek folytattak a legsulyosabb időkben, a volt osztrák-magyar monarchia alatt. Ennek a gondolatnak konzekvenciáit Lalosevics Jóca dr. nem vonja le *expressis verbis*, de a folytatása önként adódik: a vajdasági szerb nép, amely évszázadokon át önerejéből tartotta fenn magát s hü maradt fajához, anyanyelvéhez, vallásához és kulturájához, nem szolgált rá arra, hogy nemzeti álmának megvalósulása, a délszláv egyesülés után gyámság alá helyezzék és hazafias megbizhatóságát vita tárgyává tegyék.

A radikális párt főbizottságának memorandumában összesitett vádak szerint Vukicsevics Velja anacionális politikát folytat a Vajdaságban. Lalosevics Jócó dr. ezzel szemben megállapitja, hogy Vukicsevics a Vajdaság egész népének érdekeit tartja szem előtt, nem pedig csak azokét, akik olyan magatartást tanusitanak, mintha szabadalmuk volna a hazafiságra. Miért volna anacionális a községi autonómia helyreállitása, az alkalmatlan és kvalifikálatlan tisztviselők kicserélése alkalmasokkal és kvalifikáltakkal és a közigazgatás rendjének stabilizálása? A bácskai tartományban száztizenhárom község választott jegyzőt és a megválasztottak közül kilencvennyolc szláv, tiz német és hat magyar. Hol van itt a nacionális elemek háttérbeszoritása? Szemére vetik Vukicsevicsnak, hogy a Vajdaságban magyarokat és németeket is megválasztottak községi biráknak, vagy előljárósági tagoknak, de ez eddig is igy volt azzal a különbséggel, hogy eddig a magyar és német előljárók kinevezés utján jutottak tisztségükhöz. Az anacionalizmus vádja onnan származik, hogy mindazok, akiktől elfordult a nép bizalma, akik a politikai ellenfeleikkel vivott küzdelmükben alulmaradtak, vagy alkalmatlanságuk miatt valamely tisztségtől elestek, a nacionalizmus vészharangjának megkonditásával keresnek igazolást mellőzött ambicióik számára. Igy történhetik meg, hogy nemcsak a nemzetiségek viselik a megbizhatatlanság méltatlanul rájuk sütött bélyegét, hanem maguk a vajdasági szerbek is a »magyarón« jelzést kapják. Lalosevics Jócó dr. elháritja ezt az önkényes klasszifikálást és kéri a radikális klubot, hogy ne engedje inferioritásba szoritani a vajdasági szerbeket, akik 1918 november 25-ikén testestül-lelkestül csatlakoztak Beogradhoz.

Lalosevics Jócó dr. szónoki ökonómiával felépitett, bölcs és nagyhatásu beszéde a Vajdaságot érdekli a legközelebbről, de az országos politikai helyzet perspektivájában is jelentős, mert tulajdonképen a szerb-horvát kérdés magvát, a prékói eszmét veti fel azok nevében, akik a prékói front formális felállitását ellenzik. Beograd és Zagreb harcában a vajdasági szerbek, a független demokratákat kivéve, Beograd oldalán állanak és azt a meggyőződést vallják, hogy az uj országrészek egyenjogusága a Szávának mint elválasztó vonalnak kidomboritása nélkül is biztositható. Ennek az álláspontnak hitelén ejthet csorbát, ha kétségbevonják a vajdasági szláv politikusok illetékességét a Vajdaság ügyeinek autonóm intézésére. A Vukicsevics-éra vajdasági politikáját az itteni szerb és bunyevác nép politikai reprezentánsai koncipiálták és akik ezt a politikát anacionálisnak minősitik, Zagrebnak szállitanak érvet a prékói front alátámasztására.

Ebben az összefüggésben Lalosevics Jócó dr. figyelmeztetésszerü kérése, hogy az ország legnagyobb kormányzópártja ne engedje a vajdasági szerbeket ugy kezelni, mint a szerbiai nacionalizmus ellenőrzésére szoruló »magyarón«-okat, nemcsak a Vajdaságra vonatkozik, hanem a szerb-horvát viszály alapvető problémáját is felöleli. A prékói frontot csak annak demonstrálásával lehet megdönteni, hogy az egyes országrészek alkotmányos önrendelkezési joga és speciális érdekei amugy is kellő védelemben részesülnek.

Minden szerbiai párt sorsdöntően fontosnak és sürgősnek tartja a megegyezést a horvátokkal. A radikális párt főbizottságához tartozó politikusok ezen a téren meg akarták előzni riválisaikat és összeköttetést kerestek zagrebi körökkel. Csoda-e, ha ez a kisérlet meghiusult, amikor a főbizottsági radikálisok a Vajdasággal szemben olyan politikát követelnek, amely ellen a parasztdemokrata koalició olyan kemény elszántsággal száll sikra? Milyen *ad absurdum* vitele a gyanakvás szellemének, hogy Várady Imre, Strelicky Dénes, Nagy Ödön és Kraft István mellett még Lalosevics Jócó dr. is kénytelen védekezni az anacionalizmus ráfogása ellen! És milyen csekély volna a szerb-horvát megegyezés esélye, ha az uj országrészek ellen szitott bizalmatlanság kormányzati elvvé harapózna el!

A radikális klub bizalmi szavazattal ratifikálta Vukicsevics vajdasági politikáját, annak jeléül, hogy a prékói vidékek jogos igényeinek kielégitésére irányuló törekvéseket magáévá teszi. Lalosevics Jócó dr. nagy szolgálatot tett beszédével a Vajdaságnak és az egész országnak, sőt a magyar kisebbségnek is, mert a nemzetiségi kérdésben tett kijelentéseivel bizonyos fokig pótolta azt a mulasztást, amit a radikális klubban helyetfoglaló magyarpárti képviselők hallgatásukkal elkövettek.

Bratianu Pilsudszki előtt óvást emelt a lengyel-magyar barátság ellen

Mussolini állitólag uj hatalmi csoportosulást akar létrehozni

Bukarestből jelentik: Vasárnap délelőtt tizenegy órakor *Pilsudszki* marsall meglátogatta *Bratianu* Vintilla román miniszterelnököt. A két államférfi több mint két óra hosszat behatóan megvitatta a két országot érdeklő kérdéseket.

A kiszivárgott hirek szerint Bratianu miniszterelnök Pilsudszki marsall előtt teljes nyiltsággal vázolta Románia álláspontját Lengyelország külpolitikájával szemben, különösen a magyar kérdés tekintetében.

Bratianu részletesen ismertette Románia külpolitikáját, azután kijelentette, hogy Románia nem nézheti jó szemmel a lengyel-magyar közeledést.

Nagy idegességet okozott Romániában az, hogy Lengyelország részéről legutóbb nyilt kijelentések hangzottak el egy magyar-lengyel politikai együttmüködés mellett. Ezekután — mondotta Bratianu —

Románia nem haladhat együtt Lengyelországgal, mert ebben a pillanatban lehetetlen, hogy Románia olyan hatalmi csoportosulásban vegyen részt, amelynek Magyarország is tagja.

Ezért kérte Pilsudszkit, hogy Lengyelország mondjon le minden ilyen törekvésről.

Bratianu annak a reményének adott kifejezést, hogy Lengyelország, mint Románia szövetségese, nem fog semmi olyat tenni, ami sérthetné Románia érzelmeit, végül pedig kijelentette, hogy szükséges és korrekt dolognak tartotta azt, hogy Lengyelországot minden félreértést tisztázó módon és a legnagyobb őszinteséggel informálja Románia állásfoglalásáról.

A két államférfiu a konferencia után a régenstanács tagjainál villásreggelizett.

Bukaresti politikai körökben az a hir van elterjedve, hogy Pilsudszki marsall Mussolini kezdeményezésére azt az ajánlatot tette Romániának, hogy vegyen részt egy uj hatalmi csoportosulásban, melynek tagjai Románián és Lengyelországon kivül Olaszország, Bulgária, Magyarország és Törökország volnának.

Ezek az országok szövetségi viszonyra lépnének egymással és külpolitikai téren szorosan együttmüködnének.

Ujabb kisérletezések folynak a radikális párt egységének helyreállitására

Hirek a kormány rekonstrukciójáról

Őfelsége a király visszatért a fővárosba

Beogradból jelentik: A politikai életben a radikális pártfórumok legutóbbi ülésezései után ismét szélcsend állott be, amely azonban előreláthatólag csak rövid ideig fog tartani. A radikális párt nem került ugyan ki meggyengülten a belső harcokból, de *Sztanojevics* Áca pártvezérré történt megválasztása után sem sikerült a pártegységet helyreállitania. A harc az egyes radikális frakciók között tovább folyik, de egyelőre nem olyan nyilt fegyverekkel, mint eddig. A szükebb főbizottság hivei a mostani látszólagos nyugalmat arra akarják felhasználni, hogy kikényszeritsék néhány emberüknek a kormányba való felvételét. A főbizottság köréből azt hiresztelik, hogy a kormány rekonstrukció előtt áll és hogy *Vukicsevics* néhány hive kiesik a kormányból és a helyükbe a főbizottság hivei kerülnek. Vukicsevicsék azonban ezt a hirt a leghatározottabban cáfolják.

A pártbéke helyreállitására továbbra is folynak különböző kisérletezések. Legutóbb azt az eszmét vetették fel, hogy *Vukicsevics* Velja vonuljon vissza a radikális klub éléről, amely esetben *Trifkovics* Márkó viszont a pártelnökségtől vonulna vissza. Vukicsevics környezetében ezt a megoldást a leghatározottabban ellenzik.

Korosec Antun miniszterelnök, aki a vasárnapot Ljubljanában és maribori választókerületében töltötte, hétfőn délután visszaérkezett Beogradba és estére minisztertanácsot hivot össze, amelynek napirendjén a dalmáciai agrártörvény és a földmivesadósságok likvidálásának kérdése szerepelt.

Őfelsége *Alekszandar* király hétfőn délelőtt visszaérkezett Topoláról, de a királyi család tagjai továbbra is Topolán maradtak.

A kormány tagjai közül *Spaho* Mehmed dr. kereskedelemügyi miniszter Szarajevóba utazott, ahol néhány napot fog tölteni. Utazása a boszniai községi választásokkal van összefüggésben.

Ujabban ismét kezdenek beszélni a parla-

ment összehivásának kérdéséről, amely már aktuális volna, de a parlamenti bizottságok még nem készitettek elő elegendő törvényhozási anyagot. Október tizenkettedikét emlegetik, mint a parlament összehivásának napját, de nem lehetetlen, hogy a parlament nem ül össze október huszadikáig, amikor az alkotmány értelmében okvetlen ülést kell tartani az uj ülésszak megnyitására és az uj elnökség megválasztására.

Sztanojevics Áca a radikális párt uj vezére hazautazott Knjazsevácra. Sztanojevics Áca elutazása előtt több vezető radikális politikussal folytatott megbeszélést és hir szerint lépéseket tett a megingott pártegység mielőbbi helyreállitására

Hétfőn délelőtt ülést kellett volna tartani a pénzügyi bizottságnak, amelynek napirendjére az ideiglenes gazdasági tanács felállitása és a gimnáziumok megszüntetéséről szóló rendelet van kitüzve. Az ülés azonban *Mihajlovics* Ilijának a pénzügyi bizottság elnökének megbetegedése miatt elmaradt.

Rapallóban lesz az optánsügy tárgyalása?

A román jegyzék még nem érkezett meg Budapestre

Budapestről jelentik: Különböző bukaresti hiradás alapján ismeretes, hogy a romány kormány az optánsügy elintézésére egybehivandó konferencia székhelyéül Nizzát kivánja javaslatba hozni.

A genfi tanácskozások során a román kormány delegátusai Páris mellett kardoskodtak, ezt azonban Magyarország nem fogadta el.

A magyar álláspont szerint egyébként a helyes és logikus az volna, hogy ha az egybehivandó megbeszélések semleges területen tartatnának meg, miért is abban az esetben, ha a magyar kormány hivatalos értesitést fog kapni arról — amely ezideig nem érkezett meg, — hogy a román delegáció tényleg Nizzában akarna ülésezni, ugy Magyarország részéről Rappalót fogják javaslatba hozni és miután a két város egymástól távolságban sincs messze, remélhetőleg a kérdésben nem fog vita megindulni.

Magyar részről különben báró *Szterényi* Józsefen kivül, aki a magyar kormány megbizottja, részt vesz a tárgyalásokon dr. *Egry* Aurél is.

Borzalmas rablógyilkosság a román-csehszlovák határon

Egy titokzatos fiatalember meggyilkolt és kirabolt egy kereskedő-asszonyt

Királyházáról jelentik: A csehszlovák—román határon fekvő Királyháza község lakosságát két nap óta egy példátlan kegyetlenséggel és megdöbbentő tervszerüséggel végrehajtott rablógyilkosság tartja izgalomban.

Mintegy nyolc nappal ezelőtt egy elegánsan öltözött fiatalember vonta magára Királyházán a figyelmet. Harmadik napja tartózkodott már a községben az érdekes külsejü fiatalember és a községben beszélni kezdték, hogy *Galambica* Mária zöldségkereskedő asszonynál bérelt szobát és valószinüleg gyöngéd szálak füzik a harminchat éves csinos asszonyhoz.

A fiatalember *Scholtz* Antal néven mutatkozott be az asszonynak, szobát bérelt és kedveskedő modorával igyekezett beférkőzni az asszony és tizenhétéves Teréz leánya kegyeibe. Péntek reggel, amikor az asszony egyedül volt otthon, az uj lakó bekopogott hozzá és ezer koronát kért tőle kölcsön. Galambica Mária kijelentette, hogy nincs ennyi pénze, a fiatalember azonban mind követelőzőbb lett, végül már brutális hangon követelt pénzt. A veszekedés odafajult, hogy az idegen ököllel támadt a védtelen asszonyra, a szekrény élének taszitotta, aztán a kályhához ugrott, fölragadta a sarokba támasztott fejszét és azzal az asszony fejére sujtott. *A fejsze éle egyszeriben kettéhasitotta a szerencsétlen nő fejét, akinek halála pillanatok alatt bekövetkezett. A gyilkos ekkor kiragadta az asszony kebléből a féltve őrzött pénzesboritékokat, a hullát az ágy alá gyömöszölte és az ágytakarót függönynek húzta eléje.* Aztán menekült s pár perc mulva már a Huszt felé induló vonaton ült.

A gyilkosságot Galambica Mária leánya fedezte fel, akinek feljelentésére a csendőrség azonnal megkezdte a hajszát a gyilkos után, akit délután az egyik vonaton el is fogtak. Scholtz Antal, akinél egy *Nemecsek* Vaclov névre szóló igazolvány is volt, beismerte

Találkozás egy régi bajtárssal

Hirtelen, mintha a földből nőtt volna ki, megáll előtted egy idegen ember és mosolyog a szeme:

— No megismersz? Nézz meg jól!

Ilyenkor gyorsan lepergetjük az emlékezés filmjét, amely többé-kevésbbé megbizható és vagy ott van valahol agyad egyik rekeszében egy poros fotográfia, amely nagyon hasonlit a barátságos idegenhez, vagy pedig, hiába ráncolod össze homlokod, vizsgálod és rekonstruálod a támadékat, nem találod ki, hogy melyik ifijonti barátoddal hozott össze a véletlen.

— Igen, hogyne ismernélek, várj csak, hadd gondolkozzam, — mondom zavartan. És egy fájdalmas borulat árnyékolja be arcomat: tán csak nem vagyok paralitikus? És nem vigasztal az a tudat, hogy közben már sikerrel gyógyitják a paralizist.

Barátom azonban nem sokáig hagy vergődni:

— Én vagyok. És kiböki a nevét.

— Hála istennek. Te vagy az Gumpolzer? No de ilyet, már a nyelvem hegyén voltál! Szervusz Gumpolzer!

Az is előfordul, hogy a kimondott név sem képes a moha alól előkaparni valakit, akit Gumpolzer nevén helyeztek el a kartotékban. Abban nem hibázhat a memórium, hogy akiket soha nem ismertem és életem jelenlegi fordulatáig nem volt szerencsém velük találkozni, mint ismerősök bukkanjanak fel az ismeretlenségből. Ezer és ezer ismerősöm van, akikre vagy emlékszem, vagy nem, viszont tizezer és millió olyan embertársam van, akiket, soha nem ismertem és teljes határozottsággal mégis inkább azokra tudok emlékezni, akikkel semmiféle érintkezésben nem álltam, nem láttam, nem beszéltem velük: Egy gyors áttekintés a katalóguson és megállapithatom, hogy az illető nem tartozik ismeretségem köréhez. Vannak, akiket az ember nem akar többé megismerni, de viszont, aki engem ismer, az tudja, hogy én nem vagyok annyira büszke, hogy azokhoz is, akiket megtagadok, ha teszem tiz-husz év mulva beléjük botlok, ne volna egy kedves szavam. A fene egye meg őnt, maga nem változott, ép olyan, mint azelőtt — ez a formulám azok részére, akik után egy pillantig sem epesztett a vágyódás.

Mindettől eltekintve miért kelljen nekem rébuszokat megfejtenem. Hátha Gumpolzer tévedett, össze tévesztett valakivel, egy ismerősével, aki én nem vagyok. Hogy jövök én más helyett örülni a Gumpolzerrel való találkozásnak. Én nem vagyok én, hanem az illető, akit bennem a jó Gumpolzer felismerni vél. Közönséges bitorló vagyok, ha azt mondom, hogy kérem, riktig Te vagy a Gumpolzer, jöjj a keblemre! Holott addig a percig fogalmam sem volt arról, hogy a Gumpolzer a világon van. Gumpolzer egy optikai csalódás áldozata, valami szerencsétlen alteregóm keringhet a világürben és Gumpolzer összetévesztett bennünket. Pedig nekem igazán nem lehet ellenemre, ha egy ilyen régi barát ujból felém jön a legnagyobb szeretetreméltósággal s én a legnagyobb bizalommal kérhetem őt:

— Kedves öreg Gumpolzer, ne haragudj. Adj holnapig ezer dinárt kölcsön.

— Ó nagyon szivesen, parancsolj kétezret — öreg Zupfander.

Én nem vagyok a Zupfander, ezt határozottan tudom, ha mást nem is tudok. Ide és tova már negyven esztendeje, de ugy emlékszem, mintha ma történt volna, hogy soha egy percig Zupfander nem voltam. Erről hiteles okmányaim vannak birtokomban. Gumpolzer ön tévedett.

*

Egyszer a Kärtner-strassen üdvözölt egy ur.

— Hogy van Klein ur?

— Jól, köszönöm, jól. Szó-szó lala.

— Mi van a kávéházával?

— Eladtam uram, ép most adtam el. (Utólag sajnálom, hogy a kávéházat eladtam. Neki kellett volna felajánlanom potom pénzért. Csak tudnám, hogy melyik kávéházat imputálta nekem?)

*

Nemrég pedig a keleti pályaudvar indulási oldalán volt szerencsém találkozni egy állitólagos ismerősömmel. Előre kell bocsátanom, hogy nézetem szerint a viszontlátás öröme a kriegskameradok közt lehet a legboldogabb. Az együtt végig szenvedett borzalmak a lövészárokban, a közös öröm, hogy élve megszabadultak a pokolból, nagyon egymásba olvasztha az embereket. Ha csak arra gondolunk, hogy ha véletlenül egy granát lepottyan a deckungba (és a gránátok ott nem is olyan véletlenül pottyantak le) és a gránát képes, hogy az emberek fejeit egymással kölcsönösen el- és kicseréli. Már most jó ahhoz a bajtárshoz ragaszkodni, akivel majd elcseréltük a koponyáinkat a nagy mészárszéken. A legnagyobb boldogság lehet egy kriegskameradot viszont látni, ha már más egyéb okot nem is tekintünk, mégis bizonyság, hogy élünk. Élünk pajtás! Én nem igen találkozhatom olyan barátommal, akivel együtt végig harcoltam volna a világháborut. Vagyok olyan bátor és bevallom, hogy én nem voltam katona. Nekem az első pillanattól nem tetszett a háboru. A hadüzenet napján egy hadnagy ur kardot rántott a kávéházban egy vendégre, mert nem akart felállni, amikor a cigány a Gotterhaltet huzta. Pedig a felállás a Gotterhalte hangjaira még a legkönnyebb szolgálatok egyike volt abban az időben, amelyben a kardok kirepültek hüvelyeikből... Mi lesz még ebből — gondoltam — és attól a perctől fogva gyülölni kezdtem a háboru intézményét és a legszigorubban megőriztem semlegességemet. Maga a hadvezetőség néhányszor intézkedett, hogy besorozzanak. Egy néhányszor ott állottam a sorozóbizottság szine előtt, de az orvosok összenéztek és ugy látszik, hogy az osztrák-magyar hadsereg harci szellemének megóvása érdekében — minduntalan untauglich-nak minősitettek. A nagy világháboru egyik legkomolyabb untauglichja voltam, ezt is hiteles okmányokkal igazolhatom. Ennyit előljáróban.

Tehát a pályaudvaron, ahova valakit kikisértem. A hordárok rohantak, utasok jöttek, a mozdony türelmetlenül prüszkölt. Azok az utasok, akik már korábban jöttek, felöltőjükkel biztositották helyeiket és sétáltak a perronon. Én is elhelyeztem az egyik kupéban az illető hölgyet, akit kisérni szerencsém volt és készenlétben tartottam a fehér zsebkendőmet, amelylyel majd integetni fogok az elinduló vonat után. És ekkor hozzám lépett egy ur, mosolygó szemekkel, uj lakcipővel a lábán, uj öltönyben (vajjon nem lesz kellemetlensége a vámnál?) egy vidám, megelégedett uriember, akire rá volt irva, hogy valahonnan magyarhonból jött Bécsbe szórakozni, magába szippantott egy kis bécsi levegőt és most indul haza. Leplezetlen örömmel, kitárt karokkal rohant reám:

— Szervusz! Szervusz! Megismersz, nézz meg jól!

Jól megnéztem és nem ismertem meg. Megint egyenletet kell megoldanom egy ismeretlennel. Ha ez a kávéházam iránt érdeklődik, akkor rálépek a lackcipőjére.

— No de kérlek, hát csak gondolkozzál. A szegedi tiszti iskolában egymás mellett ültünk.

A szegedi tiszti iskola — akkor megvan. Esküszöm, hogy soha tiszti iskolába nem jártam, sem Szegeden, sem másutt. Tiszti iskolabeli kollegám tévedett.

— Nem uram, ez lehetetlen, én nem vagyok azonos. Nagyon sajnálom, de nem én vagyok én. Nem hitte el. Arca visszatükrözte, hogy miket gondol. Vajjon mi ütött belé ebbe a fiuba, hogy megtagadja a vidám szegedi napokat. Tiz perc volna még a vonat indulásig és milyen jó lett volna elcsevegni a multról. Amikor a tiszti iskolában az átkaroló mozdulatot tanultuk. Vagy arra emlékezni, amikor kardunk végig csörgött a korzón, ahol annyi gyönyörü nő flangérozott. Valami itt nem stimmel. Miért nem akar ez az ember most megismerni. Hogy el lehetne csevegni mindenről, ami azóta történt. Két ilyen régi jóbarát véletlenül összetalálkozik Bécsben a pályaudvaron és az egyik teteti magát, mintha nem ismerné a másikat. Pedig arról is szó lehetne, hogy levéteti a podgyászt és a viszontlátás örömére még egy napot itt tölt Bécsben. Elmegyünk mulatni. Miért ez a büszkeség, miért nem akarja ez, a régi barátságot felujitani? Valami keserü szomorusággal bámult rám:

— Nem te volnál az? — kérdezte ismét, miközben tiz-tizennégy év ködén keresztül vizsgálta arcvonásaimat és én is az övét és hasztalan: homlokegyenest ellenkező rezolucióra jutottunk.

— Nem ismerhetjük egymást, nem jártam Szegeden.

Nem hitte el. Le akarsz rázni, gondolta és a vidám, jókedvü férfiu szomoru lett. Bántotta ekkora csalódás, amit utoljára itt Bécsben még ráakasztottak. Ha nem lett volna katona és tiszt, bizonyára sirva fakadt volna. Már kezdtem nagyon sajnálni, hogy ismeretlen régi barátomnak ilyen fájdalmat okoztam. A hölgy, akit a vonathoz kisérni szerencsém volt, egy ismerősöm ismerősével találkozott és nagyon vidáman szórakozott. Még két perc és a vonat elindul velük és pajtásommal a szegedi tiszti iskolából, akit éreztem, mégis csak meg kell vigasztalnom. Mert mi jogon szomoritok meg egy ismeretlen embert, akit ma láttam életben először és talán soha többé nem látok. Elég, ha én busulok. Adjuk vissza a szegedi hősnek a mosolyt és az emberekbe vetett bizalmát.

Az utolsó percben odaléptem hozzá, megszoritottam a kezét és igaz meggyőződéssel mondtam neki:

— Szervusz drága barátom. Most már emlékszem, igen a szegedi tiszti iskolában. Hogyne. Én vagyok az, de *a háboruban elestem.*

Kétkedő tekintete elárulta, hogy ezt sem hitte el...

Eos

A HÉT KÜLPOLITIKÁJA

A spanyol diktatura fényes keretek között jubilálta meg öt esztendei fennállását. *Marqués de Estella*, amikor a Calle Alcaba erkélyéről boldogan végigtekintett a zászlódiszbe öltözött városon, a hazafias dalokat éneklő lelkes tömegen, büszkén tekintett vissza az elmult öt évre is. Érdeme, hogy a marokkói kérdés, amely annyi spanyol vérbe és pénzbe került, nem lóg már Damokles kardjaként az ország fölött, a pénzügyeket rendbe hozta, vasutakat, utakat, kikötőket és csatornákat épitett, a munkát kooperativ alapon elrendezte, az ipart, kereskedelmet fellenditette és az avult intézményeket modern alapokra fektette. Vannak ugyan régi szabásu politikusok, akik a közszabadságokat többre becsülik az anyagi jólétnél és azt hiszik, hogy a szabadságjogok biztositásával ugyanilyen, sőt talán nagyobb eredményeket lehet elérni, de a diktatura gondoskodik azokról, akik birálni merik, vagy ellene agitálnak. Mégis a diktatura öt évi mérlegében sulyos tehertétel az igazságszolgáltatásnak a politikától való függősége, az iskolák reakciós irányzata, a gondolat- és sajtószabadság elnyomása, amiről az ujságok fehér hasábjai tesznek tanuságot, a gyülekezési jog elkobzása, amely csak a diktatura céljait szolgáló »Hazifiak Szövetsége« propagandáját engedi meg. Az uj nemzetgyülésben, amely mult év októberében alakult meg a feloszlatott kortez helyett, a képviselők csak észrevételeket tehetnek, a legjobb esetben rövid beszédet tarthatnak, de szavazati joguk nincs. Mindezek a megszoritások persze szükségesek a diktaturához, hisz nélkülük nem volna diktatura. Kérdés azonban, hogy az országban tagadhatatlanul mutatkozó fellendülés ily körülmények között tartós lehet-e és nem következhetik-e be oly visszahatás, amely nemcsak a mai jólétet veszélyezteti, de Spanyolországot alapjaiban rendíti meg?

Marqués de Estella az államcsiny után »három hónapot« kért, hogy az ország konszolidálására szükséges reformokat végrehajtsa. A három hónapból nemcsak hogy öt év lett, hanem a boldog és büszke diktátor azt kivánja a királytól, hogy a jövőben a diktatura minden további ötödik évfordulóját nemzeti ünneppel ülje meg. Olyan programot készitett, mintha örökre akarna berendezkedni. Uj ipartörvény, a hadsereg reorganizálása, a délamerikai államokkal való szövetség, uj alkotmány — népszavazás alapján — egykamarás parlamenttel, amelyben a nép, a korona, a kormány és az egyesületek kapnának képviseletet. És mindenek előtt és mindenek fölött a »Hazafiak Szövetsége«, amely a »*Szent Szövetség*« nevét kapja és amelyből a kormány, a képviselők és az állami tisztviselők fognak kikerülni. A szövetséget az egyház is támogatja és Spanyolország jövője leginkább ettől az alakulattól függ. A szabadság hivei egyelőre börtönben ülnek vagy elbujnak. A diktátor pedig bizakodva néz a jövőbe és folytatja müvét. Jelszava is van, amelyet büszkén ir zászlójára: »Haza, Oltár és Trón.« Régi jelszó régi zászlókról. Csak a kéz mindig más, amely a zászlót emeli.

*

»Hellász és Itália, a tudomány, müvészet és a kultura e két ősforrása nyujt egymásnak baráti jobbot« — igy kezdte *Mussolini* köszöntőjét az olasz-görög szerződés aláirásának tiszteletére rendezett ünnepi lakomán. Hogy e szerződésnek oly kevés köze van a tudományhoz és müvészethez, mint Mussolininek Horatiushoz és Venizelosznak Plátonhoz, az mellékes, mert a köszöntő szép volt. A szerződésről viszont azt mondta Mussolini, hogy egyike az utolsó évtized legfontosabb eseményeinek az Abesszíniával és Oroszországgal kötött szerződés mellett. Ez a szerződés is — persze — a békét szolgálja, még pedig a Törökországgal kötött szerződéssel együtt a Földközi-tenger keleti medencéjének a békéjét. *Venizelosz* kijelentette, hogy minden szomszédállammal hajlandó barátságos szerződést kötni. Törökországgal, Bulgáriával, Albániával és Jugoszláviával. A Romániával fennálló szerződést pedig bővíteni szeretné. *Jugoszláviával előbb a szalonikii tranzitóforgalmat kivánja rendezni és azután sor kerülhet a barátsági szerződésre.* Az olasz-görög szerződés Olaszország politikai sulyát nagyban növeli. Görögország rá van utalva az olasz támogatásra, mert Páris és London messze van, mig az olaszok nagyon is közel vannak. Most, amikor Olaszország barátságát biztositotta magának, nyugodtan foglalkozhatik a belső állapotok konszolidációjával, amire az országnak égető szüksége van. Venizelosz igy állitotta be a két ország viszonyát a sajtó képviselői előtt. Azt is kijelentette, hogy Párisba és Beogradba is ellátogat, hogy az olasz-görög szerződést bemutassa, nehogy azt higyjék, hogy annak valamely állam ellen irányuló éle van. A szerződés aláirása ugyanis francia politikai körökben nagy nyugtalanságot idézett elő, mert ugy látják, hogy Venizelosz ismét aktiv külpolitikai szereplésre vágyik, ami a tervbe vett Balkán-Locarnót erősen veszélyeztetheti. Megnyugvással veszik ugyan tudomásul, hogy Venizelosz a békével akarja megajándékozni a Balkánt, de félnek tőle, mint hajdan az őseitől, még ha ajándékot hoz is.

*

Amerika nem nyugszik bele a francia-angol flottaegyezménybe. A flottaleszerelés ügyében — mint a félhivatalos *Matin* jelentette — Franciaország teljes mértékben honorálni kivánja az Egyesült-Államok óhaját és hajlandó azt vagy elhagyni, vagy módositani. Lord *Cushandun* ép ily előzékenyen nyilatkozott Anglia nevében. Ezzel szemben diplomáciai körökben erősen tartja magát az a felfogás, hogy a flottaegyezményt szélesebbkörü és messzebbmenő angol-francia megléttrejött. Talán ugyanakkor és ugyanott, amikor és ahol a Kellog-paktumot ugyanazok aláirták.
egyezés fogja követni, amely nemcsak a tengeren és a levegőben való együttmüködésre, hanem szárazföldi diplomáciai és katonai szövetkezésre is ki fog terjeszkedni. A »Daily Telegraph« azt irja erről, hogy Franciaország pénzügyi és gazdasági vonatkozásokban felhagy Oroszország felé közeledő politikájával, hogy az Anglia ellen irányuló orosz propagandát Ázsiában gyöngitse. (Ez a propaganda Indiában már kezd Angliának nagyon kellemetlen lenni). Ezzel szemben Anglia igéretet tesz, hogy a *Jugoszlávia és Bulgária között való közeledést elősegiti.* A litván-lengyel kérdésben pedig figyelemmel lesz a francia-lengyel álláspontra. Végül arra utal a lap, hogy a Rajnavidék kiüritése tekintetében Angla, Franciaországnak szabadkezet d.

A »*Daily Telegraph*« e cikkét, amelyet az olasz lapok is kommentáltak, sem a Quai d'Orsay, sem a Foreign Office nem cáfolta meg, ami európai és amerikai diplomáciai körökben nagy elkedvetlenedést okozott. E szövetkezés bizonyitékával azt is felhozzák, hogy a francia rajnavidéki hadgyakorlaton egy angol lovasezred vett részt és Anglia megjegyzés nélkül hagyta Briandnak genfi németellenes beszédét.

Amerikában, Olaszországban és Németországban meg vannak győződve, hogy ez az uj francia-angol antant

*

Az európai sajtót állandóan foglalkoztatja a csatlakozás kérdése. A *Temps* nyiltan kijelentette, hogy Ausztriának Németországhoz való csatolását Franciaország és szövetségesei *háborus oknak* tekintenék. A cikk nagy feltünést keltett. A *Manchester Guardin* állást foglalt a Temps felfogása ellen és a *Germania* megjegyzi, hogy »a franca lap nyilt háborus fenyegetőzése ujabb bizonyitéka annak a sajnálatos hatásnak, amit az antant ujjászületése a francia közvéleményre gyakorol. Briand genfi ideges beszéde lényegben ugyanazt mondta, amit a Temps irt.« Az olasz lapok azt irják, hogy Mussolini »meg fogja tiltani« az osztrákoknak, hogy hazájuk gazdasági csődjéről beszéljenek mert a gazdasági válság rögtön véget ér, mihelyt a marxista Bécs nyomasztó törvényei nem fogják az állam életerejét kiszivni.

A *Deutsche Tageszeitung* erre megjegyzi, hogy a fasizmus hatalmi köre nem terjedhet a határokon tul és egy nemzetet sem tilthat el jogaitól. A Temps cikkéhez azt a megjegyzést füzi, hogy ez a háborus kardcsörtetés villámszerüen világitja meg a leszerelési akarat komolyságát.

V...r

Vége az enyhe időnek

Pusztító orkán tombol a francia tengerparton

A vasárnap enyhe és tulnyomóan derült időjárás után az éjjel megjött az eső és vele a lehülés. Vasárnap a hőmérséklet meglehetősen magasra emelkedett és maximumai egyes helyeken a 24—25 fokot is elérték.

Az esőzést az okozta, hogy Középeurópa fölött egy nagy kiterjedésü depresszió volt, amely azonban elvonulóban van és mögötte

magas légnyomás nyomul előre, megélénkülő szeleket, az eső szünését és lehülést hozva magával.

Párisi jelentés szerint szombat óta nagy orkán dühöng a francia tengerpart mentén. A kikötőkben ugyszólván teljesen szünetel a forgalom. Az óceánhajók nagy késéssel érkeznek, igy például a *Berlin* nevü német gőzös félnapi késéssel futott be a cherbourgi kikötőbe.

Cherbourgban a vihar leszakitotta a rakodópart ötven méter hosszu beton védőfalát,

amely belezuhant a tengerbe. Huszonhat munkás életveszedelemben forgott, mert a betonfallal együtt a tengerbe estek. Két nap óta halászhajók nem merészelnek utrakelni.

A Meteorológiai Intézet jelentése szerint egyelőre még sokhelyütt esők, majd északnyugati szelekkel erős hősüllyedés várható.

Kortesszempontok teszik nehézzé a dalmáciai agrárkérdés megoldását

Milics Ivó szerint előbb a politikai krizist kell megoldani, aztán kerülhet sor a dalmát agrárreformra

Dr. *Milics* Ivó nemzetgyülési képviselő, akit — mint ismeretes — a dalmáciai agrárreform bizottság alelnökévé választottak meg Szuboticára érkezett és a *Bácsmegyei Napló* munkatársa előtt érdekes nyilatkozatban fejtette ki álláspontját az agrárkérdésről.

— A lapok már hirt adtak arról — kezdte nyilatkozatát Milics Ivó dr. — hogy a dalmáciai agrárproblléma miatt nemrégiben csaknem kormányválságra került a sor. *Angyelinovics* Grga természetesen sietett kijelenteni, hogy egyáltalán semmi oka sincsen a lemondásra, mert szerinte a bizottsági szavazás, amelynél inditványával kisebbségben maradt nem volt szabályszerü. Setyerov a szavazás után mentőagyalként lépett fel és inditványozta, hogy a vitát halasszák el, mig a kérdést a kormány és a kormánytöbbség együttes klubülésen ujból alaposan áttanulmányozzák.

Ez az elintézés érthetőbb nyelven azt jelenti, hogy a »*sürgős*« törvényjavaslatot ezidőszerint ünnepélyesen eltemették. Valóban kellemetlen lett volna, ha Angyelinovics éppen most néhány héttel miniszterkedésének első éve előtt bukott volna el ezen a kérdésen.

— A dalmáciai agrárproblémát, ez a kormány sohasem fogja megoldhatni annál az egyszerü oknál fogva, mert a kérdést a — mely tisztára szociális és gazdasági természetü, a dalmáciai radikális és demokrata pártérdekek állandó kereszttüzébe terelték és igy a gazdasági probléma lassanként tisztára pártpolitikai kérdéssé formálódott át.

— Angyelinovics dr., a jelenlegi épitésügyi miniszter, aki a horvát vidékekről egyetlen demokrata tagja a parlamentnek, a legutóbbi választások során épen azzal az igérettel nyerte meg magának a dalmáciai földmives szavazatokat, hogy mint aktiv miniszter az agrárkérdést a földmives érdekeknek megfelelően fogja megoldani és mint választói előtt kijelentette, csak ő teheti meg, nem pedig a jelentéktelen parlamenti sullyal biró földmivespárt.

— Amig Angyelinovics dr. ezekkel az igéretekkel szerzett magának Dalmáciában jelentékeny számu szavazatot, addig a radikálisok ezzel homlokegyenest ellenkező jelszavakkal agitáltak a tengermelléken. Kilátásba helyezték a tulajdonosoknak, hogy az agrárkérdést az ő érdekeiknek megfelelően fogják megoldani, illetőleg egész egyszerüen *statusquot igértek a földek tulajdonosainak.* Ilyenformán *Angyelinovics* dr. a földmives szavazatok többségét kapta meg, a radikálisok pedig a földbirtokosokét. Természetes továbbá, hogy *ugy Angyelinovics, mint a radikálisok most igyekeznek olyan megoldást keresni erre a nagyfontosságu problémára, hogy az a dalmáciai szavazóikat kielégitse, mert hiszen egyik sem szeretné elveszitemi őket.*

— Ez a legujabban felmerült ellentétek valódi oka. A probléma voltaképpen tisztára jogi természetü .Az aikotmány 42. szakasza értelmében nyitva áll az a megoldás, hogy az, aki a földet megmunkálja és annak tulajdonosává is válik, a föld tulajdonosának semmiféle kártérítést ne fizessen, ehelyett *az állam vállalja a birtokosok kártalanitását. Ehhez a megoldáshoz 500 millió dinárra volna szükség.* Igy a telepes is hasznát látná a törvénynek, mert ingyen földhöz jutna és a földtulajdonosok sem zárkóznának el ezen megoldás elöl. Ők csak azt kivánják, hogy kártalanitás fejében haladék nélkül és az átengedett föld reális értékének megfelelő összeget fizessen nekik az állam. A birtokosok, akik között a pénzügyminiszter kijelentése, amely szerint az államnak nincs pénze őket kártalanitani, erős visszhangot keltett, főként attól félnek, hogy a birtokváltságot államadóssági kötvényekben fizetik majd ki nekik, amelyeknek a rendkivül erős kinálat folytán — mint ismeretes — nagyon alacsony az árfolyamuk.

— A jelenlegi dalmáciai telepesviszonyok a következők: a földtulajdonosok, akik nem tudták, vagy nem akarták maguk mivelni a földet , azt a földmiveseknek adták bérbe, akik a birtokot mindenképen feljavitották azzal, hogy a nekik juttatott földrészt gondos talajmegmunkálással termékenyebbé tették, szőlőt ültettek, a termés egy bizonyos részét pedig bér fejében a föld tulajdonosának szolgáltatták át. Az ilyen bérszerződések felbontása után a tulajdonos köteles volt a birtok meliorisabbá tételéért bizonyos összeget fizetni megmüvelőjének. Ez volt a föld bérbeadásának leggyakoribb formája Dalmáciában, de természetesen előfordultak más természetü szerződések is. A tulajdonos és a föld megmüvelője között. Az előbb emlitett szerződésekre vonatkozólag a dalmáciai radikálisok azon a véleményen vannak, hogy ezek magánjogi természetü megállapodások a föld tulajdonosa és annak megmüvelője között és igy ezekre az alkotmány 42. szakasza nem vo-

natkoztatható, a másik párt viszont azt vitatja, hogy *ez a jogviszony birtokos és paraszt között minden vonatkozásában a jobbágyság jogviszonyaira emlékeztet és az alkotmány rendelkezései értelmében már ezért is meg kell szüntetni.*

— Az agrárkérdés már az egyesülés óta a legégetőbb problémája Dalmáciának, mert a telepesek különböző, ideiglenes rendeletekben és igéretekben bizva, már régen nem fizetik a bért a tulajdonosoknak, mig, ha az lyen vitás ügyek biróság elé kerültek, a törvény minden esetben fizetésre kötelezte a telepeseket. Ezek az állapotok, hogy mig *egyfelől a telepest arról biztositják, hogy nem kell fizetnie, addig a törvény a másik oldalon teljes szigorával kötelezi őket a földbérek fizetésére, nem egyszer vezettek Dalmáciában már eddig is véres összeütközésekre, amelyeknek már halottai is voltak.*

— Van-e képviselő urnak valami különvéleménye ennek a kérdésnek a legjobb megoldására? — kérdezte munkatársunk Milics d.-t.

— Természetesen — felelte a képviselő. Sokat foglalkoztam ezzel a problémával, különösen legutóbbi dalmáciai utazásom óta. Higyje el azonban, hogy *ezidőszerint az agrárkérdést maguk az érdekelt dalmáciaiak is másodrendü fontosságunak tekintik. Először az általános politikai és állami krizist kell leküzdenünk,* azután kerülhet csak sor a dalmáciai agrárkérdés gyökeres és igazságos megoldására.

Kommunista szervezkedést leplezett le a budapesti rendőrség

Nyomdát foglaltak le és hat embert őrizetbe vettek

Budapestről jelnetik: A főkapitányság politikai osztálya több hetes nyomozás után ujabb nagyobb kommunista összeesküvést leplezett le.

A rendőrség a Munkás-ucca 11. számu házban leleplezett egy titkos kommunista nyomdát, lefoglalta az ott talált sokszorositó gépet és nyomdai kellékeket, valamint egész tömegét a röpiratoknak. A leleplezéssel kapcsolatban őrizetbe vette a rendőrség *Popper* Sándor, *Jónis* Béla, *Budai* János és *Weisz* Márton iparossegédeket, valamint *Ligeti* Magda kozmetikust.

A rendőrség szerint a leleplezett szövetkezet volt az, amely az utóbbi időben »Ifju proletár«, »Kommunista«, »A sasok« és egyéb kommunista röpiratokat kiadta és terjesztette. Az őrizetbe vett emberek valamennyien beismerésben vannak.

Körülbelül két hónappal ezelőtt egy *Sebes* László nevü fiatalember, akit előállitottak a főkapitányság politikai osztályára, öngyilkosságot kisérelt meg. A kihallgatást végző rendőrtisztviselő hivatali helyiségének Béla-uccai ablakán keresztül kivetette magát az uccára. Sebes László előállitásával kezdődött tulajdonképpen ennek az ujabb kommunista szervezkedésnek a leleplezése. . .

Őrizetbe vették a félhivatalos rendőrségi jelentésben közölteken kivül *Nemes* Dezső kárpitossegédet is, aki Munkás-uccai lakását a társaság rendelkezésére bocsátotta. Még több előállitott ember is van ezzel az üggyel kapcsolatban a rendőrségen, akiknek kihallgatása most folyik, hogy megállapitható legyen, milyen részük van a kommunista szervezkedésben.

Gaetant nyolcévi kényszermunkára itélték

Sok bukaresti asszonyt kompromittált a tárgyalás

Bukarestből jelentik: Hétfő hajnalig tartottak a perbeszédek Gyorgye *Gaetán* bünperében, amely négy nap óta tartotta izgatottságban a közönséget. A tanácskozás csak rövid ideig tartott s utána

az elnök kihirdette az itéletet, amely Gaetant nyolc évi kényszermunkával sujtja és egy lej kártérítést szab meg, miután a biróság többrendbeli enyhitő körülményt talált.

Az itélet indokolása bizonyitottnak vette, hogy Gaetan 740.000 leit rabolt *Leonida* asszonytól és egy kalapáccsal fejbevágta, majd a telefónkészüléket is a fejéhez hajitotta, hogy megölje, de áldozata felépült, ámbár *egész életére nyomorék maradt és félszemére megvakult.*

Az itélethirdetést a zsufolt terem közönsége nagy megdöbbenéssel fogadta, mert *ilyen sulyos büntetést nem várt.*

A szenzációs pör sok társaságbeli nőt kompromittált,

akik tanuként voltak megidézve és kénytelenek voltak bevallani, hogy nagy pénzösszegekkel vásárolták meg Gaetan szerelmét.

Izgalmak a budapesti tőzsdén a Halász bankház bukása miatt

Egész sor vállalatot sodor magával Halász Lajos fizetésképtelensége

Budapestről jelentik: A Halász-ügy fejleményei állandó izgalomban tartják a tőzsdei közvéleményt és Halász Lajos fizetésképtelensége miatt egész sereg tőzsdei cég került sulyos helyzetbe.

Halász Lajos bankháza a mai zavaros helyzetbe tudvalevőleg a *Magyar-Német Mezőgazdasági Rt.* részvényeinek tőzsdei kihelyezése miatt került. Ezt a vállalatot a nyáron kapta fel a spekuláció, amikor köztudomásu lett, hogy ez a részvénytársaság is belekerült a svéd gyufatröszt érdekeltségébe és minthogy azt is tudták, hogy a társaság elnöke gróf Khuen-Héderváry Károly nagyobb érdekeltséget vállal a részvények körül, nagyon könnyü volt Halásznak a részvényeket a legszélesebb körben elhelyezni. Egy-két nagy bank kivételével talán alig van intézet Budapesten, amely közvetve, vagy közvetlenül ne volna érdekelve ezekben a részvényekben.

De ezeken kivül más papirok is belekerültek a válság sodrába. A válság most amiatt tört ki, hogy Halász vásárolltatott harminchatezer darab Magyar-Német Mezőgazdasági részvényt és azonnal tovább akarta adni, mert hónapok óta igy manipulált. De vevő nem jelentkezett. A kasszanapon e papirokat át kellett venni és az ellenértéket ki kellett volna fizetni. Mint a megriadt méhraj rontott most mindenki Halászra, akinek azonban nem volt pénze és ezért azokhoz fordult, akik a Magyar-Német Mezőgazdasági Rt. élén állottak.

Ezek között volt elsősorban, mint erősen érdekelt és legtehetősebb ügyfél gróf *Khuen-Héderváry* Károly, a Magyar-Német Mezőgazdasági Rt. elnöke, aki nyomban hajlandónak is mutatkozott bizonyos kötelezettségek teljesitésére, azonban ez egymagában nem volt elegendő a sokfelé nyuló válság elintézésére. Sokirányu tárgyalás indult meg tehát bankok, tőzsdecégek, tőzsdevezérek részvételével, de hétfő estig még nem találtak megoldást. Az ügyet komplikálja, nogy *belesodródtak olyan papirosok is, amelyeknek a válsághoz semmi közük nincs.* Volt, aki például vett Győri vagont és eladott Magyar-Német Mezőgazdasági részvényt. Minthogy nem tudott az eladott részvényért pénzt kapni a lebonyolitás napján, nem tudta átvenni a Győri vagont, vagy egyéb más részvényt és a fizetésképtelenség veszedelmébe került. Sok és sokféle ilyen eset van és persze ezeknek rendezésére gondolni kell.

A tőzsde vezetőegyéniségei, élükön *Krausz* Simonnal és *Munk* Péterrel, mindent elkövetnek a válság megoldására, mert joggal tartanak attól, hogy *a várható néhány fizetésképtelenség minden igaz és komoly ok nélkül ismét elronthatja a piac nagynehezen helyreállitott hirnevét* és elriaszthatja a jóhiszemü vásárlókat.

A tőzsde vezetői hétfőn is szünetlenül tanácskoztak és a legkülönbözőbb tervek merültek fel a válság megoldására. Előtérben van az a gondolat, hogy *Khuen-Héderváry gróf adjon jelzálogos biztositékot* és akkor valamelyik nagyobb intézet nyomban folyósitja a szükséges pénzt, átveszi a papirokat, illetve lebonyolitja a függő angazsmánokat és a piac megvan menve egy sulyos válság izgalmaitól és még sulyosabb következményeitől.

A tőzsdezárásig Khuen-Héderváry nem adott végleges választ, hogy hajlandó-e ezt a garanciát vállalni, illetve a birtokára való bekebelezést engedélyezni. A várakozás természetesen *óriási izgalmat idézett elő a tőzsdén,* ahol feszült várakozással lesik a fejleményeket és remélik, hogy a tőzsdetanácsnak sikerül olyan megoldást találni, amely megmenti a budapesti tőzsdét a pániktól.

A tőzsdetanács hétfőn délután hosszu ideig tárgyalt, de döntést nem hozott és a tanácskozást szerdára halasztották.

Német báró és magyar urilány halálos szerelmi drámája

Két fiatal leány öngyilkos lett a Raxon

Bécsből jelentik: Titokzatos kettős öngyilkosság történt a Raxon. Két leány vált meg az élettől, akiknek csak hátrahagyott levelét és naplóját találták meg és a napló egy megrázó szerelmi tragédiáról számol be.

Egy pozsonyi turista vasárnap egy menedékházban két levelet és egy csomagot talált. Az egyik levélben Hildegard és Erika aláirással közli két leány, hogy közös akarattal a halálba mennek. A másik levél a menedékház őrének szól és abban azt irja a két lány, hogy azért jöttek a Raxra, hogy életüket eldobják. A csomagban egy naplót találtak és egy leragasztott levelet, amely Reinchardt Miksának, a világhirü rendezőnek volt cimezve.

A naplóban az áll, hogy egy német birodalmi báró elcsábitotta Hildegardot, aki budapesti lány. A viszonynak következményei lettek. A báró ekkor nem akart a leány és a gyermek jövőjéről gondoskodni és háromezer dollár végkielégitést ajánlott fel, de azt Hildegard visszautasitotta. A naplóhoz végrendeletet is csatolt a szerencsétlen leányanya és abban kéri csábitóját, hogy ha már őróla nem gondoskodott, legalább gyermekét vegye pártfogásába.

A hatóságok azonnal kutatást inditottak a két leány holttestének feltalálására.

Ötvenezer halottja van

Jugoszláviában minden évben a tuberkulózisnak

Járványos betegségek a Balkánon

Beogradból jelentik: Már néhány hét óta Görögországban a *dengu láz* szedi az áldozatait. A görög sajtó kimutatásai szerint Görögországban *dengu lázban hatszázezer ember betegedett meg,* vagyis Görögország lakosságának tiz százaléka esett át ezen a betegségen. Athénban szeptemberben négyszáztizenhárom embert temették el a dengu láz következtében. A hatóságok a járvánnyal szemben teljesen tehetetlenek, mert eddig még a betegség okozóját sem sikerült kideriteni és a görög orvosok csak sejtik, hogy a dengu láznak a bacillusait *a szunyogok hordozták szét.* Az athéni sajtó elkeseredésében a száz év előtt Görögország területén élt *bajor épitészeket teszik felelőssé,* akik szerintük abban az időben, amikor a Wittelsbach-uralkodóház kormányzott még Görögországban, az ország fővárosának Naupliából Athénbe való áthelyezése alkalmával nem minden tekintetben a higiénia szabályainak a figyelembe vételével épitették fel Athén uj részeit. *A Népszövetség is érdeklődött már a dengu láz iránt* és egy kiváló orvost, dr. *Mackensiet* küldötték ki Görögország egészségügyi viszonyainak és a dengu láznak tanulmányozására.

A görögországi dengu lázjárvány felkeltette Európa figyelmét azokra a járványos betegségekre, amelyek a Balkán-félszigeten már hosszu évszázadok óta pusztitanak és minden esztendőben igen sok áldozatot követelnek. Európa nagy részében a Balkán-félsziget egészségi viszonyairól annyit tudnak, hogy a Balkánon yoghurtot isznak s százhusz esztendeig élnek az embenek, holott az igazság az, hogy a yoghurt vajmi kevéssé gyógyszer azokkal a betegségekkel szemben, amelyek évről-évre rengeteg áldozatot követelnek. Ezek a betegségek a malária és a tuberkulózis, amely valamennyi államban egyformán szedi áldozatait. A görög halálozási statisztika szerint minden negyedik haláleset oka a malária, egy bolgár orvos szerint *Bulgáriában minden félórában meghal valaki tuberkulózisban.*

Jugoszlávia sem mentes a tuberkulózis veszedelme alól, amennyiben *Jugoszláviában évente ötvenezer ember hal meg tuberkulózisban.* Beograd városáról az orvosok azt állitják, hogy alig van még város, amelyben annyi ember szenvedne tuberkulózisban, mint éppen itten. Amig Berlinben évente tizezer ember közül huszonhárom hal meg tuberkulózisban, akkig Beogradban tizezer ember közül nyolcvan-nyolcvanöt ember hal meg. Zagrebban hatvan-hatvanöt ember hal meg ebben a betegségben. Ljubljanában tizezer halálozásra negyvenhat tuberkulotikus haláleset jut.

A malária és a tuberkulózis szociális betegségek, amelyeknek az alapja a rossz lakásviszonyokban és hiányos táplálkozásban rejlik. A beogradi közegészségügyi minisztérium egy kimutatása szerint a jugoszláviai mocsaras vidékeken a lakosság szociális helyzete egyenesen tragikus. Beogradban, Zagrebban a nagyarányu épitkezések következtében a lakások valamivel jobbak, mint Délszerbiában, vagy a Balkán egyéb részén, azonban itt is nagyon szomoruak a viszonyok.

Nem oknélkül való egy balkáni politikusnak az a megállapitása, hogy a Balkán-államokban sokkal többet tehetnének a közegészségügy megjavitására, ha a háboru utáni Olaszország nem kezdett volna olyan rettenetes militarista-imperialista politikát, mert akkor az államok a hadikiadások helyett többet költhettek volna a közegészségügyre. A fasizmus kiméletlen Balkán-politikája is az egyik oka annak, hogy az államok a malária és a tuberkulózis ellen nem tudnak hatásosabban védekezni.

HA ÖN

a szappant arcának és kezeinek mosására—tehát toilette szappanként—használja, úgy gondoljon arra kérem, hogy jó szappant jó anyagokból és rossz szappant rossz anyagokból készitenek. Rossz anyagok olcsóak.

JÓ ANYAGOK

drágák, a „RAY"-szappan a legkitünőbb zsiradékokból és tyúktojásból készül Ha arcát, kezeit, testét szappannal nem csak tisztán tartani, hanem ápolni is akarja, úgy válassza e célra a

„RAY"-SZAPPANT.

Meghalt Balan rablóvezér

Koponyáját egy orvostani intézetbe szállitják

Fogarasról jelentik: Balan, a hirhedt rablógyilkos, vasárnap vérmérgezés következtében meghalt. A belügyminiszterium, amelyet telefonon értesitettek a halálesetről, utasitotta a hatóságokat, hogy Balan fejét küldjék Bukarestbe a törvényszéki orvostani intézet vezetőjének rendelkezésére.

A városban napok óta egyébről sem beszélnek, csak Balan haláláról. Nemcsak a nagyközönség, hanem az orvosok is módfelett csodálkoztak, hogy a sovány, kiéhezett csont és bőr emberbe, hogy beleszorult a lélek. Hisz Balannak az orvosi feltevés szerint már rég el kellett volna pusztulnia, testének már fel kellett volna bomlania. De Balan még élt és szivósan ragaszkodott az élethez, amit mástól olyan könnyen elrabolt. Bénult lábai már csaknem derékvastagságura puffadtak és megindult a bomlási folyamat. Csupa seb az egész lába, különösen ott, ahol az ággyal érintkezik. A bőr, az izmok, a hus a legkisebb érintésre szétszakadtak s a sebből büzös genny fakadt.

Balan jól tudta, hogy meg fog halni. Látta saját teste rothadását és ha testi fájdalmat alig is érzet, borzalmas volt számára az a tudat, hogy halálra van itélve. Tudta, hogy csak napok kérdése az ő csendes elmulása.

Enni már nem tudott. Teste hol lázban égett, hol jéghideg volt s vizet és takarót kért. A haldokló minden kivánságát teljesitették.

Kettészakadt a jugoszláviai szocialista-párt

Zemunban megalakult az ellenzéki szervezet — Az ellenzék az internacionalé elé viszi sérelmeit és nem jelenik meg az országos kongresszuson

A szocialista pártban rég fennálló ellentétek vasárnap pártszakadásra vezettek. A jugoszláv szocialista párt ellenzéke vasárnap Zemunban országos értekezletet tartott és megalakitotta az ellenzéki szervezetet, amely magát a szocialista párt »szociáldemokrata szervezetének« nevezi.

Az ellenzék alakuló ülésén *Korács* Vitomir elnökölt, az előadó pedig *Divác* Nedeljko egyetemi tanár volt. Az értekezleten a horvát tartományi szocialisták részéről *Berberovics* Gojko, a »Vörös Zászló« cimü szocialista hetilap szerkesztője és *Marijanovics* Péter grafikai munkás jelentek meg. Szerbiából sok delegátus vett részt az értekezleten, többek között dr. *Popadics* Péter, dr. *Ivanics* Jovo, *Kotur* Szima, *Bratkovics* Vjekoszláv központi pártvezetőségi tagok, mig a Bácskából *Brkics* Vojin noviszadi munkásbiztositó pénztári igazgató vett részt az ülésen több hivével, azonkivül a zsabalji, turjai, nádaljai és adai pártszervezetek képviseltették magukat, a csurogi és sztaribecseji szervezetek pedig irásban jelentették be csatlakozásukat. A Szerémség részéről *Buksek* Juraj és az oszijeki tartomány részéről *Jaksics* Jovo vettek részt az ülésen.

Korács Vitomir közel három órás beszédben foglalkozott a jugoszláv munkásmozgalommal, különösen annak 1918 óta lefolyt eseményeivel. Kimutatta, hogy a pártban miként álltak elő szakadások és hogy mindig a szociáldemokraták voltak azok, akik lojálisan betartották mindazt, amit a munkásoknak igértek és végrehajtották azokat a határozatokat, amelyek a közösség érdekeit szolgálták. Kifejtette, hogy milyen nagy különbség van a munkásmozgalom két időszaka között, amikor a szociáldemokraták egyedül működtek és amikor az ugynevezett szerbiai centrumcsoportbelikkel egyesültek. Utóbbiak ahelyett, hogy a szerbiai városokban és községekben uj szervezeteket létesitettek volna, a meglevőkben iparkodtak a maguk frakciójabeli embereket elhelyezni és ezt olyan eszközökkel tették, amelyeket egy szocialista sem tarthat megengedhetőnek. Részletesen foglalkozott a szakszervezeti egyesüléssel, továbbá a munkáskamarák működésével. Az utóbbiaknál a szociáldemokraták csak Horvátországban vállaltak képviseletet, mig mindenütt másutt átengedték a terepet a centrumbelieknek, akik Korács szerint most uton-utfélen támadják a szociáldemokratákat. Ilyen viszonyok között zajlott le a legutóbbi kongresszus is, ahol a szociáldemokratákat kijátszották, mert a központi pártvezetőségben nem kapták meg az őket megillető elnöki és egyik titkári állást. A szociáldemokraták még ezt sem sérelmezték volna, azonban a pártvezetőségben a helyzet annyira kiéleződött, hogy ez a szociáldemokraták ellenzéki tömörülését idézte elő.

Korács javasolta, hogy alakuljon meg az ellenzék szervezete, hogy együttes akcióval kényszeritse a központi pártvezetőséget eddigi taktikájának és működésének megváltoztatására és ha ez nem sikerülne, *akkor az ellenzék a szociáldemokrata párt programjának és tradicióinak szellemében, a központi pártvezetőségtől teljesen függetlenül fogja kötelességét teljesiteni.* Mindezért az ellenzék vállalja a teljes felelősséget. *Az országos kongresszusra az ellenzék el sem megy,* hanem vállalja a felelősséget az internacionálé és a világ szocialistái előtt, akiket mindenről hiven informálni fog. Az ellenzékiek el vannak készülve arra, hogy az országos párt kizárja őket kebeléből.

Kifejtette Korács, hogy különösen nagy az ellentét a pártvezetőség és az ellenzék között a politikai helyzet megitélésében, mert *a mai kormányzó pártok, megnyerték parlamenti ellenzéküil az egyetlen szocialista képviselőt, amit az ellenzék nem helyesel.*

Korács beszédét egyhangulag helyesléssel fogadták és ilyen értelmü határozati javaslatot fogadtak el, majd megválasztották az országos akcióbizottságot, amelynek *Korács* Vitomir, *Divac* Nedeljkó, dr. *Ivanics* Jovó, *Buksek* Juraj és dr. *Popadics* Péter a tagjai. Az akcióbizottságot ki fogják egészíteni minden tartomány egy-egy képviselőjével.

A bácskai tartományban az ellenzék a napokban kezdi meg széleskörü akcióját.

Izgalmas tolvajhajsza a zagrebi gyorsvonat tetején

A tolvaj Vinkovcinál leugrott a vonat tetejéről, de elfogták

Vinkovciról jelentik: Izgalmas jeleneteknek voltak a szemtanui azok az utasok, akik a vasárnapi Beograd—zagrebi gyorsvonattal utaztak Zagreb felé. Sztrizsivojna-Vrpolje és Vinkovci között *detektiimbe illő tolvajhajsza játszódott le a teljes sebességgel robogó gyorsvonat tetején.*

A vonat egyik második osztályu kocsijában az egyik fülkében egyedül utazott *Marinkovics* Natalija beogradi uriasszony egy nyugalmazott semmitőszéki biró felesége. Az idős uriasszony félálomban volt, amikor a fülke zárt ajtaja egyszerre felcsapódott és egy jól öltözött magas termetü fiatalember lépett be. Az idegen szó nélkül a podgyászhalomhoz ment, egy hirtelen mozdulattal lekapta onnan az urinő retiküljét, majd anélkül, hogy egy szót is szólt volna kiugrott az ajtón és a folyósón futásnak eredt. Marinkovicsné, aki csak néhány pillanat mulva tért magához meglepetéséből, sikoltozni kezdett, kirohant a folyosóra és fellármázta az utasokat. Izgalmas hajsza kezdődött, a betörő a teljes sebességgel robogó gyorsvonat tetejére mászott, ahova senki sem merte követni. Közben a vonat lelassitott és befutott a vinkovcei pályaudvarra, amelynek perronján, mint minden alkalommal, ezuttal is néhány detektiv várta a szerelvényt. Az utasok, akik közben tudomást szereztek a vakmerő támadásról, nyomban közölték a tényállást a detektivekkel. Az egyik titkosrendőr feugrott a még mozgásban levő vonatra, felkapaszkodott a kocsi tetejére és a tolvaj után vetette magát, aki ezalatt gyors iramodással végig futott a hosszu kocsisor tetején, majd a szerelvény végén egy ugrással levetette magát és futni kezdett a pályaudvar mellett elterülő kukoricaföldek felé. A detektivek utána kiáltottak:

— *Állj vagy lövök!*

A tolvaj erre *megtorpant, megállt* és felemelt kézzel megadta magát a titkosrendőröknek, akik azonnal megbilincselték.

Az elfogott tolvajt beszállitották a vinkovcei rendőrségre, ahol kihallgatták. A kihallgatás alkalmával kiderült, hogy a vinkovcei rendőrség nagyszerü fogást csinált, mert az elfogott ember *Grujics* Szvetozár rovott multu betörővel azonos, akit az ország összes rendőrségei köröznek. Grujics Zagrebban és az ország több városában a betörések és a rablások egész sorát követte el, többször el is itélték, de mindannyiszor sikerült megszöknie. A veszedelmes betörő kézrekeritéséről a vinkovcei rendőrség táviratilag értesitette a zagrebi rendőrhatóságot, ahonnan egy detektiv utazik majd Vinkovcire, akinek a segitségével fogják a rovottmultu ember bünlajstromát összeállitani.

Véget ért az orosz irók beogradi kongresszusa

Megalakitották az orosz irók és ujságirók központi szervezetét

Beogradból jelentik: Az orosz irók és ujságirók beogradi kongresszusa hétfőn befejezte tanácskozásait. Az ülésen megalakitották az orosz irók és ujságirók központi szervezetét, amelynek székhelye Beogradban lesz, mig Párisban nemzetközi képviseletet fognak tartani. A vezetőség több tagja állandóan Beogradban tartózkodó orosz irókból és ujságirókból kerül ki és a szervezetben képviselve vannak a külföldi orosz ujságirószövetségek is.

Nemirovics Dancsenko, a kongresszus elnöke záróbeszédében köszönetet mondott *Alekszandar* királynak, akit nagy ovációban részesitettek a kongresszus tagjai, azonkivül *Grol* Milán közoktatásügyi miniszternek, *Belics* Alekszandar egyetemi tanárnak, *Doszitej* püspöknek és a sajtónak. Grol Milán közoktatási miniszternek külön táviratban is köszönetet mondtak. Végül Doszitelj püspök a pátriárcha áldását tolmácsolta a kongresszus résztvevőinek.

A Beograd—zagrebi gyors különös odisszeája

A robogó vonatban hirtelen meghalt a mozdonyvezető, az utasok összeverekedtek, a pályatesten egy holttest feküdt

Zagrebből jelentik: A Beograd és Zagreb között közlekedő gyorsvonat, amelynek reggel nyolc órakor kellett volna megérkeznie Zagrebba, délben féltizenkétkor rendkívül kalandos ut után futott be a zagrebi pályaudvarra. A vonatot különös kalandok és szerencsétlenségek miatt többizben még kellett álltani.

Elsősorban, amint a szerelvény Beogradot elhagyta, *a robogó vonaton hirtelen meghalt a mozdonyvezető*, mire helyette a fütő vezette a vonatot az első állomásig. Itt jelentette a tragikus esetet és a mozdonyvezető holttestét levették a vonatról, amely kisegitő mozdonyvezetővel folytatta utját. Még az első nagyobb állomásig sem jutottak el, amikor *a vonat egyik harmadosztályu kocsijában az utasok között véres verekedés támadt*, ugyhogy a vasuti személyzet nem tudott rendet teremteni. Az első kis állomáson megállitották a vonatot és a kalauz begyalogolt a faluba, ahonnan csendőrökkel tért vissza. A csendőrök azután helyreállitották a rendet. Ekkor már nagy késése volt a vonatnak, amely még most sem haladhatott tovább zavartalanul. Közel Zagrebhoz a nyilt pályán hirtelen meg kellett állitani, mert *a sineken a mozdonyvezető egy véres holttestet vett észre*. Megállapitották, hogy a szerencsétlen embert egy előbbi vonat gázolta halálra. A vonat személyzete eltávolitotta a holttestet a pályáról és megérkezve Zagrebba, jelentést tett erről a szerencsétlenségről is.

A munkáspárt szerint az angol kormány békepolitikája uj háborut fog előidézni

Az angol munkáspárt nagygyülése a leszerelési konferencia haladéktalan összehivását, az angol-francia flottaegyezmény elejtését és a Rajna-tartomány kiüritését követeli

Londonból jelentik: Birminghamban hétfőn kezdődött meg az angol munkásság évi pártgyülése, amelyen több mint ezer delegátus gyült össze, hogy meghallgassa *Macdonald* beszámolóját az általános politikai helyzetről. A pártkongresszuson

Macdonald éles támadást intézett a konzervativ kormány leszerelési és békepolitikája ellen, amely csak arra való, hogy uj háborut idézzen elő.

A pártgyülés által elfogadott határozati javaslat felszólitja a kormányt, hogy irja alá a hágai kötelező döntő biráskodásról szóló szerződést,

tegye lehetővé, hogy haladéktalanul összeüljön a nemzetközi leszerelési konferencia és ejtse el az angol-francia flottaegyezményt.

A határozati javaslat követeli továbbá, hogy helyezzék nemzetközi ellenőrzés alá minden országban a fegyver- és lőszergyártást, minden államra állapitsák meg, hogy mennyi fegyvert és lőszert állithat elő és igyekezzenek nemzetközi szerződést kötni a gázok és baktériumok háboruban való alkalmazásának eltiltására.

Kimondja a határozat, hogy a Rajna-tartomány kiüritése nélkül nem lehet békéről szó

és ugy a békeszerződés, mint a lokarnói egyezmény és a Kellog-paktum alapján annál is inkább ki kell üriteni a Rajnatartományt, mert Németország tagja a Népszövetségnek.

Általános sztrájk fenyeget Franciaországban

A kommunisták sztrájkra biztatják a munkásságot

Párisból jelentik: Egész Franciaországban sztrájkmozgalmak észlelhetők, amelyek egyre nagyobb méreteket öltenek. A textilmunkások sztrájkja lassankint általánossá fejlődik és Lilleban a kommunista szakszervezetek általános sztrájkot proklamáltak. A lillei munkásság kedden minden üzemben abba fogja hagyni a munkát.

Egyre jobban terjed a bánya- és fémmunkások sztrájkja is és itt is a kommunista szakszervezetek proklamálják a munkabeszüntetést és mindenütt *memorandumot* intéztek a munkaadókhoz, akiktől nagyobb béremelést követelnek. A kikötőmunkások között szintén erős a sztrájkmozgalom és különösen Bordeauxban dolgoznak sikerrel a kommunista agitátorok. A sztrájkmozgalom mind jobban terjed más szakmákban is.

Jugoszláv atléta szenzációs mutatványai Bécsben

Halálharc két repülőgéppel — Slavko Barta szájából kilő egy dinamitpatrónt

Néhány nap óta Bécsben tartózkodik a világ legerősebb embere, akit a nemzetközi sportkörökben »a halál ura« néven ismernek. *Barta* Szlávkó nem hivatásos atléta, hanem egy fiatal jugoszláviai iparos, aki az utolsó években Zagrebban élt.

Vasárnap a freudenaui lóversenytéren mutatta be bámulatos teljesitményeit Barta Szlávkó. Mindenekelőtt egy *350 gramm dynamittal töltött patrónt vett fogai közé, azt egy szivarral meggyujtotta és szájából kilőtte ugy, hogy feje egy milliméternyire sem mozdult meg.* Azután két repülőgéphez kötözte karjait és kifeszitett lábakkal a földre nehezedve *megakadályozta azt, hogy a működésben levő repülőgépek felemelkedjenek a földről.* Barta Szlávkó produkciói a legnagyobb szenzáció erejével hatottak és a sok ezer főnyi közönség nagy ünneplésben részesitette az atlétát, akinek sikerült tulszárnyalnia az 1925-ben meghalt Breitbart Zsigmond teljesitményeit. A *Bácsmegyei Napló* bécsi munkatársa beszelgetést folytatott Barta Szlávkóval, aki a következőket mondotta:

— Öt év előtt Bécsben láttam Breitbartot, a vaskirályt, aki láncokat harapott ketté, csupasz öklével szögeket vert deszkákba és mellén hatalmas sulyokat viselt el. A közönséggel együtt én is megcsodáltam Breitbart impozáns mutatványait, amelyek felkeltették becsvágyamat is. Próbálni kezdtem Breitbartot utánozni. Hónapokig dolgoztam, mig végre sikerült. A láncok, amelyeket kettéharaptam, erősebbek voltak, mint Breitbart láncai. Ezeken kivül azonban egy uj erőmutatványt gondoltam ki, amely nemcsak páratlan erőt, de vasidegeket és hallatlan akaratot igényel. Ez a mutatvány abból áll, hogy dynamitpatrónt szoritok fogaim közé, azután meggyujtom és felrobbantom. A kisérleteket egy browning-revolverrel kezdtem, később azonban már a revolvert dynimitpatrónokkal helyettesitettem és fokozatosan 350 grammos töltésig vittem fel. Egy ilyen dynamitpatrón elegendő egy páncélszekrény felrobbantására. Amikor az előkészületeket befejeztem, kihivtam Breitbartot nyilvános párviadalra. Breitbart elfogadta a kihivást és Zagrebba jött. Az első este Breitbart bemutatta csodálatra méltó produkcióit, majd az előadás után néhány gunyos szóval megemlékezett rólam, aki őt kihivta. Meg volt győződve arról, hogy az egész világon nem akad senki, aki utána csinálja a dolgokat. Annál inkább meglepődött másnap, amikor felmentem a szinpadra és összes produkcióit teljes biztonsággal utána csináltam. Breitbart csodálkozása egyre fokozódott, ép ugy, mint a közönség lelkesedése, különösen akkor, amikor bemutattam a dynamitpatrónnak a szájból való kilövését. Breitbarttal való személyes konfliktusomat azután békésen intéztem el és győzelmem ellenére továbbra is őszinte csodálója maradtam.

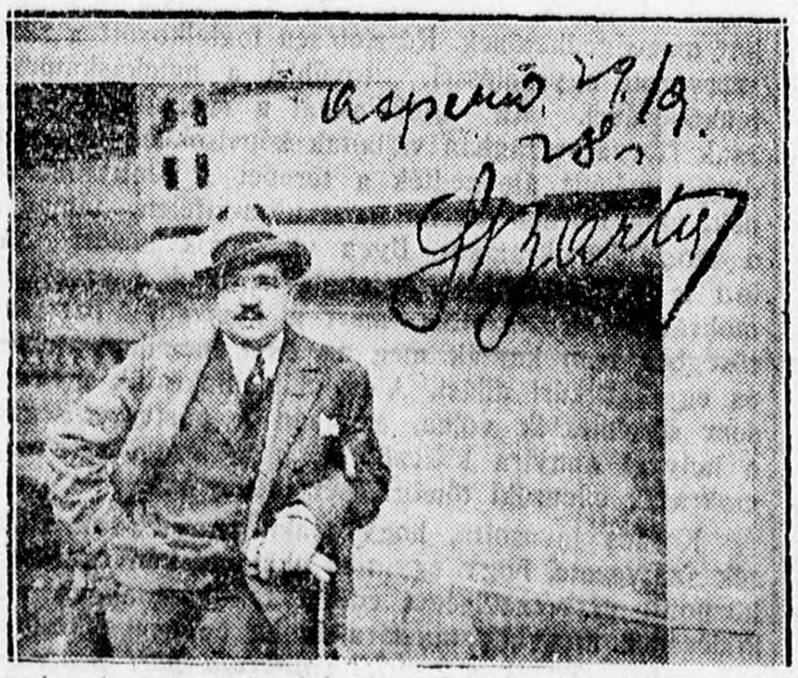

A beszélgetés során Barta még elmondotta, hogy Bécsből Amszterdamba, majd Németországba és Skandináviába megy, tavaszra pedig meghivása van Amerikába, ahol harminc városban fog fellépni és remélli, hogy sikerül teljesitő képességét annyira fokozni, hogy erőmutatványait az eddigi két repülőgép helyett négy géppel végezheti.

E héten bocsátják ki a szuboticai zárórarendeletet

Létrejött a megegyezés a kereskedők és az alkalmazottak között a munkaidő kérdésében

A szuboticai kereskedők — mint ismeretes — a mult héten monstreküldöttséget menesztettek *Manojlovics* Dusán főispánhoz és előterjesztették kivánságaikat a készülő zárórarendeletre vonatkozólag. Manojlovics Dusán főispán kijelentette a küldöttségnek, hogy a kivánságokat csak abban az esetben teljesitheti, ha a kereskedők és alkalmazottaik között megállapodás jön létre a munkaidő tekintetében.

Ennek alapján tárgyalások indultak meg a szuboticai kereskedők egyes szakcsoportjai és a kereskedelmi alkalmazottak egyesülete közt. Ezek a tárgyalások hétfőn délután értek véget azzal a megállapodással, amelyet a füszer-, festék- és élelmiszerkereskedők, továbbá a papir- és könyvkereskedők kötöttek a Lloydban a kereskedelmi alkalmazottak egyesületének megbizottaival. A megállapodás értelmében a füszer-, festék- és élelmiszerkereskedések télen 7—12-ig és délután 2—7-ig, nyáron ½7—12-ig és délután 3—½8-ig lesznek nyitva. Hétfőn és pénteken a déli zárás 12 helyett 1 órakor lesz. A könyv- és papirkereskedések télen ½8—½1-ig és délután ½3—7-ig, nyáron 7—½1-ig és délután ½3—7-ig lesznek nyitva. Ezzel szemben a könyv- és papirkereskedők kötelezettséget vállaltak, hogy üzleteiket junius, julius és augusztus hónapokban délután 6 órakor önként bezárják.

Miután most már a kereskedők valamennyi szakcsoportja megegyezett az alkalmazottak egyesületével a munkaidő tárgyában, kedden a Lloyd és a Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete közös beadványt fog intézni Manojlovics Dusán főispánhoz, kérve, hogy a zárórarendeletet a kereskedők és az alkalmazottak megállapodása értelmében bocsássa ki. Tekintettel arra, hogy a megállapodások a szociálpolitikai miniszter rendelet keretei között mozognak és arra, hogy a főispán a kereskedők kivánságainak teljesitését az alkalmazottakkal kötendő megegyezéstől tette függővé, biztosra lehet venni, hogy a zárórarendeletet a létrejött megállapodások figyelembevételével bocsátják ki.

Értesülésünk szerint a zárórarendelet még e hét folyamán életbelép.

Ötvenezer pengős kártéritési pert

inditott Oszkár bácsi ellen egy konkurens meseiró

Százötven anyát akar felvonultatni mentótanuként a biróság elé a pesti gyerekek népszerü mesemondója

Budapestről jelentik: Érdekes affér foglalkoztatja mostanában a budapesti sajtóköröket. *Oszkár* bácsi, a pesti gyerekek népszerü mesemondója áll az eset homlokterében. A kitünő meseköltő a hét bizonyos napjain meséket szokott felolvasni a telefohirmondóba. Ő hozta divatba először a gyerekek szórakoztatásának ezt a módját, nagy közkedveltségre is tett szert az idők során és amikor megjelent a láthatóron a rádió, ide is őt szerződtették mesemondónak. A rádió igazgatósága egy napon azonban ugy találta, hogy tul gavalléros honoráriumot fizet Oszkár bácsinak és ezért »olcsóbb munkaerőt« ültetett a studió mikrofonja elé, tanitókisasszonyokat és más ambiciózus hölgyeket, akik ingyen is hajlandók voltak mesélni, csak hogy a nyilvánosság elé engedjék őket. Oszkár bácsi egyeduralma lassankint megszünt és az egyre szaporodó dilettánsoktól lassan alig tudott szóhoz, illetve mikrofonhoz jutni. Többek között egy *Zsombók* Zoltán nevü huszonegyéves hirlapirót is alkalmaztak a rendszeresitett mesedélutánokon. A fiatalember saját meséivel szórakoztatta a gyerekeket. Egy napon — és itt kezdődik a tulajdonképeni történet — állitólag igy kezdte a felolvasását:

— Kedves gyerekek, *én nem csak a kislányokat szeretem, hanem a nagylányokat is...*

Az előadás végén pedig, amikor a mesélő bácsi üzenneteire került a sor, közvetlen a Jancsikának és a Pirikének szóló üdvözletek után a saját barátnőjének üzent imigyen az elektromos hullámokkal:

— *Édes Mucus, a szokott időben várlak a Rudas-fürdőnél.*

Emiatt a felháborodott szülők tömegesen emeltek panaszt a rádió igazgatóságánál, csodálkozásuknak adva kifejezést, hogy a rádiót miként szabad ilyen célokra felhasználni. Mert az már előfordult, hogy egy haldoklóhoz rádión keresztül hivták a más városban élő hozzátartozókat, de hogy valaki randevukat beszéljen meg, hozzá még a gyermekek mesemondója, akit a kis

hallgatók térdig érő hófehér Loreley-szakállal képzelnek el maguknak, nem volt példa. Oszkár bácsi ezt az esetet szóvátette az egyik szakközlönyben. Mire Zsombók Zoltán *beperelte* a konkurrens mesemondót rágalmazásért, mondván, hogy szó sem igaz az egészből, ő nem követte el a neki tulajdonitott tréfát. Egyben pedig *ötvenezer pengős kártéritést követel Oszkár bácsitól.* Szegény mesemondó életében nem látott még ennyi pénzt egyrakáson. Megkérdeztük Oszkár bácsit, hogy mit szól a perhez. A már kicsit őszes haju meseköltő, aki a napokban tért haza Berlinből, nevetve válaszolta:

— Mit szóljak? Komikus. Eltekintve az ötvenezer pengős erkölcsi kártéritéstől, én *bizonyitani tudom a magam igazát.* Az inkriminált mondat tényleg elhangzott, erre nekem tanuim vannak. Egész csomó levelet kaptam vidéki szülőktől, akik mind azt kérdezték, hogy szabad ilyesminek előfordulni? Nem félek a biróságtól. Ha tárgyalásra kerül a sor, *százötven anyát vonultatok fel, akik mind eskü alatt fogják vallani, hogy az az üzenet tényleg elhangzott...*

Mindenesetre izgalmas tárgyalás lesz. Az első rádiós monstre-per.

Venizelosz diplomáciai sikerei Londonban

A görög miniszterelnök tárgyalt Cushandunnal és Baldwinnal

Londonból jelentik: *Venizelosz* görög miniszterelnök, aki vasárnap Londonba érkezett, hétfőn délelőtt *Cushandun* lord külügyminiszterhelyettessel, délután pedig *Baldwin* miniszterelnökkel találkozott. Az angol sajtó igen kedvezően ir Venizelosz tárgyalásairól és kétségtelen, hogy a görög miniszterelnök nagy eredményeket ért el Londonban.

Venizelosz diplomáciai sikerei elsősorban arra vezethetők vissza, hogy a görög miniszterelnök a diplomáciában a közvetlen személyes érintkezés hive és a régi vezető diplomatákkal kitűnő összeköttetései vannak. Venizelosz kedden tér vissza Londonból Párisba, majd nemsokára hazautazik, de Athénba való visszatérése előtt még Angorába is ellátogat.

Harminc lóerőt sikkasztott a nagyváradi rendőrprefektus

Szenzációs vallomások a kolozsvári kommunista-pörben

Kolozsvárról jelentik: Hetek óta folyik Kolozsváron a hadbiróság előtt az a monstre kommunista-per, amelynek Erdély egész területéről vannak vádlottai. A tárgyalás napról-napra ujabb szenzációs adatokat hoz napfényre. Legutóbb *Lakos* György nagyváradi szigurancа-detektiv kegyetlen kinvallatásairól rántották le a leplet. Lakost Szuboticán és az egész Vajdaságban jól ismerik, mert évekkel ezelőtt professzor Mabusse néven mint telepathikus fenomén követte el szélhámosságait A detektivvé avanzsált telepatikus csoda nagyváradi kinzásaival az egész világsajtó foglalkozott.

A hétfői tárgyaláson érdekes nagyváradi ügy pattant ki. *Máté* Ernő hirlapiró, a pör egyik vádlottja, kérésére tanuként kihallgatták Demko József soffőrt, akit a nyomozás során letartóztattak, majd két nap multva szabadlábrahelyeztek.

Demkó József elmondotta, hogy őt *Mayer* Antal görögkatholikus püspök soffőrnek szerződtette egy uj autóhoz, amelyet a püspök részére dr. *Puticiu* Traian nagyváradi rendőrprefektus vásárolt Berlinben. *Puticiu* igen jó viszonyban volt a püspökkel és felajánlotta, hogy majd ő vesz a részére külföldön egy autót, mert neki mint rendőrprefektusnak, vámkedvezményeket fognak adni. Puticiu el is utazott és nemsokára egy »Adler«-kocsival érkezett meg, amelyről azt mondotta, hogy nyolcvan lóerős és Mayer püspök ki is fizetett érte nyolcszázezer leit.

— Amikor az autót átvettem — mondta Demkó — azonnal láttam, hogy az semmi körülmények között sem lehet nyolcvan lóerős. Később már tudtam, hogy az autó ötven lóerős és azonnal jelentettem a püspök urnak, hogy *Puticiu prefektus ur harminc lóerőt zsebrevágott.* Ezt a feltevésünket igazolni látszott az a tény, hogy az autó elvámolásáról felvett jegyzőkönyv is csak ötven lóerőt tüntetett fel. A püspök ur azonnal tudomására ada ezt Puticiu prefektus urnak, aki azt mondotta, hogy azért volt ötven lóerősnek irva a kocsi, hogy kevesebb vámot kelljen fizetni.

— A kocsi azonban ötven lóerőre is gyatrának bizonyult és Puticiu prefektus ur tudta, hogy erről én világositottam fel a gazdámat, aki szerintem 250.000—300.000 leiel károsodott ennél a vásárlásnál. Igy történt azután, hogy a püspök ur stornirozta a vásárlást és kijelentette, hogy az autót nem tartja meg. Másnap viszont engem engem letaróztattak. Én kétségbeesetten védekeztem a kommunizmus vádja ellen, mert soha kommunistákkal semmiféle összeköttetésben nem voltam. Puticiu prefektus ur ennek ellenére börtönbe vettetett, amig a hadbiróság el nem ejtette ellenem a vádat.

Demkó vallomását néma csendben hallgatták végig, majd *Máté* Ernő emelkedett szólásra és a következőket mondotta:

— *Csak azért kértem a Demkó kihallgatását, hogy a hadbiróság láthassa, hogyan született Váradon a kommunista-per, amely most ennyi munkást a vádlottak padjára ültet.*

Ezután *Asztalos* Sándort, a *Temesvári Hirlap* szerkesztőjét hallgatták ki tanuként.

Itélet körülbelül egy hét multva várható.

Betiltották a szociáldemokraták wienerneustadti felvonulását

A szociáldemokraták megfelebbezik a rendőrség betiltó végzését, a kommunisták a tilalom ellenére is felvonulnak — Egyre fenyegetőbbé válik október 7-ike

Bécsből jelentik: A szövetségi kormány és az alsóausztriai tartományi főnök a rendőrséggel

betilttatta az október 7-ikére tervezett wienerneustadti szocialista felvonulást.

Ez az intézkedés még távolról sem jelenti azt, mintha biztositva volna Wiener-Neustadtban október 7-ikére a rend és a nyugalom. A szociáldemokrata pártvezetőséget hétfőn délben értesitette a wienerneustadti rendőrség főnöke, hogy

a két bejelentett szociáldemokrata tüntetést, az Arbeitertag-ot és a köztársasági védőszövetség felvonulását október 7-ikén nem engedélyezi.

Bures tartományi főnök, aki vasárnap *Seipel* kancellárral tárgyalt, arról tanácskozott Bécsben, hogy miképen lehetne a wienerneustadti rendőrséget bécsi csapatokkal megerősiteni.

A helyzet jelenleg az, hogy

ha a szociáldemokrata pártvezetőség még eltekint is a tüntetéstől, a wienerneustadti szociáldemokrata párt kivonultatja a gyárakból és környékbeli üzletekből a munkásságot az uccára, ebből nagy baj származhat.

A szociáldemokrata pártvezetőség egyhangulag ugy határozott, hogy a rendőri betiltó végzés ellen felebbezni fog az alsóausztriai tartományi kormányhoz.

Az államrendőrség tilalma óta az izgalom nemcsak hogy nem csillapodott, hanem még fokozódott, miután

számolnak azzal, hogy a szociáldemokraták a rendőrség tiltó határozata ellenére is megtartják tüntető felvonulásukat.

A szociáldemokraták s általában a köztársasági körök azt hangoztatják, hogy a szociáldemokrata párt és a köztársasági védőszövetség felvonulását már csak azért is meg kellett volna engedni, mert ezek a fegyelmezett, demokratikus tömegek megakadályozhatták volna, hogy a kommunisták és a nacionalisták között olyan összeütközés keletkezzék, amely Ausztria egész nyugalmára veszedelmes lehet.

Utalnak ezekben a körökben arra, hogy a kommunista párt vasárnap Badenben megtartott bizalmas értekezletén ugy határozott, hogy

a kommunisták minden körülmények közt a rendőri tilalom ellenére is felvonulnak Wienerneustadtban, hogy megakadályozzák a nacionalisták felvonulását.

A bizalmi értekezlet ugy határozott, hogy a kommunista munkásság vasutassztrájkkal és a Wienerneustadtba vezető országutak megszállásával fogja megakadályozni a nacionalisták felvonulását. Az egyik bécsi sportpályán vasárnap kommunista röpcédulákat osztogattak, amelyben

a kommunista párt felszólitja a munkásságot, hogy proklamálja az általános sztrájkot

és akadályozza meg a nacionalisták október 7-iki felvonulását.

Ilyen körülmények közt az osztrák polgárság részéről mind sürübben hangzik el a követelés, hogy

mindaddig, amig a kedélyek lecsillapodnak, tiltsanak be minden nagyobb felvonulást és gyülést, legyen az akár jobb, akár baloldali.

Ilyen értelemben a polgári pártok el is fognak járni az illetékes hatóságoknál.

TŐZSDE

Zürich, okt. 1. *(Zárlat.)* **Beograd 9.13,** Páris 20.31, London 15.1950, Newyork 519.50, Brüsszel 72.50, Milánó 27.155, Madrid 85.50, Amszterdam 208.40, Berlin 123.825, Bécs 73.15, Szófia 3.75, Prága 15.40, Varsó 58.25, Budapest 90.56, Bukarest 3.16.

Beograd, okt. 1. *(Zárlat.)* London 275.73—276.53, Newyork 56.8350—57.0350, Milánó 296.65—298.65, Berlin 1355.75—1358.75, Bécs 8.0312—8.0312, Prága 168.37—169.17, Budapest 9.91.08—9.94.08, Bukarest 35.05—35.55.

Zagreb, okt. 1. *(Zárlat.)* Páris 221.62—223.62, London 275.73—276.53, Newyork 56.84—57.04, Zürich 10.94.10—10.97.10, Milánó 296.49—298.49, Amszterdam 22.81.25—22.87.25, Berlin 13.55.75—13.58.75, Bécs 800.12—803.12, Prága 168.37—169.17, Budapest 991.08—994.08.

Szombori terménytőzsde, okt. 1. Buza bácskai vasut 242.50—247.50, rozs bácskai vasut 235—240, zab bácskai vasut 237.50—242.50, árpa takarmányi 64—65 kg. 245—250, tavaszi 67—68 kg. 275—280, ótengeri bácskai vasut 305—310, bab orig. 800—820, lisztek: 0gg 320—350, 0g 340—360, kettes 320—340, ötös 295—315, hatos 260—280, hetes 220—240, nyolcas 200—210, finom korpa 182.50—187.50. Irányzat: szilárd.

Noviszadi terménytőzsde, okt. 1. Buza bácskai 245—247.50, felsőbácskai 247.50—250, tiszavidéki bácskai 245—247.50, szerémi, bánáti, paritás Vrsac 79—80 kg. 242.50—245, bánáti 79—80 kg. 240—242.50. Árpa bácskai, szerémi, bánáti 64 kg. 245—250, baranyai tavaszi 71—72 kg. 295—300, bácskai tavaszi 68—69 kg. 280—290. Zab bácskai, szerémi és szlavóniai 240—242.50. Tengeri bácskai 305—310, bácskai uj XII—I. 245—250, bácskai uj III—IV. 275—280, bácskai uj IV—V. 280—285, bácskai száritott X—XI. 275—280. Lisztek: 0gg és 0g bácskai 350—360, kettes 330—340, ötös 310—320, hatos 265—275, hetes 230—240, nyolcas 200—210, korpa bácskai 182.50—187.50, szerémi és bánáti 180—185. Bab fehér 830—850. Irányzat. változatlan. Forgalom: 308 és fél vagon.

Budapesti gabonatőzsde, okt. 1. Határidőüzlet: Buza októberre 26—26.10, zárlat 26.02—26.04, márciusra 28.60—28.70, zárlat 28.68—28.76, májusra 29.32—29.48, zárlat 29.40—29.42. Rozs októberre 25.24—25.40, zárlat 25.38—25.40, márciusra 27.54—27.64, zárlat 27.64—27.66. Tengeri májusra 28.60—28.78, zárlat 28.78—28.86. Készárupiac: Buza 26.05—27, takarmányárpa 26.50—27, köles 26.50—27, tengeri 31—31.20, korpa 20—20.25, rozs 24.60—24.76, sörárpa 27—29.25, repce 45.50—46, zab 25.75—26.56, Irányzat: lanyha.

Bécsi marhavásár, okt. 1. (Josef Saborsky & Söhne, Wien, St. Marx jelentése). Felhajtás: 2563 hizott marha, 759 kicsontozni való, összesen 3358, ebből 475 jugoszláviai eredetü.

Chicagoi terménytőzsde, okt. 1. Középárfolyamok. Buza: december 117 háromnyolcad, március 121 hétnyolcad, május 124 ötnyolcad. Tengeri: december 78 hétnyolcad, március 80½. Rozs: december 102.

Winnipegi terménytőzsde, okt. 1. Középárfolyamok. Buza: október 115¼, december 115 háromnegyed, május 121½.

Liwerpooli terménytőzsde, okt. 1. *(Zárlat.)* Buza október 8 sh. 11 háromnegyed d, december 9 sh. 1 ötnyolcad d, március 9 sh. 3 ötnyolcad d.

Vizállás

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: 269 (+29), Bogojevó 302 (+12), Vukovár 232 (+22), Palánka 218 (+12), Noviszad 202 (+12), Zemun 126 (+6), Pancsevó (+100), Szmederevó 208 (0), Orsova 162 (+). Dráva: Oszijek 240 (—8). Száva: Mitrovica 224 (+50), Beograd 65 (+3). Tisza: Szenta 69 (+3), Becsej 34 (—4), Titel 162 (+7).

Most van alkalma az államnyelvet könnyen megtanulni

Megjelent a legmodernebb rendszerü szerb-magyar nyelvkönyv. Irta Vujkovics Marica. Ára 30 din. Portóra 2 dinárt küldjön. Szállitja:

MINERVA R. T. könyvosztály

HIREK

A kapu alatt őszi esőben

Az őszi szél a sürün csapkodó, dermesztően kijózanitó esőcseppek beüztek a bérház kapuja alá egy csomó embert. A szellős, huzatos boltivek alatt ott szorongott a tömeg: uriasszonyok, napszámosasszonyok, boltilányok, kifutók, a sarki cipőpucoló és az ujságos, néhány kereskedő, akik az üzletükig sem tudtak eljutni, kártyások, akiknek römi partiját robbantotta szét a hirtelen kerekedet zápor. Ide menekültek be a szurokfőző munkások is, a pereces is itt helyezte el portékáját, ide huzódott be a bankigazgató ur is, aki otthon felejtette selyemernyőjét. Az aszfalton pattogtak a sulyos cseppek, a szél néha belekapott a vizsugarakba és ezermillió szikrázó, parányi cseppre tépte, szakgatta szét. A kapu alá egyre ujabb és ujabb menekülők érkeztek. Ijedten, de megkönnyebbülten ugrottak be a kapun, lerázták a vizet a kabátjukról és bocsánatkérőleg néztek körül, mintha idegen lakásba toppantak volna be. A nyirkos kapubejáró levegője lassan átmelegedett. A sarokban egy vidám boltiszöcske nevetgélt, az ujságos kalandokat mesélt a perecesnek, a két kereskedő formáju ember mélyen vitatkozott a szezonról. Senki se zugolódott; a pirosszáju asszony parfőme szépen elvegyült az érdes fojtó cigaretták füstjében, egy édes diáklány nevetése diszkréten fulladt el a napszámosok vaskos eszmecseréjében. Egy nénike, aki számtalan kosárral evezett be Noé bárkájába, fesztelenül kérdezte meg szomszédjától:

— Naccsága is jól megázott. Ön is — kötötte tovább a beszédet a parasztasszony — pedig sietős dolgom volt. A Trézsa vár, szilvát akartunk szedni.

A társadalmi ranglétra fokai mind összetörtek a közös sors sulya alatt. Önagysága ruzsos ajkai szétnyiltak, kicsit fölényeskedő mosoly bujt el a vörös vonalban és azt felelte: bizony, bizony.

Mihály, a jogász felgyürte a kabátja gallérját és nősiesetn küzdött a cigarettával, amely részegre itta magát nedvességgel. Ott állt a lépcsőfeljárónál és kibámult az esőbe. Neki nem volt dolga, ráért, egész nap, mindig. A kapun most egy asszony lendült be. Utat nyitottak neki és egy pillanatra megszakadt a beszéd, mint mindig, ha uj személy toppan a társaságba. A kicsi asszony zavarodottan megállt Mihály közelében. A menedékhely ázottan didergő lakói érdeklődéssel nézték az uj kövevényt, aki keskeny ragadozó kezével, sarlós, fényes körmeivel a kalapja alól csapzottan kikukucskáló haját parancsolta vissza a helyére. Elragadó báj volt ideges, gyors kapkodásában, zavarodott, pajkán, ferde mosolygásában, amelyet a kacéran félrecsusszant kalap alól dobott Mihály felé. A fiatal, meleg, puhaszáju asszony az idegenek közé kerülő lény öntudatlan béklyózottságával kényszeredetten mosolygott. Nem, egész biztos, nem volt célja vele. Korai is lett volna, hiszen éppen most érkezett és még meg se melegedett az uj társaságban. Véletlen volt, az a bocsánatkérő kis villanás az ajkai szegletében. Mihály örült neki, az esőt is megbocsátotta, amely szüntelenül zuhogott és önkénytelenül megigazitotta a nyakkendőjét. Ez a harcba induló férfi első agressziv mozdulata.

A kékkabátos asszony félrehuzódott a sarokba. Nézett. Mindenkire. Természetesen kiváncsiskodón. Nem talált ismerőst. Akkor az övével játszott, majd merő szórakozásból ruzst lehelt ajkára, megnézte magát a kis tükörbe, melyet nagy gonddal soká halászott ki a necceszerjéből. Mihály azt gondolta magában, milyen jó, hogy itt van ez az asszony, mert már nagyon unalmas volt itt a kapu alatt. Egyre borzongóbbá váló érdeklődéssel leste minden mozdulatát. Egyszer ugy érezte, hogy az asszony mélyen a szemébe nézett. Később már mintha azt olvasta volna ki a feketén csillanó szemből: hogy miért hagy itt egyedül unatkozni. Azután hirtelen megszólitotta. Valami egészen szimplát kérdezett tőle — és az asszony felelt.

Nem volt furcsa, se tolakodó a jogász merészsége. Itt a kapu alatt, a közös sorsban, a várakozás és boszszankodás unalmas perceiben ledöltek a válaszfalak, melyeket az illendőség épit az emberek közé.

A percek elusztak és Mihály egyre erősödő hévvel és vággyal mesélt uj ismerősének. A nevét se tudta az asszonynak, csak fényes piros száját látta és fogai közül párásan kivillanó nyelvét, amint megnedvezte az ajkát. A furcsa szép asszony mindenre mosolygott, szemével barátságosan ott feledkezett Mihály szembogarában és a fiatalember türelmetlen reménykedéssel csapongva susogott: hogy mily csodás véletlen, mily érdekes, romantikus találkozás. Később: hogy már nem is fázik, édes melegség, hogy milyen furcsa a szeme és ha még egyszer találkozhatnának, ha még egyszer, esetleg holnap a moziban...

A bóditó, karcsu asszony a földre nézett, ábrákat firkált lábaival, feje az igen és nem között irt le ingaszerü rezgéseket. Az asszony sokatigérön csacsogott és macskaszerü puhasággal közelebb huzódott. Egyszerre valaki elkiáltotta magát:

— Elállt! nem esik!!

Az édes asszony arcáról varázsszóra eltünt a mosoly. Megigazitotta kabátját és hüvösen biccentett a fejével Mihály felé. Elindult. A jogász hebegett valamit, egy lépést is tett. Az asszony felnézett rá, idegenül, üresen, közömbösen: nem ismerem, sose láttam, mit akar?

Mihály megtorpant. A felhők szétfoszlottak és az őszi mese is. Az édes asszonyka jobbra ment, a fiatalember balra. Az eső megállt és a fényes viztükrökben az ég kékje ragyogott.

Szegedi Emil

*

— **Lengyel katonatisztek Zagrebban.** Zagrebből jelentik: Hétfőn Zagrebba érkezett Zagorszki tábornok vezetésével harminc lengyel tiszt, akik jugoszláviai köruton vannak. A lengyel tiszteket nagy ünnepélyességekkel fogadták a zagrebi katonai hatóságok és megmutatták az összes katonai intézményeket. A lengyel tisztek Zagrebből Ljubljanába mentek, ahonnan visszatérnek Lengyelországba.

— **Leleplezték Baszaricsek Gyuró szobrát.** Zagrebből jelentik: Vasárnap leplezték le ünnepélyes keretek között a szlavóniai Okrugljacsa községben dr. Baszaricsek Gyuró szobrát. A község lakói akciót inditottak, hogy a község nevét Baszaricsekovó-Szelóra változtassák.

— **Kikinda város közgyülése.** Kikindáról jelentik: A város szombaton tartotta első közgyülését, melyen Szenakovics Miroszlav kormánybiztos rendeletére Rotárov Zsivojin tanácsnok elnökölt. A közgyülésen az uj képviselőtestületi tagok letették az esküt.

— **A trieszti szlovének vezérének hazaárulási pöre.** Triesztből jelentik: A kopari törvényszék kedden kezdi meg az olaszországi szlávok egyik vezérének, dr. Csok Iván bünperének tárgyalását. Az ügyvédet — mint ismeretes — hetekkel előtt letartóztatták és az ügyészség hazaárulás vádját emelte ellene. Politikai körökben nagy érdeklődéssel várják a tárgyalás kimenetelét.

— **Szobrot emelnek Radics Istvánnak.** Zagrebből jelentik: A horvát parasztpárt ludbregi szervezete elhatározta, hogy Radics Istvánnak, akit ebben a kerületben választottak meg először képviselőnek, szobrot emel. A pártvezér emlékét életnagyságu szoborral fogják megörökiteni.

— **Védőbeszéd a Commerzial-bank igazgatóinak pörében.** Bécsből jelentik: A Wiener Commerzial-bank igazgatóinak bünperében szombaton hangzott el a védbeszéd. A hétfői tárgyalás Baron Ottó védőjének, dr. Gál Jenőnek a beszédével kezdődött, aki azt hangoztatta, hogy ez a pör az akkori idők divatos tőzsdejátékának megnyilvánulása és bünselekményről nincs szó

— **A szuboticai állami tisztviselők elsején nem kaptak fizetést.** A szuboticai állami tisztviselők október elsején nem kapták meg a fizetésüket és a pénzügyigazgatóság szerint egy-két nap beletelik, mig a tisztviselők illetményeit folyósithatják. A tisztviselők körében érthetően nagy az elkeseredés, miután már több izben előfordult, hogy fizetésüket jóval elseje után kaphatták meg. E.eknek a zavaroknak főkép az az oka, hogy a pénzügyigazgatóság — mint ismeretes — átszervezés alatt áll és mig a befolyó jövedelmeit azonnal továbbitania kell, kiadásai megmaradtak. Igy magyarázható meg, hogy bár szeptember hó folyamán kétmillió dinár folyt be adóban a pénzügyigazgatóság pénztárába, még sem telt a tisztviselők fizetésére.

— **Megtörtént Csicsibu trónörökös esküvője.** Londonból jelentik: Tokióból jelenti egy szikratávirat, hogy csütörtökön volt Csicsibu trónörökös esküvője Sasuko Macsodaiva kisasszonnyal, a washingtoni japán nagykövet tizenkilenc éves leányával. Reggel kilenc órakor udvari hintó vitte a mátkapárt a nap istennőjének szentélyébe, ahol az esketési szertartás történt. Tokio örömmámorban uszik, messze vidékekről sereglett a nép a fővárosba, hogy lássa a lakodalmas ünnepet.

— **Levél utján lett menyasszony a csatornauszó missz.** Londonból jelentik: Miss Mercedes Gleitze azzal tette ismertté a nevét, hogy átuszta a La Manche csatornát. Az uszóbajnoknő, aki polgári foglalkozására nézve gyors- és gépiróno egy nagy vállalatnál, romantikus körülmények között jegyezte el magát. Vőlegénye egy William Farrance nevü közkatona, aki egy kis indiai városkában teljesit szolgálatot. Miss Gleitze amióta a csatornát átuszta, tömegesen kapta a leveleket. Különösen meghatotta egy indiai levél, amelyben egy katona meghatott zavarban ecsetelte érzelmeit. A levél végén megkérdezte, hogy hajlandó volna-e hozzámenni annak ellenére, hogy igen alacsony társadalmi poziciót tölt be. Az uszóbajnoknő tréfásan azt irta neki, hogy csak azzal a feltétellel menne hozzá, ha megengedné, hogy továbbra is az uszósportnak éljen. Lassanként megindult közöttük a levélváltás és most levél utján jegyesek lettek. A vőlegény legközelebb Londonba jön, ekkor majd megismerkednek és megtartják az esküvőt.

— **Amszterdamban dobra ütik a legnagyobb magángyüjteményt.** Londonból jelentik: A Daily Express értesülése szerint október 16-ikán Amszterdamban nyilvános árverésre bocsátják a jelenleg létező legnagyobb és legértékesebb magánképtárat, a Six-gyüjteményt, amelyben különösen a régi holland festők vannak képeik legjavával képviselve. A lap a gyüjtemény értékét százezer font sterlingre becsüli.

— **Mexikóban revolveres banditák foglyul akarták ejteni az Egyesült Államok követét és családját.** Mexikóból jelentik: A fővárostól negyven mérföldnyire az elmult éjszaka banditák megtámadták Morrow amerikai követ autóját. Az amerikai követ családjával egyetemben a fővárosba igyekezett. A banditák több levolverlövést adtak le a kocsira, amelynek utasai azonban nem sebesültek meg. A soffőr a legnagyobb sebességet kapcsolta és sikerült megszöknie a banditák elől. Azt hiszik, hogy a banditák foglyul akarták ejteni a követet és családját, hogy azután magas váltságdijat követeljenek értük, amint ez már az utóbbi időkben igen gyakran megtörtént amerikai állampolgárokkal. A nyár elején Morrow ellen egyszer már történt hasonló merénylet. A követ vonaton utazott Mexikóba, miközben a pályatest őrizetére kirendelt katonák a töltés aljában két gyanus emberre akadtak, akiknél bombákat találtak. Minthogy minden jel arra mutatott, hogy az illetők a levegőbe akarták röpiteni a vonatot, akkoriban mindkettőt halálra itélték és agyonlőtték.

— **Plakátok Montecarlo ellen.** Párisból jelentik: Különös, titokzatos propaganda indult meg a montecarlói játékkaszinó ellen. A Rivjera autóutjain, a távirói póznákra ismeretlen kezek hatalmas plakátokat ragasztottak. A plakátok hátterében a montecarlói játékkaszinó látható, az előtérben pedig egy frakkos férfi patetikus mozdulattal revolvercsővet szorit a halántékához. A felirás pedig ez: »Montecarlo, a játékosok halálos csapdája, a nép megrontója!« Nagyon valószinünek tartják, hogy a Montecarlo-ellenes plakátokat a montecarloi kaszinó konkurrense, az uj nizzai kaszinó hozta forgalomba. Ez a játékbank ugyanis nem kapott a rulettre engedélyt.

— **Szétrobbantott gyermekrabló banda.** Csikágóból jelentik: Kitünő fogást csinált a napokban a csikágói rendőrség. Már hosszu idő óta több izben előfordult, hogy vagyonos családok kiskoru gyermekeit elrabolták és a szülőktől magas váltságdijat vettek. A rendőrség sejtette, hogy szervezett rablóbanda dolgozik, de nem sikerült a banditákat ártalmatlanná tenni, mig most jelentkezett a rendőrségen egy olasz származásu gyári munkás, aki mint a banda egyik tagja, elárulta társait. Az olasz munkás vállalkozott rá, hogy elvezeti a rendőröket a gyermekrablók rejtekhelyére. Igy is történt. Nagy csapat rendőr rajtaütött a banditákon Csikágótól autón három óra járásnyira. Egy elhagyott farmon ráakadtak tiz elrabolt gyermekre, köztük Rainieri olasz származásu milliomos kisfiára is, akit két nappal ezelőtt raboltak el és érte százezer dollár váltságdijat követeltek. A gyermekrablókat sikerült kézrekeriteni.

Zephir kályha
utólérhetetlen tüzelőmegtakaritásban
10 kg. fával fűt 24 órán át.
Barzel d. d. Subotica
Óvakodjunk az utánzatoktól!

— **Katasztrófák hete Spanyolországban.** Madridból jelentik: A legutóbbi hét a katasztrófák hete volt Spanyolországban. Még el sem temették a madridi szinházégés áldozatait, amikor a meilnai borzalmas robbanás bekövetkezett. Most legutóbb két sulyos vasuti szerencsétlenség történt Spanyolországban. Jaenban a Madrid-guerazi vonalon két expresszvonat összeütközött. A karambolnak tiz halottja és nyolcvanöt sebesültje van. Ugyanakkor a teruáli tartományban a saragossai vonalon egy alagut épitése közben az állvány összedőit és a beomló földréteg nyolc munkást maga alá temetett. A sorozatos katasztrófák az egész országban nagy megdöbbenést keltettek.

— **Elfogták a honolului zsaroló gyilkost.** Honoluluból jelentik: Néhány nappal ezelőtt Lamison honolului bankár fiát elrabolták és amikor a tettes megkapta a négyezer dollár váltságdijat, a kisgyermeket meggyilkolta. A hatóságok letartóztatták a gyilkost egy Fuknaga nevü japán személyében, aki beismerő vallomást tett. Vallomásában elmondotta, hogy boszszuból követte el tettét, amiért anyját a bankár egyik vállalatából elbocsátották. Mikor a lakosság megtudta, hogy a tettest elfogták, meg akarta ostromolni a rendőrség épületét, hogy a gyilkost meglincselje. A rendőrség csupán ugy tudta a tömeget szétkergetni, hogy szivattyukból hatalmas záport bocsátott rá.

— **Felakasztotta kedvesét és mulatni ment.** Bécsből jelentik: A Gmünd melletti Bürbach községben szörnyü gyilkossági kisérlet történt. Ableidinger Antal gazdálkodó összeveszett tizenhétéves kedvesével, aki áldott állapotban volt. Éppen a megszületendő gyermek miatt civódtak, amikor a férfi haragra lobbanva kedvesére vetette magát, fojtogatni kezdte, azután előkapott zsebéből egy kötelet és a leányt egy fa ágára akasztotta. Sorsára hagyta és a véletlennek tulajdonitható, hogy a járókelők még idejében ráakadtak a leányra és levágták a kötélről. Másfél órán át tartó élesztés után nyerte vissza öntudatát és mondta el a drámai lefolyásu veszekedést. A csendőrség a gyilkos merénylet elkövetőjét éppen akkor tartóztatta le, amikor másik kedvesével hazatérőben volt egy táncmulatságról.

— **Károly román extrónörökös párisi rendőrrel kisértette be a román detektivet.** Párisból jelentik: Károly román trónörökösről, aki most Párisban tartózkodik, azt irja a Matin, hogy fel van bőszülve, mert egy lépést sem tehet anélkül, hogy egy román detektiv, mint az árnyék, ne követné. A román detektiv Londonban és Brüsszelben is nyomon követte a volt trónököst, de még valahogy csak türte. Párisban azonban Károly herceg megsokalta a dolgot és odalépett egy rendőrhöz és felhivta figyelmét üldözőjére, azt állitva, hogy fél tőle, mert drága ékszerek vannak nála s valószinüleg ki akarja rabolni. *A rendőr megragadta a román detektivet s átadta egy társának,* aki azután bekisérte a kerületi rendőrállomásra igazolás végett. Igy szabadult meg legalább egy napra Károly herceg a bukaresti titkos rendőr kellemetlen őrizetétől.

— **Véres rablótámadás Budapesten.** Budapestről jelentik: Hétfőn hajnalban négy órakor a hüvösvölgyi végállomás közelében az őrszemes rendőr vérzőfejü, összetépett ruhájú, eszméletlen fiatalembert talált az egyik padon. A mentők beszállitották az Ujszentjános kórházba, ahol reggel magához tért s elmondotta, hogy Bátori Vilmosnak hivják, huszonegyéves gépkocsivezető. Bátori vasárnap este egy pesthidegkuti vendéglőben szórakozott és késő éjszaka indult hazafelé Hüvösvölgyben lévő lakására. Utközben a hüvösvölgyi erdőben hirtelen több ismeretlen ember toppant eléje, megtámadták, össze-vissza verték, teljesen kirabolták, majd elmenekültek. A soffőr még elvánszorgatt a végállomás közelébe, de ott elvesztette eszméletét és leroskadt egy padra, ahol a rendőr megtalálta. Az ismeretlen támadókat a rendőrség keresi.

— **A francia sajtó ellenzi, hogy Racics Punisát francia ügyvéd védje.** Párisból jelentik: Racics Punisa bünpere élénken foglalkoztatja a francia sajtót abból az alkalomból, hogy Racics családja egy hires francia ügyvédet kért fel a védői tiszt ellátására. A »Journal des Débats« vasárnapi számában cikk jelent meg, amelyben arra kéri az ügyvédet, hogy ne vállalja el a szereplést ebben a perben, mert az Jugoszláviának tisztára belpolitikai ügye és ha elfogadja a védelmet, azzal rossz szolgálatot tesz a francia-jugoszláv viszonynak, amelynek érdeke a jóbarátság fenntartása. Moro Giafferi, Racics Punisa védője hétfőn nyilatkozott és kijelentette, hogy a védelmet elvállalja, de a perben csak a bünügyet látja és annak politikai háttere iránt nem is érdeklődött. Henri Torre ügyvéd, akit az áldozatok képviseletére kértek fel, szintén kijelentette, hogy megmarad elhatározása mellett és vállalja az áldozatok képviseletét.

— **Meghalt az osztrák vatikáni követ.** Innsbruckból jelentik: Pastor Lajos, az osztrák kormány vatikáni követe hétfőn hosszas betegeskedés után meghalt. Az elhunyt követ hetvenegyéves volt.

— **Nagy tüzvész pusztitott egy dunamenti osztrák városban.** Bécsből jelentik: Tullnban vasárnap tüz ütött ki, amely olyan rohamosan terjedt, hogy rövid idő alatt tiz ház elhamvadt a hozzátartozó gazdasági épületekkel együtt, amelyekben az egész termés elpusztult. Este volt, mire sikerült a tüzet lokalizálni. A kár igen nagy.

— **A pápa 1000 font sterlinget küldött a tornádó károsultjainak.** Washingtonból jelentik: A pápa a portoricoi, floridai és haitii vihar károsultjai számára az Egyesült-Államokban szervezett katholikus segélyző alap utján ezer font sterlinget adományozott.

— **Tizennyolc év után fogtak el Beogradban egy megszökött rablógyilkost.** Beogradból jelentik: A beogradi rendőrség egyik detektivje hétfőn az uccán leigazoltatott egy gyanus külsejü embert és miután az illető nem tudta kellőképen igazolni magát, bevitte a rendőrigazgatóságra. Az idegen kihallgatása alkalmával szenzációs adatok kerültek napvilágra. Kiderült ugyanis, hogy a véletlen egy tizennyolc évvel ezelőtt megszökött rablógyilkost juttatott a hatóságok kezére. A beogradi rendőrigazgatóság foglyáról megállapitották, hogy azonos Knyezsevics Vásza földmivessel, akit a beogradi törvényszék rablógyilkosságért még 1910-ben életfogytiglani fegyházra itélt. Az itélet jogerőre való emelkedése után Knezsevicset a lepoglavai fegyházba szállitották. Az elitélt rablógyilkos alig néhány hónapot töltött a fegyházban, egy alkalommal, amikor a rabok szokásos napi sétájukat végezték, sikerült megszöknie és azóta teljesen nyoma veszett. A hatóságok annakidején energikus kutatást inditottak a megszökött rab után, de Knezsevicset nem tudták elfogni, egészen hétfőig, amikor a véletlen folytán került ismét a rendőrség kezére. Érdekes, hogy a rablógyilkos a szökés után egyetlen bünczselekményt sem követett el. Évekig becsületes munkával kereste meg a kenyerét, előbb egy délszerbiai városban élt, majd néhány hónappal ezelőtt a fővárosba költözött, ahol most utólérte a végzete.

Uj ruhát kap a város

A szuboticai uccák megszokott, megszeretett arculata, ez a rendetlen és gyürött gaminábrázat mintha változások előtt állna mostanában. Ezen az ábrázaton most uj arcél merev idegensége kisért, itt is, ott is egy-egy meleg kontur megszokott panorámáján fésülgetnek, egy-egy jellegzetes vonás kedves ismerősségét zuzzák izzé-porrá, de főleg porrá az épitő munka csákányai.

Szubotica uj ruhát kap.

Az öreg város csinos, kecses emeletesházak ékszercivel cicomázza fel magát, mintha különösen akarna tetszeni valakinek. A szinházoszlopok karcsu testét fehér puderrel vonják be, erős, inas munkáskezek ölelgetik naphosszat a hat karcsu törzset, a ferenciek templomának madárlátta öregtornyát pedig fiatalos pirosra mázolják. Az öregtorony kárminpirosa vidáman csillan meg a szeptemberi nap kése fényében és déltájt kiváncsi csoportok álldogálják körül az ujsütetü látványosságot.

— Ezt is festik — jegyzi meg kicsattanó örömmel egy hivő, aki ugylátszik, törzsvendég az istenházában. — Nna, hálistennek...

— Mindenütt takaritanak — véli egy nénike — uj ruhát kap a város.

A néninek igaza van. A város uj ruhát kap, modern, testhezálló, kissé még feszes, de azért jólálló uj ruhát. A város végre megengedi magának az uj ruha lukszusát. A járókelő, aki figyelő szeretettel ballag a megállapodott külsejü régi uccákon, minduntalan maltertartályokba, égnekmeredő állványokba és tilalomfákba botlik. Az aszfaltbetyár is nemsokára uj aszfaltot talál majd üzelmeihez, a házak, az emeletes, balkonos, vadonatuj házak pedig nemsokára tető alá kerülnek. Az ablakok most még csodálkozva bámulják az ucca panorámáját, mint egy ujszülött, de nemsokára már függönyt huznak rájuk, a festékillatu uj szobákba pedig, amelyek most még tiszták, csendesek és érintetlenek, akár a templom, kis idő mulva beköltöznek a lakók. A lakókkal beköltözik a civakodás, a bú, az elégedetlenség és a hervadás, a bajok, bánatok gyorslábu mértani haladványa. A házaknak éppen olyan sorsuk van, mint az embereknek.

És ez a szomoru bennük.

(d.)

— **Félliter ecetsavval mérgezte meg magát egy hivatalnoklány.** Zagrebből jelentik: Borzalmas módon vetett véget életének Zagrebban egy szombori hivatalnokleány. Menhardt Marija tizenkilencéves leány, egyik maribori kereskedelmi vállalat tisztviselője hétfőn reggel Zagrebba utazott. Megérkezése után a Velebit-szállodához hajtatott és a hotelban szobát bérelt, ahová nyomban bezárkózott. Amikor a vendég délig sem hagyta el szobáját, a szálloda személyzete gyanusnak találta a hosszas távolmaradást és bezörgettek az ajtón. Amikor többszöri kopogtatásukra sem kaptak választ, betörték az ajtót és a szoba padlóján holtan találták a szerencsétlen hivatalnokleányt. Menhardt Marija félliter ecetsavval mérgezte meg magát és rövid kinlódás után meghalt. Az életunt lány bucsulevelet hagyott hátra, amelyben azt irja, hogy nemrégiben összetüzött az édesanyjával és ez keseritette el annyira, hogy eldobta magától az életet. Az öngyilkosság ügyében a zagrebi rendőrség meginditotta a nyomozást.

— **Elutasitott felebbezések.** Szomborból jelentik: A bácskai főispáni hivatalhoz most érkezett le a közigazgatási biróság több döntvénye, amelyek a főispán határozata elleni felebbezésekre vonatkoznak. A közigazgatási biróság elutasitotta dr. Dungyerszky Mátyás apatini orvos felebbezését dr Petényi József megválasztása ellen. Jóváhagyta a közigazgatási biróság Vildovics főispán végzését, amellyel a főispán megsemmisitette Kollin Ferenc bogojevói és Kollár Mátyás kupuszinai jegyzők megválasztását.

— **Csütörtökön tartják meg Szombor város tisztujitó közgyülését.** Szomborból jelentik: Dr. Makszimovics Szteván polgármester csütörtökre hivta össze Szombor város tisztujitó közgyülését. A tisztujitást már több izben kitüzték, de a közgyülést mindannyiszor el kellett halasztani, mert Vildovics Antun bácskai főispán nem tartózkodott Szomborban és a törvény szerint a közgyülésen a főispánnak jelen kell lenni. A városi tanács kérésére megengedte, hogy a főispánt Makszimovics polgármester helyettesitse és igy csütörtökön végre megejtik a tisztujitást. Egy főjegyzőt, főügyészt, tanácsnokot, főorvost, egy aljegyzőt, három rendőrkapitányt és tizenkét kezelőtisztviselőt választanak és összesen hatvankét pályázó adta be kérvényét.

— **Készül a halászati törvényjavaslat.** Beogradból jelentik: A földmivelésügyi minisztériumban most készül a halászatról szóló törvényjavaslat, amely két részből fog állani. Az egyik rész az édes vizi halászat kérdését, a másik rész pedig a tengeri halászat kérdését rendezi. Az édes vizi halászatról szóló javaslat rövidesen elkészül és benyujtják a parlamentnek.

— **Pályázatok tartományi állásokra.** Szomborból jelentik: A bácskai tartomány hivatalos lapja legutóbbi számában pályázati hirdetményt közöl tartományi titkári állásra. A pályázat határideje október 15. Pályázatot irtak ki kilenc utkaparói állásra és több községi tisztviselői állásra is. Végül a hivatalos lap közli az adai mezőgazdasági iskola felvételi hirdetményét is. Az iskolában harminc hallgatót vesznek fel.

— **Zagrebot is meglátogatják az orosz irók és tudósok.** Zagrebből jelentik: Az emigráns orosz irók és tudósok a zagrebi városi tanács meghivására még e hét folyamán a horvát fővárosba utaznak. Az illusztris vendégek hat napot fognak tölteni Zagrebban.

— **Véget ért a szerzői jogvédelmi kongresszus Beogradban.** Beogradból jelentik: A nemzetközi szerzői jogvédelmi kongresszus hat napi ülésezés után véget ért. A kongresszus résztvevői hétfőn elhagyták Beogradot. A delegátusok tiszteletére vasárnap este bankettet rendeztek, amelyen a főváros politikai és irodalmi előkelőségei nagy számban vettek részt. A kongresszus résztvevői Ljubljanába utaztak, ahol egy napot fognak tölteni.

— **Kacsakok rohama egy délszerbiai község ellen.** Szkopljéből jelentik: Nagyobb kacsak rablóbanda a napokban borzalmas éjszakát szerzett Deve határmenti község lakosainak. Az állig felfegyverzett banditák az esős sötét éjszakában átjöttek az albán-jugoszláv határon és körülvették Pasura Abdulah dusgazdag devei polgár házát. A rablók megmérgezték a kutyákat és behatoltak az udvarra. Pasura szolgája észrevette a rablókat és felköltötte a gazdáját, aki felfegyverezte házanépét és a közeledő rablókat puskatüzzel fogadták. A meglepett banditák lövöldözni kezdtek. A puskaropogásra felriadt az egész község és felfegyverkezett parasztok siettek a hang irányába. Amikor a kacsakok látták, hogy bekeritették őket, lövöldözni kezdtek és több falusi embert megsebesitettek. A keletkezett zürzavarban a kacsakok elmenekültek és mint megállapitották, elérték a határt

— **Odeschalchi herceg nagy vadászatot rendez Ilokon.** Noviszadról jelentik: Odeschalchi Innocent herceg néhány nap előtt iloki birtokára érkezett. A herceg Ilokon nagy vadászatokat fog rendezni, amelyre az olasz arisztokrácia számos tagját is meghivja.

— **Sulyosra fordult Dimitrije patriarka állapota.** Beogradból jelentik: Dimitrije patriarka néhány nappal ezelőtt tüdőhurutban megbetegedett és azóta az ágyat őrzi. Az ősz egyházfejedelem állapota a legutóbb kiadott orvosi bulletin szerint sulyosra fordult és aggodalomra ad okot. Petrovics, Nikolajevics és Vrbicki egyetemi tanárok hétfőn konziliumot tartottak a főpap betegágyánál és a tanácskozás után további intézkedésig kizárták a betegszobából a látogatókat. A patriarka állapotáról szóló hireket nagy izgalommal várják Beogradban.

— **Tüz Petrovaradinban.** Noviszadról jelentik: Vasárnap hajnalban Petrovaradinban Grgincsevics Bertika háza kigyulladt és a tető a tüz martaléka lett.

— **Ingyenes állatoltás a bácskai tartományban.** Szomborból jelentik: A bácskai tartományi választmány rendeletet adott ki, amely szerint a tartomány területén levő állatállományt esetleges járványokkal szemben való védekezés céljából be kell oltani. Ingyen oltják be a 30 holdnál kisebb birtokkal rendelkező gazdák állatait, ha a gazdák kizárólag mezőgazdasággal foglalkoznak. Hasonlóképen ingyen oltják be a szegénysorsu állattenyésztők állatait.

Bélrenyheség, gyomor- és bélhurut, a vastagbélfal kezdődő megbetegedése, vakbélgyulladásra való hajlamosság esetén a természetes »Ferenc József« keserüviz gyorsan és fájdalom nélkül megszünteti a hasiszervek pangását. Sok évi kórházi tapasztalat igazolja, hogy a *Ferenc József* viz használata a bélmüködést kitünően szabályozza. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben.

— **Kiesett autójából és karját törte a francia gyarmatügyi miniszter.** Párisból jelentik: A francia gyarmatügyi minisztert vasárnap sulyos automobilbaleset érte. Perrier miniszter autón Chanteloupeba utazott, hogy bejárja az árvizsujtotta vidékeket s eközben kocsija összeütközött egy állami mérnök autójával. A miniszter kirepült az autóból és jobbkarját törte, azonkivül arcát is összevérezték az összetörött ablak szilánkjai.

KIS SZÖKEVÉNY

Nagy Kató brilliáns vigjátéka

Csütörtöktől a Városi Moziban

— **Csempészés mitt letartóztattak egy román határrendőrségi főnököt.** Aradról jelentik: Sotirescu Constantin vizsgálóbiró elrendelte Monda Vazul komiszárnak, az ottlacai határrendőrség vezetőjének letartóztatását. Ugyancsak előzetes letartóztatásba helyezte a vizsgálóbiró Spinner Mózes bukaresti kereskedőt is. Spinner Mózes május óta több izben teherautószámra csempészte a selymet Romániába. Monda Vazul segitségével. A határrendőr-komiszár Spinnertől minden zsák csempészett selyem után 4000 leit kapott. A vizsgálóbiró intézkedésére egyébként még két ujabb letartóztatás történt ebben az ügyben. Az aradi államrendőrség délután őrizetbe vett két siclaui gazdát, akik ellen az a gyanu merült fel, hogy az Ottlacán átcsempészett selymeket elrejtették.

— **Katolikus lelkészgyülés Titelen.** Titelről jelentik: A futaki római katolikus esperesi kerület területén müködő lelkészek szeptember 28-ikán Fáth Ferenc noviszadi apátplébános elnöklete alatt Titelen tartották meg őszi gyülésüket. A közgyülés után Hervanek Ödön plébános ebédet adott a vendégek tiszteletére.

— **A diákok hatvan százaléka bukott el a marosvásárhelyi pótérettségin.** Marosvásárhelyről jelentik: A marosvásárhelyi pótérettségin 196 diák közül 95 felelt meg, mig a jelöltek hatvan százaléka elbukott. A diákok azt állitják, hogy a latin irásbeli tétel hibás szöveggel volt feladva és bár a diákok észrevették, hogy a szövegben négy hiba is van, az irásbeli ellenőrzésre kirendelt tanár, aki történetesen a természetrejz tanára volt, nem tudta kijavitani azokat.

Shampoon helyett
használjon
GAMMA
hajmosó szappant!
Az óriási különbséget már az első használatnál tapasztalja
Kapható mindenütt!

— **Tizenkilenc községben van szegényház a Bácska területén.** Szomborból jelentik: Érdekes kimutatást közöl a Bácska területén levő szegény- és árvaházakról a tartományi hivatalos lap legutóbb megjelent száma. A kimutatás szerint tizenkilenc bácskai község tart fönn szegényházat, amelyeknek összesen 166 lakójuk van. Harminchárom község, amelynek nincsen szegényháza, összesen 479 szegényt tart el. Árvaházak a következő községekben vannak: Bácskibreg, Begecsin, Bezdán, Knezsevi-Vinogradi, Pivnica, Sztapar, Noviszivác, Kolut, Sztaramoravica, Bácskatopola, Torzsa, Pacsir, Apatin, Novifutok, Petrovac, Zmajevác, Despot-Szveti-Iván és Maliidjos. A maliidjosi árvaház üresen áll.

— **Németországban életbeléptetik a képtávirat-ozást.** Berlinből jelentik. A birodalmi postaügyi minisztérium rendelete értelmében a legközelebbi napokban Németországban próbaképen megkezdődik a képtávirószolgálat. A képeket a königswusterhauseni rádióállomás továbbitja, még pedig egyelőre bizonyos meghatározott napszakokban.

Verbászon jártam, Gayer-butort láttam
És szinte földbe gyökeredzett a lábam
8621|5

— **Egy gráci kereskedő tragikus szerencsétlensége egy szlavóniai községben.** A szlavóniai Sztáro-Petrovoszeló község vasuti állomásánál pénteken Worell Lajos gráci kereskedő halálos szerencsétlenség áldozata lett. Worell Szlavóniában szilvát vásárolt, amelyet a sztaropetrovoszelói állomásról akart elszállitani. A teherkocsik tolatása közben két kocsi ütközője közé került és azok benyomták a mellkasát. A szerencsétlen ember nyomban meghalt.

— **Becsületsértés az eltünt akta miatt.** Szentáról jelentik: Érdekes becsületsértési pört tárgyalt a szentai járásbiróságon dr. Lalics Viktor büntetőjárásbiró. Dr. Brichta Nándor ügyvéd 1926. év augusztusában több keresetet nyujtott be a járásbiróságon. Nem sokkal később felment a járásbiróságra és a pörök tárgyalására a terminus kitüzését sürgette. Három keresetére ki is tüzték a tárgyalási napot, de a negyedikre, melyet állitólag szintén Szentán nyujtott be, nem kapott terminust, mert a járásbirósági irodatisztek állitása szerint azt be sem nyujtotta. Dr. Brichta jelentést tett az esetről dr. Popovics Pavle vezetőjárásbirónak, aki az ügy miatt felelősségre vonta Gyukanov Szófia birósági tisztviselőnőt. A tisztviselőnő kijelentette, hogy az ügyvéd csak három keresetet nyujtott be. Brichta dr. erre azt a megjegyzést tette, megsemmisitették az aktát és lenyalták róla a bélyeget. Gyukanov Szófia az incidens után büntető feljelentést tett dr. Brichta ellen becsületsértés miatt és a biróság az ügyvédet kétezer dinár fő- és ezerhétszáz dinár mellékbüntetésre itélte. Az itélet ellen ugy dr. Habram Nándor ügyészségi megbizott, mint az elitélt felebbezést jelentettek be.

30 ország rádióamatőrjei használják már a Tungsram Bárium-rekordcsöveket!

G 409 Detektorcső
Fűtőáram . . . 0.08 A
Meredekség 2.4 mA/V

L 414 alacsonyfrekvenciáju és végerősitő cső
Fűtőáram . . . . . 0 14 A
Meredekség . . . . 3 mA/V

P 414 végerősitő cső
Fűtőáram . . . 0.14 A
Meredekség . . 3 mA/V

A Tungsram Bárium-csövek
meredeksége az általánosan használt csövek meredekségének **kétszerese;**
készülékének teljesitménye ezekkel a csövekkel megkétszereződik

— **Volt szentai városi tanácsos a szegedi törvényszék előtt.** Szegedről jelentik: A szegedi törvényszék hétfőn tárgyalta Braun Soma volt szentai adóügyi tanácsnok bünügyét, akit kétrendbeli sikkasztással és közokirathamisitással vádolt az ügyészség. A vád szerint a nyolcvan éves, állásnélküli volt szentai városi tanácsos, mint báró Gaudernák Rudolf birósági végrehajtó irodavezetője hamis jelentéseket szerkesztett és néhány felvett összegről nem számolt el főnökének, akit azóta többrendbeli sikkasztásért jogerősen elitéltek. A biróság nem látta beigazoltnak a vádat és ezért Braun Somát, aki valamikor nagy szerepet játszott Szentán, felmentette.

— **Sakkverseny Szomborban.** Szomborból jelentik: A szombori Sakk-klub elhunyt nagytudásu játékosa dr. Stein Ferdinánd emlékének adózva dr. Stein-emlékversenyt irt ki. Nevezési dij tiz dinár. Nevezéseket Horváth Olivér (Szombor, Centralna Skola) és Guszman István fogadnak legkésőbb október 7-ig. Az első hat helyezett közt igen értékes dijak kerülnek kiosztásra. A verseny október 10-ikén kezdődik.

Orvosi hir. Dr. *Czingrát* János csantaviri gyakorló orvos háromheti tanulmányutra külföldre utazott.

— **Csevegés.** Vasárnapi számunk ilyen cimü rovatába értelemzavaró szedési hiba csuszott. Az utolsó előtti bekezdésben ez a mondat áll: ... verjék a Schule der Geläufigkeitet, ami tulajdonképen az unalom, a hátiájás és a minden zene megtanulásának az iskolája. Helyesen igy van: ... a minden zene megutálásának az iskolája.

— **Óriási felhőszakadás a Szerémségben.** Noviszadról jelentik: Vasárnap délután óriási felhőszakadás vonult végig a Szerémségen. Különösen Rumán, Irigen, Voganjon és Mitrovicán volt a felhőszakadás szokatlan nagyarányu. Az országutakon a közlekedés a hatalmas záporeső miatt órákon át lehetetlen volt.

— **A noviszadi Pasics-párti radikálisok gyülése.** Noviszadról jelentik: Dr. Ilics Bránkó, a noviszadi Pasics-párti radikális szervezet elnöke és az országos kiszélesitett radikálispárti főbizottság tagja, vasárnap délután négy órakor a Zasztava helyiségeiben megtartott pártgyülésen beszámolt a főbizottság ülésén való szerepléséről. Dr. Ilics beszédében támadta Vukicsevics Velját és polemizált dr. Lalosevics Jócó képviselőnek a főbizottság ülésén elhangzó beszédével. Dr. Ilics szerint a szélesebb főbizottság élesebben akarta rezolucióját megszövegezni, de állami érdekből elállt ettől. Dr. Ilics után Popovicki Pavle volt nemzetgyülési képviselő mondott beszédet.

— **Tizenötmillió frankot sikkasztott egy brüsszeli bank vezérigazgatója.** Brüsszelből jelentik: A rendőrség letartóztatta az egyik előkelő brüsszeli bank vezérigazgatóját, Meels mérnököt, mert a bankból tizenöt millió frankot sikkasztott el, amit részben elkártyázott, részben tőzsdén vesztett el.

A GAMMA
már 2—3-szori használattal
megszünteti a korpásodást,
zsirosságot, valamint a **hajhullást.**
Hosszabb használat után
a kopasz fejen kinő a haj
Orvosilag 600 esetben sikeresen kipróbálva!
Kapha ó minden gyógyszertárban és drogériában

— **Magyarország nem vesz részt a nemzetközi szellemi együttmüködés szövetségének prágai kongresszusán.** Budapestről jelentik: A Rohan herceg vezetése alatt álló nemzetközi szellemi együttmüködés szövetségének nemzetközi kongresszusa október elsején kezdődött Prágában. A kongresszuson, amelyen több ország képviselői jelentek meg, a magyar csoport nem vesz részt és távolmaradását azzal indokolja meg, hogy Csehszlovákia nem engedi be a magyar szellemi termékeket és igy a magyar—csehszlovák szellemi együttmüködésnek nincs meg az alapja.

SZINHÁZ

A zsidónő

A nisi nemzeti szinház becskereki vendégjátéka

A nisi szinészek pénteken este a Halévy operájából átdolgozott drámát mutatták be, amelynek a cime megmaradt: *A zsidónő*, a meséje is megmaradt és a nagyszerü operából kitünő dráma lett, amelyet a nisi szinészek pompás előadásban mutattak be.

Kraszics Levák asszony ebben a darabban aratta eddig legnagyobb sikerét Becskereken. Ez a szép fiatal asszony kitünő szinésznő, akinek drámai kitöréseit visszafojtott lélekzettel hallgatta a közönség. *Pavicsevics* a neki tulnehéz szerepet szép sikerrel játszotta. *Demilovics* sok finomságot, melegséget és hangulatot vitt be játékába. *Andrics* és a mellékszereplők elég jók voltak.

A közönség — bár csak kis számu volt — elragadtatással hallgatta az előadást és a felvonások végén viharos taps hangzott fel.

h. j.

A Kék postakocsi a Katholikus Legényegyletben. A szuboticai Katholikus Legényegylet mükedvelői október hó 20-ikán és 22-ikén mutatják be a Kék postakocsi cimü operettet. Az előadásra jegyek Krécsinél jegyezhetők előre.

FILM

A cári Oroszország

A Városi-Mozi uj filmje

Egy darab történelem elevenedik fel ezen a filmen, amelynek nincsenek szinészei, amelyet nem ateliében készitettek, hanem minden része egy darab valóság, történelmi események helyszinen készült felvétele. Nincs összefüggő cselekvése a filmnek, amelyet mégis egységessé tesz a tragikus sorsu cár, II. Miklós életének regénye. II. Miklós megkoronázásának káprázatos ünnepségei nyitják meg a képek sorozatát. II. Miklós és Nikolajevics nagyherceg találkozása következik, majd Moszkva, a Krim félsziget, Kiev, Stockholm vonulnak fel, mind egy-egy érdekes esemény szinhelye. Készülődés a háborura, az 1911-iki francia hadgyakorlatok, Vilmos császár, majd Poincaré francia köztársasági elnök látogatása Oroszországban, majd a háboru kitörésének izgalmai, az első háborus napok Szerbiában, Petar király harcosai között, képek, személyek és események, amelyeket ma már történelmi távlatból tekintünk és amelyek éppen azért csak annál érdekesebbek. A háboru, a forralalom egy-egy érdekes jelenete, Wrangel harcai és emigrálása, végül Nikolajevics Nikolaj nagyherceg élete franciaországi kastélyában.

A film nagy értéke, hogy az egyetlen eredeti felvétel ezekről a történelmi eseményekről, amelyek mögött egy hatalmas nép tragédiája rejlik.

A rendkivül érdekes filmet hétfőtől szerdáig játsza a szuboticai Városi Mozi. Kisérő müsor »A kelet árnyai«, Mildred Harris érdekes filmje.

*

Nagy Kató legnagyobbsikerü filmje Szuboticán. Nagy Katónak, a szuboticai származásu fiatal berlini filmsztárnak legujabb és legnagyobb sikerü filmje a »Die Durchgängerin«, amelynek szcenáriuma Ludwig Fulda sujetje után készült. A film berlini szakkörökben is nagy meglepetést keltett és bár eredetileg csak két hétre tüzték müsorra, a »Durchgängerin«-nek olyan frenetikus sikere volt, hogy két hét helyett egy teljes hónapon keresztül került szinre tizenhét berlini moziban. Jugoszláviában három filmkölcsönző versengett a film megszerzéséért, amely »A kis szökevény« cimmel csütörtöktől kezdve kerül szinre a Városi Moziban és minden bizonnyal itt is nagy sikere lesz Nagy Kató kitünő filmjének.

KÖZGAZDASÁG

A buza drágult, a liszt ára változatlan

Szomborból jelentik: A szombori mezőgazdasági tőzsde a következő heti jelentést adta ki:

A gazdák rezerváltsága folytán e héten is a fogyasztás és a spekuláció csak folytonosan emelkedő árak mellett tudott áruhoz jutni. A hosszhoz hozzájárult még, hogy a külföldi piacokról is emelkedő tendenciát jeleztek, ugy a kenyérmagvakban, mint a takarmányi cikkekben. A buza-üzlet az egész vonalon lényegesen megszilárdult és a hét folyamán a buza ára 5—7.50 dinárig emelkedett, ugyhogy a hét végén 242.50 dinár volt elérhető prompt szállitásra, sőt októberi diszposicióval 250—252.50 ab feladó állomás. A spekuláció erősen kereste a buzát, különösen a tavaszi hónapokra és ajánlott áprilisi szállitásra ab bácskai feladóállomás 275—277.50-et, májusi szállitásra 280—282.50-et. A folytonos emelkedő buzaárak ellenére a liszt árak nem változtak, jéléül annak, hogy a fogyasztás régebbi kötések alapján jó előre el van látva készlettel, sőt érdekes, hogy a korpa még el is lanyhult és prompt szállitásra csak 180—187.50 volt kapható zsákkal együtt.

Nagyon szilárd volt a hét folyamán különösen a tengeri, amihez erősen hozzájárult az esőzés, ami akadályozta a gazdát a törésben. A hét végével étengeriért 300—305 dinárt igértek ab bácskai feladóállomás. Száritott tengeri szerémi feladóállomás október—novemberi szállitásra 275—280 dinár.

Uj tengeri nyers állapotban december—januári szállitásra 255-ért kelt el, tavaszi szállitásra pedig 285-ért. Amint előrelátható volt, a belföldi tengeri árak elérik a teljes importparitást, miután a nagyon gyönge termések koránt sem lesznek elégségesek a belföldi szükségletek fedezésére.

A többi cikkekkel együtt a zab ára is emelkedett és a hét végén 235—240-ért vásárolták ab bácskai és szerémi állomás. A babban csak inkább mérleges jegyzésről lehet beszélni 800—820 dináros árfolyamon, miután ebben a cikkben egyáltalán nincsen áru.

A tőzsde elérte a hét folyamán a 416 vagon forgalmat, amelyből buza 266 és fél, tengeri 113, malomőrlemények 20, árpa 2, zab 9, széna 1, konkoly 2, bab fél vagon, burgonya 2 vagon.

Ünnepélyesen megnyitották a Beograd—obrenováci vasutvonalat. Beogradból jelentik: Az ujonnan épült Beograd—obrenováci vasutvonalat ünnepélyes külsőségek között adták át a forgalomnak. Az első vonat elindulása előtt Stanics Andra közlekedésügyi miniszter nagy beszédet mondott, amelyben méltatta az uj vonat jelentőségét. A virágokkal és zászlókkal diszitett mozdony ezután megindult a hosszu kocsisorral Obrenovác felé, ahol a vonatot lelkes fogadtatásban részesitették. Vasárnap este Obrenovácon bankett volt, amelyen az első vonat utasai: a közlekedésügyi minisztérium kiküldöttei és az obrenováci városi hatóság képviselői nagy számban vettek részt.

Nagyobbak az előirányzatnál a monopoligazgatóság bevételei. Beogradból jelentik: Az állami egyedáruságok vezéirigazgatósága most tette közzé hivatalos jelentését az év utolsó négy hónapjának monopolbevételeiről. A monopolcikkek közül ezuttal is dohányból és dohányárukból vette be az igazgatóság a legtöbbet. A bevételek összesen tizennégy millió dinárral haladták meg a költségvetési előirányzatot.

Megjelent az agrárreformminiszter rendelete a kötelező jég- és tüzbiztositásról. Noviszadról jelentik: Popovics Dáka agrárreformminiszter rendeletet adott ki az agrárszövetségek és szövetkezetek kebelében csoportosult agrárérdekeltek földjeinek kötelező jég- és tüzbiztositása ügyében.

Selyemgyár épül a Bánátban. Egy svájci pénzcsoport a Bánátban selyemgyárat akar létesiteni.

A Duna—Tisza ármentesitő társulat közgyülése. Titelről jelentik. A Duna—Tisza ármentesitő társulat szeptember 29-ikén Titelen tartotta meg *Vuics* Milán titeli járási főszolgabiró elnöklete alatt idei őszi közgyülését, amelyen körülbelül hatvan kiküldött vett részt. A tárgysorozat fontosabb pontjai voltak a mult évi zárszámadás és a jövő évi költségvetés letárgyalása, majd uj vezetőséget választottak. Elnökké ismét Vuics Milán titeli járási főnököt, alelnökké pedig Katics Milos zsablyai esperes, országgyülési képviselőt választották meg.

A dunamelléki tartomány kikötőt épit a délbánáti Palánka községnél. Belacrkváról jelentik: A dunamelléki tartománygyülés elhatározta, hogy a délbánáti forgalom megkönnyitése céljából a Duna mentén kikötőt épit. A megfelelő hely kijelölése céljából bizottságot küldtek ki. A bizottság Palánka községet találta legalkalmasabbnak a kikötő felépitésére. Az épitkezés rövidesen megkezdődik és az uj kikötőt a tavaszra már átadják a forgalomnak.

Belacrkva összes utcáit kiaszfaltozzák és vámpalotát épitenek. A napokban tartotta meg Belacrkva képviselőtestülete szeptember havi rendes közgyülését dr. Szpaics Koszta polgármester elnöklete alatt. A közgyülésen két fontos tárgy szerepelt. Az első volt a vámhivatal épitése vagy egy arra alkalmas épület vámhivatali célra való átengedése. A belacrkvai vámhivatal főnöke több épület megtekintése után a vasuti állomással szemközt fekvő Becker-féle házat találta legalkalmasabbnak. Az épület olyan nagy, hogy abban nemcsak az egyes hivatalok foglalhatnának helyet, hanem a vámhivatalnokok lakásait is el lehetne benne helyezni. Az épület megvételére a városi közgyülés négyszázezer dinárt szavazott meg. Elhatározták, hogy ha a ház tulajdonosa nem fogadja el ezt a vételárat, akkor a szintén a vasutállomással szemközt fekvő városi telken uj és modern épületet emelnek. Elhatározták ezután, hogy a város összes utcáit kiaszfaltoztatják és kötelezik a háztulajdonosokat, hogy házuk előtt az aszfaltburkolatot saját költségükre hozassák rendbe. Több kisebb ügy letárgyalása után a közgyülés véget ért.

SPORT

Az SzMTC vezet a szuboticai bajnokságban

A vasárnapi mérkőzések után már minden csapat szerepel a bajnoki táblázaton. A legtöbb pontot az SzMTC szerezte, amely viszont a legtöbb mérkőzésen is játszott. A bajnokság állása a vasárnapi mérkőzések után:

1. SzMTC	3	1	2	—	5:3	4
2. SzAND	2	1	1	—	3:1	3
3. ZsAK	1	1	—	—	2:1	2
4. Bácska	1	—	1	—	1:1	1
5. Sport	1	—	—	1	0:2	—
6. Villanytelep	2	—	—	2	2:5	—

Ha a vesztett pontok szerint állitjuk össze a táblázatot, akkor *első helyen a ZsAK áll*, amely egy pontot sem vesztett, a SzAND és a Bácska egy-egy, a Sport és az SzMTC két-két, a Villanytelep négy pontot vesztett.

A középeurópai kupa csődbe kergeti a bécsi egyesületeket

Bécsből jelentik: Az osztrák és csehszlovák sajtó hatalmas offenzivát inditottak a Középeurópai Kupa jelenlegi lebonyolitási rendszere ellen. Mindkét résztvevő ország független sportkritikusai szokatlanul élesen kritizálják a »Mitropacup«-pal kapcsolatban tapasztalt sulyos sportszerütlenségeket és rámutatnak, hogy a kupában érdekelt klubok vezetői pillanatnyi anyagi előnyök kedvéért, bukásba kergetik a kontinensen vezető szerepet játszó középeurópai labdarugást.

A koncentrált és egyre hevesebbé váló támadásokkal a Mitropacupért folyó küzdelem azonnali reformálását vagy a kupamérkőzések beszüntetését akarják kierőszakolni a kritikusok. A tárgyilagos birálatok élénk visszhangra találtak a közönség táborában, ahol már a legutóbbi Rapid—Viktoria Zsizskov mérkőzés után spontán demonstráció formájában nyilvánult meg a nézők bizalmatlansága a Középeurópai Kupa rendezőivel szemben. Hütteldorfban a levonuló játékosokat publikumuk viharosan kifütyülte, meggyanusitva őket azzal, hogy *egy előre kicsinált komédia eljátszására vállalkoztak.*

Ez a jelenet erősen emlékeztetett a professzionista birkozóversenyek bukásának bevezető korszakára... Ott is bizalomkrizis előzte meg a bukást.

A prágai lapok megdöbbenéssel konstatálják, hogy a kupa-meccsek az objektivitásáról hires csehszlovákiai publikumot demoralizálták. A lokálpatriotizmus orgiákat ül és a nézőket már csak a mindenáron való győzelem vágya heviti. A vendégcsapatok tagjai inzultusoknak vannak kitéve, a helybeli csapat minden durvasága felett pedig szemethuny a soviniszta tömeg.

Tarthatatlan hadakozás a zöld gyepen és visszatetsző üzérkedés a kulisszák mögött, jellemzik a Mitropacupáért folyó versengést, melyben a kielégithetetlennek látszó pénzmohóság szolgálatába süllyesztették a sporteszmét.

Az osztrák sajtó még hevesebben és élesebben foglal állást a Középeurópai Kupa-rendszer ellen. A támadások éle elsősorban a Rapid ellen irányul. A hütteldorfiak még egyetlen ligamecscset sem játszottak le, ami *teljesen megbénitja a bécsi bajnoki programot.* A ligaegyesületek tulnyomórészét *a csőd veszélye fenyegeti.* Bevételek hiján máris képtelenek játékosaikkal szemben vállalt financiális kötelezettségeiknek eleget tenni.

Az elsőosztályu profiklubok a nyilt háboruskodástól sem fognak visszariadni és olyan hangok hallatszanak már, hogy bojkott alá akarják helyezni a Rapidot, amelynek egész ténykedése abban merül ki, hogy társegyesületeinek permanens Mitropa-Cup meccseivel konkurrenciát csinál.

A Mitropa Cup ellen megindult offenziva sok tekintetben indokoltnak minősithető. Sportszempontokból bizony nem sok jót hoztak ezek a küzdelmek. A játékosok teljesitménye csak néha elégitette ki a kényesebb igényü nézőt. A Cup-meccseken mellékes a játék, fő a gól, — minden áron.

A sportszerü felfogás teljes csődjét jelentik a Mitropa Cup-meccseken elkövetett sulyos vétségekkel kapcsolatban hozott enyhe fegyelmi itéletek is. Meduna Zagrebban tettleg inzultálta egyik ellenfelét, Schramseis Prágában brutálisan legázolta a Viktoria Zsizskov egyik csatárát. Mindkettőt pénzbüntetésre itélték. A birságot persze a klubok fizették le a bünösök helyett, mert fő a komplett csapat!

A sport fogalmával teljesen összeférhetetlen üzleti jellegü megállapodások is gazdagitják a Középeurópai serleggel kapcsolatos rossz tapasztalatokat. A Rapid és a Viktoria Zsizskov harmadik mérkőzésükre, mely Bécsben a Hohe-Warten fog lezajlani, a következő megállapodást létesitette: a Viktoria Zsizskov győzelme esetén a bevétel megfeleztetik, ellenesetben 60.000 csehkorona jövedelemben részesülnek a csehek. Eddig csak győzelmi jutalmat ismertünk, most *feltalálták a vereségi prémiumot...*

Ha a Középeurópai serlegért folyó versengés irányitói nem térnek vissza azokhoz a nemes intenciókhoz, amelyek jegyében a Mitropacup megalapittatott, ugy lassanként a cirkusz nivójára fog lesüllyedni Középeurópa futballsportja.

Lóverseny Vrbászon

Vasárnap rendezte a vrbaszi lovasklub és a Péter trónörökös nevét viselő vajdasági lovaregylet első novivrbaszi lóversenyét. A vrbaszi lovasklub a pályaudvar közelében igen tetszetős és a lósport szempontjából igen megfelelő versenypályát létesitett.

A verseny eredményei a következők:

I. Félvérűek versenye: 1. Durmitor (Karagyorgyevói állami ménes), 2. Vila (Schwerer Jakab), 3. Bisztrica (Vlaskalics János).

II. Sikverseny vrbasziak számára: 1. Dáme (Ephardt Lajos), 2. Madár (Rump Pál), 3. Harry (Stettenbach Jakab). Hinkl Jakab Liza nevü lova levetette a lovasát, de szerencsére baj nem történt.

III. Telivérek nemzetközi versenye: 1. Skupocena (dr. Dungyerszki Gedeon), 2. Jubovija (Dungyerszki György), 3. Moja Drága (Dungyerszki György).

IV. Akadályverseny vrbaszi lovak számára: 1. Juci (Reppert Henrik), 2. Vilma (Schifler Henrik), 3. Hermin (Elsa János). Ennél a versenynél is leesett az egyik lovas, de komoly baja nem történt.

V. Egyfogatuak ügetőversenye: 1. Norma (Csernyetics István), 2. Ottlégy (Dungyerszki György), 3. Koszovó (Dungyerszki György).

VI. Kétfogatuak ügetőversenye: 1. Norma—Hamlet (Csernyetics István), 2. Mican—Farro (Pejin Izidor), 3. Strela—Dobra (Debeljacki Száva).

*

A budapesti futballbajnokság állása. Budapestről jelentik: A magyar professzionista futballbajnokság állása a vasárnapi mérkőzések után a következőkép alakult: 1. Hungária 7 pont, 2. Nemzeti 6 pont, 3. Kispest 5 pont, 4. Ujpest 5 pont, 5. Vasas 4 pont, 6. III. ker. 4 pont, 7. Bástya 3 pont, 8. Somogy 3 pont, 9. Ferencváros 1 pont, 10. Budai »33« 1 pont, 11. Bocskay 1 pont, 12. Sabaria 0 pont. A magyar bajnokcsapatnak rendkivül rosszul sikerült a start és két mérkőzésen mindössze egy pontot tudott szerezni, ezzel szemben a Hungária négy mérkőzésen csupán egy pontot vesztett. Ugyancsak rosszul indult a Sabariának is, amely eddigi két mérkőzésén egy pontot sem tudott elhóditani ellenfeleitől.

Szuboticai kerékpáros nyerte a noviszadi nyolcvan kilométeres versenyt. A noviszadi kerékpáregyesület vasárnapi versenyén a nyolcvan kilométeres távon Erdélyi Dénes (SzAND) érkezett be elsőnek. Erdélyi kitünő idővel — 3 óra — biztosan nyerte a versenyt. Az utána következő második helyezett hét perccel később ért be a célba.

Miletics SK—Szombori TK 3:1 (2:1). II. osztályu bajnoki. Biró: Boros. Az eredmény nagy meglepetés. A szombori csapat csak kilenc emberrel játszott és ez okozta a vereségét.

SABÁC

Macsva—OSKV 2:1 (1:1). Bajnoki.

SZREMSZKIMITROVICA

Gradjanski—Makkabi (Noviszad) 1:0 (1:0). Bajnoki.

TÁRCA

DISZKRÉCIÓ

Irta: Bazsek Ferenc

Valamikor ugy gondolkoztam, hogy minden emberről fel kell tételezni a legjobbat mindaddig, mig rá nem jövünk hogy méltatlan erre a bizalomra. Idővel azonban beláttam, hogy jobb ezt az elvet megforditani: minden emberről fel kell tételezni a legrosszabbat mindaddig, mig rá nem jövünk, hogy jobbat érdemel. Igy sokkal ritkábban csalódunk embertársainkban, mert manapság már tényleg mindenki gyanus, aki él.

Azt azonban mégsem hittem volna, hogy a barátom még lopásra is képes lenne. Tudtommal nem kleptomániás és eléggé rendezett vagyoni viszonyok között él, tehát teljesen érthetetlen volt előttem, mi vitte rá erre a büntettre. Ezért, amikor leszolgálta a három hónapját, az első találkozásunkkor siettem megkérdezni tőle:

— Mondd, kérlek, hogy tehettél ilyesmit?

— Hát te is elhiszed? — válaszolta.

— Nézd, én nem akarlak megbántani, de minden jel arra vall, hogy te voltál a tettes. A biróság elitélt téged és mi kénytelenek vagyunk meghajolni a döntései előtt, ámbár tudjuk, hogy a birák is csak emberek, akik tévedhetnek...

— Elitéltek, igen, mert a látszat ellenem szól.

— Bocsáss meg, az a kézelőgomb a te monogrammoddal, amit a tett szinhelyén találtak, nem volt látszat, hanem valóság. Magad is bevallottad, hogy az a gomb a tied, de nem tudtad megmagyarázni, hogyan került oda. És azt sem tudta megmondani, hol voltál azon az éjszakán, amikor a lopás történt.

— Tévedsz — felelte a barátom. — Meg tudtam volna mondani, de nem akartam. Mert én diszkrét ember vagyok. Neked azonban elárulom az igazat... Azt tudod, hogy én nagyon jó viszonyban voltam ezzel az ékszerésszel, akinek a boltjából ellopták azt a brilliánsgyürüt. Együtt harcoltunk a háboruban, együtt estünk fogságba és együtt kerültünk haza. Az ilyen együtt átélt szenvedések mindennél előnyösebbek a barátság kimélyitésére. Mindennap nála voltam, ő mindenben segitett rajtam, ugyhogy száz évig kellene élnem, ha le akarnám róni azt a hálát, amivel tartozom neki. És látod, mégis milyenek vagyunk: mindenes szivességek fejében elloptam tőle, nem a brilliánsgyürüt, hanem a feleségét. Tudod, az a bizonyos törvényesitett háromszög... Évek óta tartott már a viszonyunk. Az utóbbi időben azonban mégis felébredt bennem a lelkiismeret és elhatároztam, hogy szakitok az asszonnyal; ezt az elhatározásomat nagyban elősegitette az is, hogy kezdtem őt unni. A kritikus éjszakán a férje elutazott volt s igy zavartalanul lehettünk együtt; ekkor bejelentettem neki, hogy ezután vége köztünk mindennek. Az asszony — ugy látszik — jobban szeret engem a kelleténél s ezért nem akart beleegyezni a szakitásba. Dult-fult és azzal fenyegetett, hogy valami nagyot fog elkövetni, ha vissza nem szivom elhatározásomat. Erre szó nélkül otthagytam, amiből láthatta, hogy nem akarok többé tudni róla... Még aznap délután letartóztattak. Az ékszerész ugyanis feljelentést tett a rendőrségen, hogy azon az éjszakán, mig ő távol volt, elloptak üzletéből egy értékes brilliánsgyürüt. A nyomozást nagyon megkönnyitette az, hogy az üzletben, a padlón találtak egy idegen kézelőgombot, amelyen az én monogrammom volt. Igy tehát engem vádoltak meg a lopással annál is inkább, mert nem tudtam alibit igazolni. Pedig ez — ugye? — nagyon egyszerü lett volna. De nekem nem volt szivem elárulni, hogy az asszonynál voltam, mert nem akartam tönkretenni ezzel a férjét, ezt a drága jó embert. És főleg nem akartam megfosztani az asszonyt a jóhirétől, mert ezt nem érdemelte volna tőlem azokért a szép órákért, amiket neki köszönhetek. Inkább lecsukattam magam.

— Barátom, ez nemes eljárás volt tőled.

— Barátom, ez szamárság volt tőlem.

— Hogy-hogy?

— Ha akkor tudtam volna azt, amit most tudok, nem lettem volna ilyen kiméletes. Gondolkozzál csak: én a kézelőgombot legfeljebb a hálószobában veszthettem el; hogyan került hát az üzletbe? Csak ugy, hogy az asszony csempészte oda, bosszuból a szakitásért. Látod, mire nem képes egy nő, ha elhagyod!...

— Ezek szerint koholmány az egész lopás?

— Dehogy. A brilliánsgyürü tényleg eltünt: az asszony maga lopta el.

— Miből következteted?

— Abból, hogy a multkor R. S. urcn láttam egy brilliánsgyürüt, ami azelőtt nem volt neki. Ez pedig amellett szól, hogy helyesen következtetek. Mert azt te is tudod, hogy R. S. urnak ilyen gyürüre nincs pénze és talán azt is tudod, hogy R. S. ur lett az utódom az ékszerész feleségénél. Ezt kaptam jutalmul a diszkréciómért...

Nyersolajmotor
13½ HP
42 colos darálókő
teljes felszereléssel azonnal
eladó
Üzembe megtekinthető: Kardos hirdetővállalat Novisad, Vlsonov trg 7
1001 8

Jó állapotban lévő transpot és lager
boroshordók
olcsón kaphatók
Nojcsek Gézánál
Subotica
995

Felsőgallai mész
BEOCSINI
portlandcement
és mindenféle
épitési anyag
a legolcsóbban szerezhető be
Illgenn Károly-nál
I. kör, Sokolska ulica 17
Telefon: 660 (438)

UJ! (787) **UJ!**
Mandula
Mogyoró
Mazsola
Füge
CUGÁR MANÓ
Telefon 47

Hirdetéseket
Sentán a Bácsmegyei Napló részére
Molnár Sz. Vince
könyvkereskedése vesz fel.

Vegyen csak 1x1 szövött melényt
vagy pul-owert nálam; amilyen biztos, hogy
2x2=4
épp oly biztos, hogy meg lesz elégedve
Beck Jenő
kötött-szövőtáru gyár
Kicsinybeni árusitás: Rudićeva ul.
9372

Gőzmalom
1½ vagonos, jómenetelü, vám- és kereskedelmi gőzmalom a Tisza folyó és vasut llom s mellett, más vállalat miatt eladó és azonnal átvehető
Cim a kiadóban
149

Az ecetsav méreg,
igy a tej sava yitáshoz csak a Kemény ecetgyárban kés ült
főzött eszencet
használjon. Használati utasitás: 1 liter eszencet, 3 liter viz.
Gyár:
I., Vojnovićeva ul. 5.

Virágai
gyönyörüen fejlődnek és pompásan virulnak ha **Kanipos** növénytápsóval neveli őket.
Ára 12.50 és 42.- Din.
Szorgalmasan **TOJÓK** aprószárnyasok nevelésére, hizlalásra és baromfibetegségek ellen utolérhetetlen a **KOKO** baromfipor
Ára 10.-, 40.- és 115.- Din.
Szétküldése előre fizetés ellenében
Pharmalaboratorium Z. Schumacher Fr. Vranka

GAZDÁK!

Miért van a szomszédjának gazdag és üszögmentes termése? Azért, mert ők a **vetőmagot** a buza megüszkösödése ellen

PORZOL-lal

ezzel a nagyszerü n bevált szárazpáccal pácolták. — Kiséreljék meg Önök is a buzával bevetett terület egy részén a PORZOL alkalmazását és meggyőződnek ennek a pácolószernek kiváló hatásáról

Rozs, árpa és zab pácolására a **HIGOSAN**

(higanytartalmu szer) alkalmazandó, amely a gombát teljesen megöli és azonkivül az emlitett gabonafajok csira- és fejlődőképességét jelentékenyen emeli. — Ezek a pácolószerek sokszorosan ki vannak már próbálva és azok kiváló hatásáról Franciaország, Hollandia, Dánia, Svájc, Ausztria, Románia és Csehszlovákia állami kisérleti állomásai is a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak

Kérjen ingyenes árjegyzéket és használati utasitást a gyártól:

„Kastel" D. D. Zagreb, 3 — Kolodvor Sava vagy **„Kastel" Depot Beograd, Kralja Milutina broj 44.**

A PORZOL kapható

Biljane d. d. cégnél **Beograd, postafiók 423. — Gazdakörben Suboticán**

Rein Zsigmond cégnél **Somborban** valamint minden községben is a szakmabeli kereskedőknél

9808

Fermet zők
Pálinkafőzőkazánok
Réfüstök
Rézedények és Rézárukészitése és szakszerü javitása
Hován László
rézmüvesmester
Subotica, Zrinski trg 24

LEGNAGYOBB
KÁRPITOSÜZLET
Klubgarniturák, patent-fotelek, ottománok, berzsenek és szalónok gyártása
Allandó nagy raktár
Dj. Stanković
kárpitos
Beograd, Kralja Milana 77
Telefon 48—46 4481

Ingyen fát nem adunk, ellenben 26 dinárért **kaphat** 100 kg. kemény hulladék I-a tüzifát házhoz szállitva. Poroszszén, ostrauí koksz kapható **J. Vujković i Drugnál, Subotica. — Tel. 6-68**

NYILT-TÉR

Árverési hirdetmény

Nyilvános árverésen egy évre haszonbérbe adatik a pacséri ut mentén 3 lánc szántó

Az árverés dr. Tordai Izsó ügyvéd irodájában (I., Manojlovićeva ul. 5. sz. I. emelet) *október hó 5-én* fog. megtartatni.

10263 *Dr. Tordai* ügyvéd

Stari Bečej község elöljárósága.

7952/1928. szám.

Árlejtési hirdetmény

Községünk rendörsége és szolgaszemélyzete részére szükséges 53 téli-öltözet (zubbony, nadrág és sapka) szállitásának biztositása céljából f. évi október 8-án d. e. 9. órakor alulirt községi biró irodájában nyilvános, szóbeli árlejtés lesz megtartva.

Vállalkozni szándékozók kötelesek szövetmintát bemutatni és készpénzben, avagy állami értékpapirokban 4000 dinárt óvadékul letenni.

Közelebbi feltételek a községi könyvelő irodájában tekinthető meg.

Stari Bečej, 1928 szeptember 27-én.

Nečitljiv potpis s. r. vezető jegyző. 10257 *M. Žikić* s. r. biró.

Elsőrendü **meszet**, beocsini portland **cemen**, alab. **gipszet**, száraz, pormentes **BUKKFASZENET**, pécsi **kovácsszenet**, I-a apritott **bükkfát** ajánl **Révai Adolf, Subotica** Sokolska ul. 2 Tel. 551 5475

Ujdonság!

„Štednjak-Apparat"

spiritusszal füthető kályha. Három dinár költséggel egész napon át szag és füst nélkül füt egy 60 vagy 80 köbméteres szobát és azonkivül kávé, tea tej és tojás is főzhető rajta Ára 180·— dinár. Megrendelhető utánvét ellenében Városi Mihálynál Feketić (Bácska) 10114

Olcsóság

Kiváló minőség

Kedvező fizetési feltételek

amerikai módszer szerint Önt is vevőinkké kell, hogy tegye, vásároljon tehát nálunk

RÁDIÓ-készüléket és alkatrészeket

Többezer rádiótulajdonos és rádióamatőr a legjobb referenciánk. — Külön rádiószakértő vevőink számára bármikor rendelkezésre áll. — Rádiókészülékek **részletfizetésre** egyévi lefizetéssel.

ALTERNO müszaki vállalat, NOVISAD

Telefon 24—14 A legrégibb rádiószaküzlet! **Kralja Petra 24** 9903

Könnyitések a magyar vizumok beszerzésénél

Folyó évi julius 3-ikától kezdődőleg a Budapestre való utazás céljából nem szükséges a beogradi vagy zagrebi m. kir. utlevélhivataloknál előzetesen vizumot szerezni, mert az utasok magyar vizum nélkül is átléphetik a magyar határt, mely esetben Budapesten kaphatnak hatvan napi tartózkodásra jogositó vizumot. Ez az ujitás lényeges idő- és költségmegtakaritást jelent, főleg azoknak, akiknek üzleti vagy magánügyekben gyakran és sürgősen kell átlépni a magyar határt. A vizumnélküli utazáshoz a beogradi Magyar Királyi Kereskedelmi Képviselet Utazási Osztálya hivatalos bélyegzőjével ellátott igazolvány szükséges, mely ugy a beogradi m. kir. kereskedelmi képviseletnél (Beogad, Palata Akademije, Jakšićeva ul. 2.), *mint* pedig a felkért SHS vidéki kereskedelmi testületeknél és

Szuboticán: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Lloyd, Általános Hitelbank, Közgazdasági Bank, Bácsmegyei Napló kiadóhivatala, Rádió Reklam Jugoslavia, Manojlovićeva ul.

Novi Vrbas: Takarékpénztár, Mezőgazdasági Bank, Schmiedt Frigyes,

Bácska Topola: Közgazdasági Bank, Bácstopolai Takarékpénztár,

Veliki Becskerek: Kereskedelmi Kamara, Takarékpénztár,

Szombor: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Bácskai Gazdasági Egyesület,

Szenta: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Gazdakör,

Velika Kikinda: Centralna Štedionica,

Oszijek: Kereskedelmi Kamara, Jugoszláv Bank,

Čakovec: Horvát Általános Hitelbank,

Noviszad: Kereskedelmi és Iparbank, Putnik Utazási iroda, Merkurbank, Lusztig Bank,

Kula: Hitelbank,

Odzsaci: Takarékpénztár,

Vrsac: Kereskedők Egyesülete, Srpska Zanatlijska Banka, Szalay Utazási Iroda.

Ada: Leszámitolóbank,

Az apatini járás részére Berlekovich Sándor ujságiró Apatin.

Sztari Becsej: Népbank, Potiska Banka,

Novi Becsej: Általános Hitelbank,

Bela Crkva: Trgovačko Udruženje,

Pancsevo: Kereskedők Egyesülete, Népbank.

Sarajevo: Kereskedelmi Kamara, Agrárbank, Putnik,

Skoplje: Kereskedelmi Kamaránál személyenként 35 dinár árban kapható. Az igazolvány alapján a vizum Budapesten 50%-os kedvezménnyel adatik ki és az igazolványok birtokosai részére a Duna Szövetségi Utazási Vállalat a budapesti szállodákbn, éttermekben,

A FÉRFI, A NŐ ÉS A FILM

LÁSZLÓ FERENC REGÉNYE

XII.

Az első csalódást a kétségek és szomoru lemondások hetei követték. Dér Géza megpróbálkozott mindenütt, ahová összeköttetéseket tudott szerezni, kért, kilincselt és végül már könyörgött, de ha el nem utasitották, legfeljebb csak értéktelen igéreteket kapott... Lili ezekben a szomoru hetekben mintha letargiába sülyedt volna. Az első akadály után megtorpant, az első kudarc mintha elvette volna minden erejét és bátorságát, sőt a kedvét is, tétován és céltalanul járkált a nagyváros lüktető élete közepette, amelyben mindenkinek volt valami célja, kicsi vagy nagy, amely után rohant, csak neki nem... Céltalannak látta Dér küzdelmét is, amelyet szinte közömbösen figyelt, mintha nem is róla lenne szó, hanem valami idegenről.

Dér Gézának igy kétszeresen nehéz volt a harc, mert a lányba is állandóan ujra meg ujra lelket kellett öntenie és a leghatározottabb elutasitások után sem volt szabad elárulnia Lili előtt a kétségeit, amelyek néha már a kétségbeesésig fokozódtak... Amellett pedig dolgoznia is kellett kettőzött erővel, hogy kettőjükről gondoskodjék. Az ujságiró egész nap lótott-futott a lány érdekében, meddő harcokban őrölve fel energiáját, este pedig leült dolgozni, hogy leszállitsa az »Uj Hirek«-nek a kötelező számu cikkeket. Ezért a munkáért nagyon rosszul fizették és ezenkivül alig volt más jövedelme, mert más lapokban csak nagyon ritkán tudott elhelyezni egy-egy cikket. Lili látta a küzdelmét és néha keserüen tört ki belőle a fájdalmas panasz:

— Nemcsak a magam életét tettem tönkre, hanem a tiedet is! Szegény Gézám, mennyivel jobb volna neked, ha nem volnék melletted!

A férfinek ilyenkor meg kellett vigasztalni a lányt, aki nemrégen még a világot akarta meghóditani és most már az életét is elrontottnak érezte... Vigasztalni lehetett csak és tiltakozni a lány ilyen kitörései ellen, mert hiszen a lemondások és gondok akárhogy megrontották még a csókok izét is, mégis csak ez a szerelem volt a férfinek minden, ami erőt adott a naponta megujuló és ujra kezdődő harchoz...

A hazulról hozott pénz azonban elfogyott és most, hogy nem volt már miből pótolni a redakcióból a hónap elején érkező csekély összeget, sulyosbodtak az anyagi gondok is. Az egyszerü kis szállodát is otthagyták és szegényes, kis butorozott szobába költöztek. Az olaszországi szállodák után kiábránditó volt ez a kopott hónapos szoba, a barátságtalan háziasszonnyal, akinek szeszélyeihez alkalmazkodni kellett és a piszkos nagy bérház a maga elnyütt, rideg lakóival. Dehát most már meg kellett nézni minden pfenninget, mielőtt kiadták és le kellett mondani minden kényelemről... A pénz még igy is kevés volt és most már ha akárhonnan is, de keresni kellett, ha nem akartak éhezni... Dér Géza valami lelkiismeretfurdalásfélét is érzett, mert ha nem is ő beszélte rá Lilit erre a kalandos vállalkozásra, mégis elősegitette a szökését és hozzájárult ahhoz, hogy a tapasztalatlan lány még rózsásabbnak lássa a jövőt. Érezte, hogy felelős Lili sorsáért és mégis tehetetlenül kellett néznie a lány nélkülözéseit. Ő maga már mindenről szivesen lemondott volna, csak Lilinek ne kellett volna ebben a hozzá nem illő csunya és szegényes környezetben tengődnie.

Amikor már hetek óta tartó próbálkozásaival minden lehetőséget kimeritett, a pénzszerzésnek végső esetre tartogatott eszközéhez folyamodott. A filmvállalatoknál többször ajánlottak neki ügynököket, akik statisztákat szállitanak a film-studiók részére és egy-két ilyen ügynökség cimét felirta magának. Amig nem voltak rá kényszerülve, nem akart ezekhez az ügynökökhöz fordulni, mert szerette volna Lilit megkimélni a statisztálás megalázó szerepétől. Most azonban már nem volt mit várni és egy nap, amikor épen azon gondolkodtak, hogy miből fognak ebédelni és Dér már szóba akarta hozni a pénzszerzésnek ezt a módját, maga Lili vetette fel az ötletet:

— Ez igy nem mehet tovább... Valamit csinálni kell. Elmegyek Wohlheimerhez és jelentkezem statisztának. Erre talán még jó leszek...

Keserüség és kiábrándulás volt a lány hangjában és Dér csak most vette észre, hogy Lili az utolsó küzdelmes hetek alatt sápadtabb lett, megsoványodott. Hazug optimizmussal, amelyben maga sem hit, felelte:

— Nem bánom, Lili. Talán még ez lesz a legjobb mód arra, hogy észrevegyenek... Talán ezzel a kezdéssel inkább célt lehet érni...

Egyikük sem hitt ebben. Most már tudták, hogy a Film bálványát, hogy táncolja körül a tehetség, a pénz és a szépség, hogy hány fiatal lány áldozza fel magát a modern istenségnek, hogy milyen átkozott tülekedés folyik a filmgyárak irodáiban minden kis szerepért... És akárhány embert nyel is el a mindig éhes moloch, még mindig többen vannak, akik kivül maradnak az igéret földjén, akiket megcsal reményeikben és kifoszt minden hitükből ez a szeszélyes és kegyetlen hatalom...

Mindenre elszántan álitottak be az ügynökhöz. Wohlheimer hosszu, szikár öregember volt és nagy csontkeretes szemüvege mögül szakértő szemekkel vizsgálta őket tetőtől talpig. Egy kopott és sokat forgatott könyvbe beirta az adatokat, amelyek egész szokatlan és furcsa részletekre is kiterjedtek. Az egyik rovat az iránt érdeklődött, hogy hány centiméter magas a jelentkező és Lili már a mérőléc alatt állt, egy furcsa hadseregbe besorozott ujonc! A testsuly, a haj szine és formája, a szem nagysága, az arc kifejezése, mind-mind fontos volt és belekerült a gyürött könyv rubrikáiba. A filmgyár csak betelefonált az ügynöknek, hogy harmadnapra husz csinos, sovány, szőke fiatal lány kell, vagy hogy öt kövér szemüveges férfire van szükség és Wohlheimer a furcsa anyakönyv adatai alapján már szállitotta pontosan a megrendelt emberanyagot, a Film érvényesülésre váró szomoru ujszülötteit. Hány szomoru sors volt ebben az üzleti könyvben berubrikázva, hány szegény megcsalt emberi élet! Fiatalok és vénkisasszonyok is, akik a kiszikkadt csufságukat váltották aprópénzre, mert néha csunya öreg nőkre is szükség volt a statiszteriában, akiket egy pillanatra közelről fotografálva mutat meg a film, hogy a közönség nevessen...

(Folyt. köv.)

gyógyfürdökben és a gyógycélokat szolgáló vasuti utazásoknál jelentékeny árengedményeket is biztosit. Az igazolványok alapján egyébként a szabályszerü magyar vizum a beogradi m. kir. utlevélhivatalnál 50-os engedménnyel előzetesen is beszerezhető.

Jugoszlávia legolcsóbb divatszalónja
WEINERT HERMANN Subotica,
I., Strossmajerova ulica 16.
Arak: köpenyek, kosztümök 200 dinártól
ruhák . . . . . 100 „
aljak, bluzok, pongyolák 50 „
Elsőrendü, izléses és szép munkák garantálva
8138

Keresünk azonnali belépésre
utazót
aki Bácska, Bánát, Baranya területén a textilszakmában elsörendüen van bevezetve. Ajánlatokat az anyagi igények, valamint az eddigi müködés pontos megjelölésével »Textil« jeligére a Bácsmegyei Napló novi viszadi kiadóhivatala továbbit. 10267

Főgépészt
keres a
pančevoi gőzmalom
Ajánlatok az életkor, családi állapot, iskolai végzettség, eddigi müködés, az egyes állásokban eltöltött idő, valamint fizetési igények megjelölése mellett
egyelőre bizonyitványok nélkül
fenti malomhoz intézendők. — Volt tengerész-gépészek előnyben
10259

Ujonnan megnyilt
Női és férfi divatszalon
NECIĆ JOVAN, NOVISAD
Trifkovićev trg 3. Dr. Marković Láza házában
10029

KINTORNA

— Ebédre vendégünk lesz. Mari. Igazodjék ahhoz a főzéssel.

— Tessék már megmondani, ugy főzzek-e, hogy megint eljöjjön, vagy ugy, hogy sohatöbbé be ne tegye a lábát.

*

Az egyik szinházban bemutatóra készültek, de a szerző elégedetlen volt a komikussal.

— Hogy van az, — kérdezte tőle a szerző, — hogy ön az életben mindig oly vidám és mulatságos s a darabomban olyan szomoru?

— Azért, — felelte a komikus, — mert ott a szöveg is tőlem van.

*

A férj ráront neje csábitójára és meg akarja ölni. Az asszony közbevetí magát:

— Megállj! — sikoltja. Ne öld meg gyermeked atyját!

*

— Nos, hogy mulattál a nyáron? Hallom, a férjeddel együtt voltál.

— Hála Istennek elég jól birtam a turát.

— Milyen turát?

— A szekaturát.

*

Piepmann ur az erdő hüs ölén kedves nejét függőágyban ringatja. Az asszony aggodalmaskodik:

— Mit gondolsz, nem fog az az ág alattam letörni?

— Mit bánom én! Az enyém az a fa?

*

GABONARAKTÁRT
a szükséges mellékhelyiségekkel, esetleg száritóval és górékkal, oly nagy gabonatermő vidéken, ahol főleg sok kukorica kerül piacra
BÉRBE VENNÉK
Csak szerb, szlovén vagy német vidékre reflektálok, vasutállomás közelében. Részletes ajánlatokat „Za — 17.555" jeligére a Publicitas d. d. Zagreb, Gundulićeva ul. 11 cimre kérek
10270

JÓ **BUTORT** Subaticán bizalommal legolcsóbban
ERDÉLYI üzletében vehet
Győződjék meg vételkötelezettség nélkül. IV., Bene Sudarevićeva ulica 4.

Amint megkezdi
a szerb nyelv ujrendszerü tanulását
már is beszélhet
szerbül, mert gyakorlati alapon
Berlitz—Gouin egyesitett
rendszerei alapján irta meg
Vujkovics Marica
Szerb-magyar nyelvkönyvét
Ára **10** dinár, portóra **2** dinárt küldjön
Szállitja:
Minerva R. T. könyvosztálya
Szubotica

Most a legalkalmasabb idő beszerezni
a télre való
szenet és kokszot
Mielőtt bárhol vásárol, forduljon az
Általános Hitelbank Subotica
szénosztályához
(Telefon: 49, 50, 51)
amely **vagontételekben, bányaárakon a legelsőrendü minőséget szállitja**
Viszonteladóknak előnyős árak!
87 3

9039
VULKÁN
Gépgyár Részvénytársaság
Budapest, V., Váci-ut 6
Telefon: 906-02, 906-28 Távirateim: **Vulkanus Budapest**
Szerszámgépek fém és vas megmunkálására
Famegmunkáló gépek
Transmissziók
Fogaskerekek
Vasöntvények
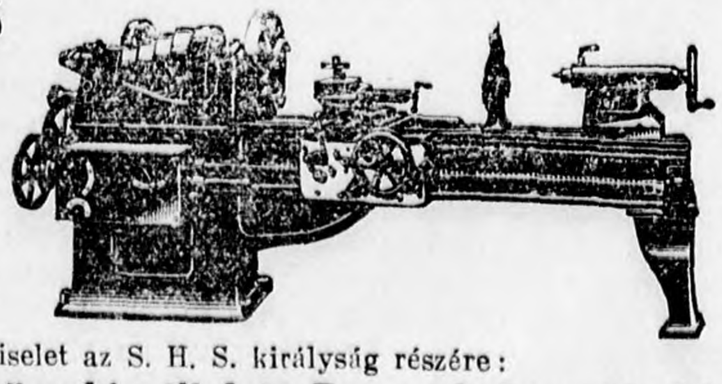
Vezérképviselet az S. H. S. királyság részére:
Ing. Al. Kapović müszaki vállalata Beograd, Jugovića 16
Telefon 13—99

Ezuton van szerencsém értesiteni az igen tisztelt hölgyközönséget, hogy
őszi és téli köpeny- és szőrme-ujdonságaim megérkeztek!
Raktáram sokezer darabból áll, abban nagy számban van képviselve ugy a legegyszerübb, mint a legfinomabb zsáner, éppen ezért bármely igény kielégitésére képes!
Az árak feltünően olcsók!

Télikabátok sima vagy angolos divatszövetből	450—500·—	Din.
Finom posztókabátok szörmézve	800·—	„
A létező legfinomabb tükörposztókabátok szörmézve	1500·—	„
Legfinomabb angol divatkabátok szörmézve	1200·—	„
Selyemplüss-kabátok selyem béléssel . .	1500·—	„
Szőrmebundák	2500—3000·—	„

Különlegességek gyermekkabátokban
Részletfizetési kedvezmény!
Hegyi Fülöp
női konfekció áruháza, Subotica

10196

Száraz BELET

I. keskeny vékonybél, 3-as,	100 méter	100·—	dinár
II. széles „	100 „	80·—	„
I. sózott sertésbél,	100 „	100·—	„
I. sózott szalámi-bél	100 „	200·—	„

ajánl a D. D. za Izradu Creva (Bélipar rt.) Subotica, Petrogradska ulica 46 — Telefon 229

Mindennemü

Déligyümölcs

Legfinomabb friss Locum, Smyrna, Celofan, koszoru füge, mazsola, mandula, mogyoró, jánoskenyér stb.

FORTUNA

CARA LAZARA ULICA 4

10265

Alapittatott 1889 **Értesités** Alapittatott 1889

Értesitem az igen tisztelt vásárlóközönséget, hogy a **Jelašićeva ul. 2.** (Rudics villamos kitérő) **az uj Hartmann-palotába** 40 év óta fennálló

varrógép- és kerékpár-üzletemet áthelyeztem

Vevőközönségemet az eddiginél is nagyobb figyelemmel és pontossággal szolgálom ki.

Raktáron tartom a

legjobb varrógépeket, kerékpárokat, gramofonokat, hanglemezeket, alkatrészeket.

A választék mindenben nagy, áraim szolidak. Tekintse meg üzlethelyiségemet vásárlási kötelezettség nélkül és győződjék meg hirdetésem komolyságáról.

Nagy javító-mühelyemben javitásokat gyorsan és pontosan eszközlök.

A mélyen tisztelt vásárló-közönség további pártfogását kérem kiváló tisztelettel

Stern Adolf

Hosszu lejáratu részletek! Ügynökök felvétetnek!

10143

Szükségem van 2,000.000 téglára leszállitás részben ez ősszel, részben jövő tavasszal, franko Beograd-Klanica vagy Beograd uszály vagy vagón. **Jovan Djurdjević** Beograd, Sremska ul. 14

10237

WEITZENFELD I DRUG

Telefon 192 **SUBOTICA** Telefon 192

Zsineget, gabonás és liszteszsákok, vízmentes ponyvák, szőnyegek, linoleumok, butorszövetek és egyéb kárpitos cikkek legolcsóbb bevásárlási forrása. Kérjen árajánlatot. Külön felhívjuk a t. vásárló közönség figyelmét nyugágyainkra, amelyek a legjobb anyagból vannak összeállitva és a legolcsóbbak az egész környéken

Kóbor Noémi:

Elmult világok

Első pillanatban a fiatal irónő müvelődéstörténeti tájékozottsága lep meg ez elbeszélésekben, de amint az olvasó tuljutott olvasásában az első pár oldalon, egyre jobban lenyügözi az a költői erő, mellyel elmult világokat támaszt fel s élettel eltöltve az olvasó elé visz. Füzve 60 dinár. — Kapható

a Minervar.t. könyvosztályában

GYERMEK-KOCSI

Az elismerten legjobb minőségü

„BRAHA“-kocsi egyedüli árusitója:

JOSO ŠTERN I DRUG, BAZAR

(Gyümölcspiac)

Sportkocsi 200 dinártól feljebb — Viszonteárusitóknak árengedmény! — Sátoroskocsi 400 dinártól feljebb

SZÖRME

Legujabb divatu szőrmék nagy választékban, valamint átalakitások, javitások legolcsóbban

MORGENSTERN ALADÁR

Zrinjski trg 1 szám alá helyezett üzletében kaphatók

Megtekintés vételkényszer nélkül!

PAPLAN

Paplan! **PAPLAN!** Paplan!

Nem gyári árul

Szubotica legrégibb paplankészitő üzeme

Buljovcsics Béláné (Német Margit)

Pašićeva ul. 8. (Edénypiac)

Ajánlja a legfinomabb anyagból készült paplanait, madracait, ezek kellékeit, u. m. paplananyagot, erős és tartós madrac és szalmazsák anyagot, paplan-vattát és szabó-vattát kicsinyben és nagyban, részletfizetésre is

KÉZMŰÁRÚ

A Vajdaság legolcsóbb bevásárlási forrása gyári szabott árak mellett elsőrangu gyártmányokból, ugymint: **férfi- és nőiruha és felöltő-szövetek, barchendek, flanellek, vásznak és zsebkendőkből**

STRASSER BÉLA

Vilsonova ul. 46. Fakultéttal szemben

HORDO

BOROSHORDÓK

lager, transport és kisebb tartalmu hordók, I-a tölgyfából nagy választékban a legolcsóbban beszerezhető

KRIX LAJOS kádárnál

SUBOTICA, Mazuranićeva ulica 19

RÁDIO

KONRATH D. D.

rádiókészülékei

olcsók, jók, megbizhatók

FUSZER ÉS CSEMEGE

Megnyilt

Kovács és Gelányi

uj füszer- és csemegeüzlete

Rudics kitérő, Labor palota

RÉZÁRU

Csiszár József

rézöntő- és gépmühelyében, Miloš Obilić ulica 9. Rész-, fém- és szoboröntvények készitése, gépek javitása, diszöntvények, platettek és asztalosok részére ujrendszerü vasmenetü bakcsavarok.

Galvanizálás Niklelezés Fémszinezés

DIVAT

Őszi és téli angol szövetujdonságok megérkeztek óriási választékban. — Elsőrendü munka, olcsó árak

BOZSO VINCE angol uriszabó, Zenede-épület. Telefon 6-51

TORTA SÜTEMÉNY

Naponta friss, olcsó és izletes tortát, desszertet és süteményt

kaphat

„City“ Bódis Lajos cukrászdájában

Rudics ucca (Labor-palota

Képviselő(nő)ket

keresek állami értékpapirok kis havi részletre való eladására. Feltételek miatt fordujon

JAKOV C. ZUMBULOVIĆ céghez

Beograd, Kralja Petra ulica 52

1888

Rózsa-fehér és Wolfmann rózsa-burgonyát

babot, sieleralmát, szilvát, dughagymát, hagymát

I-a szénát

préseltet, sásmentest vagonszámra és kisebb tételekben legjobban és legolcsóbban szállit bármely állomásra franko

Léderer Jenő

bank és biz. üzlete, fűszerek és gyümölcsimport-export

Novisad, Vilsonov trg 7

Raktár: Temerinska 38

Telefonszám: 22-14 Sürgönycim: Léderer

10023

A vajdasági magyar költészet java termését gyüjti egybe a most megjelent

KÉVE

Vajdasági költők anthologiája 1928

Ambrus Balázs, Csuka Zoltán, Debreceni József, Fekete Lajos, Ferenczy György, Földi Ilonka, F. Galambos Margit, Gergely Boriska, Haraszti Sándor, Kovács Antal, Mikes Flóris, Somogyi Pál, Szenteleky Kornél és Tamás István

Ára 40 dinár

Megrendelhető a Bácsmegyei Napló könyvosztályánál Subotica, Zmaj Jovin trg 3

LIFKA-MOZI

Hétfőtől szerdáig
Gond- és bánatüző nap k! Szubotic n először!

ZORO-HURU

mint vők

Két csibé z vid m kal ndjai B cs ben és Szt. Moritzban, ahol egy autobusz t rsas gnál, mint kalauz és el cn r t ljesitenek szo gá a ot n m is ö ömére a utasoknak

Csütörtöktől vasárnapig

Harma ik huszár-regiment

Sne dig l éo i tis t s a mu k li vir gu magyar lány szerelme. Buzakalás os ró a, ak c ák edes illata ár d a fi m ö. Erede i zenek sé ettel

E öadások kezd t n pon a 4 6 s fél 9 óra or

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és elsoszó kétszeresen számit. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbélyegzett jeligés leveleket tovább tunk Kérdezősködésekben válaszbélyeg mellékelendő.

Érte item az igen tisztelt hölgyeket, bogy

eredeti modellkalapja m

megé keztek 729

Pogány kalapszalon

Trg Fra Jože 15. I. em. (Ljubibratić-ház)

VÁROSI MOZI

Hétfő—szerda Kettős müsor!

A cári Oroszország

Kulturtörténelmi film, ame yet nem elképzelt cselekmény után színészekkel rendeztek, hanem eredeti felvételek, me yeket az orosz cári levéltár részére készitettek II. Miklós cár uralkodása idejéből. II. Miklós cár koronázása, katonai szemlék stb.

Kelet árnyában

(Fox-f lm)

Szerelmi dráma a csillogó keleten
Főszereplők: No mana Kerry, Mi dred Harr s, Evelin Brent

Jön csütörtöktől! Jön csütörtöktől!

A kis szökevény

Főszereplő: Nagy Ka ó

LEVELEZÉS

Szüret után lesz az esküvöm, de butoraimat rajz szerint már most megcsináltatom Brauchler-nál, Subotica, Halpiac. 7211

Noviszadi jómegjelenésü fiatalember modern gondolkodásu fiatal hölgy ismeretségét keresi. Leveleket »Szimpatikus« jeligére a noviszadi kiadóba kér.

HÁZASSÁG

28 éves önálló kereskedő, akinek Suboticán jólmenő üzlete van, házasság céljából megismerkedne olyan 20—26 éves leánnyal, esetleg özvegyasszonnyal, akinek 40—50.000 dinár hozománya van. Csak komoly fényképpel és pontos cimmel ellátott levelekre válaszolok. Diszkréció biztositva. Leveleket »Megértés« jelige alatt a kiadó továbbit. 9977

FOGLALKOZÁS

Fényképész társat keresek kisebb tőkével. Csak személyesen tárgyalok. Csepregi, Horgoš. 10253

Tanoncot egy-két középiskolával felvesz Hirsch kárpitos, Paje Dobanovačkog ulica 5. 10270

Füszer- és rövidáru kereskedősegéd állást keres. Beszéli az államnyelvet. — Grünwald ügynökségnél.

Olasz-francia nyelvből órákat ad, több nyelvet beszélő diplomás nő. Délutáni irodai alkalmazást is elfoga. Grünwald ügynökség.

Rőfőskereskedősegéd, kiszolgált katona, aki az államnyelven kivül magyar és német nyelvet birja, azonnali belépésre állást keres. Megkereséseket »Rőfös« jeligére a noviszadi kiadóba kér. 10256

Magas jutalékra

Bácskában, Bánátban elsőrangu utazók elsőrendü reklámcikk eladására sürgősen kerestetnek. Csakis intelligens, különféle szakmákban bevezetett urak juttassák ajánlatukat Publicitas d. d. Zagreb, Gundulićeva 11 cimre »Za 17557« jeligére. 10255

10.000 dinárt kereshet bárki havonkint életbiztositással egybekötött értékpapirok és órák eladásával. Érdeklődők forduljanak Zumbulović céghez, Skoplje. 10245

Perfekt urasági inas sok éves bizonyitványokkal október 15-re Beogradba kerestetik. Ajánlatok fényképpel és bizonyitványokkal beküldendők: Allgemeine Handels K. G., Beograd, Kralja Petra 60. 10244

Deutsch-slovenisch-ungarischsprechendes Mädchen sucht Stelle bei besserer Familie. Kann auch kochen. Fanny Vallant, Zreče pri Slovenske Konjice. 10266

Deutsches Mädchen sucht Stelle bei kleineren Familie oder zu Kindern. Mizzi Ziegler, Zreče pri Slovenske Konjice. 10267

Suche zu meine drei und fünfjährige Knaben eine tühtige deutsche Kindergärtnerin. Rothbart, Subotica, Mucsi-telep 4. 10277

Gyermekkertésznő, szerb-német-magyar nyelvtudással kisebb gyermekek mellé állást keres. Cim: Gyermekkertésznő, Palić, posta. 10272

Asztalostanonc felvétetik Szöllösi Józsefnél, Paja Kujundžićeva 20. 10278

Bilanzfähige Buchhalterin perfekt serbo-kroat., deutsche Korrespodentin wird gesucht. Eigenhändig geschriebene Offerte nebst Gehaltsansprüche an die Darmindustrie A. G. Subotica. 10155

Kéményseprősegéd, fiatal, azonnal felvétetik özv. Andella Józsefnénál, Sztara-Kanizsa. 10187

Alexa nyakkendőipar, 10 dinárért forditja ki nyakkendőjét. Korzó. 6708

Butorasztalos munkásokat polituros munkára felvesz. Dózsa asztalos Beograd, Kralja Aleksandra 246 10039

Hentessegédet, idősebbet, (Rodwirschiert) azonnalra keres Tepavc. Novisad, Futoški put 20. 10080

Gyógyszerész-asszisztenst és gyakornokot keres Gyógyszertár, Sečanj (Banat). 10151

VÉTEL-ELADÁS

Zongora, háromnegyedes, kitünö állapotban, elsőrendü gyártmány, olcsón eladó. Cim a kiadóban. 10244

Olcsón eladó, konyhaasztalok, székek, szekrény, iróasztal, előszobaszekrény, kis konyhaszekrény. Cim a kiadóban. 10250

Wertheim-kassza, Wiesse & Comp. gyártmányu, egy zsalus fiaker és egy nagy stráfkocsi olcsón eladó. — Sombor, Radišić ucca 10. 10258

Jávor palló teljesen száraz és egészséges kapható Mavro Paloc fakereskedésében Save Tekelije ulica, Berger-malommal szemben 10269

Körfürészt és baltát keresek azonnali megvételre. — Ajánlatok az ár megjelölésével Kardos hirdetővállalathoz, Novisad, Vilsonov trg 7. 10089

Nehéz mintás filz

abgepasst

és futó szőnyeg

butor- és függönykelmék rendkivül olcsó árban

Pero Vujković

divatárukereskedése, Subotica

Szász Károly:

Képek és történetek

Szász Károlyt uj könyve mint elbeszélőt mutatja be s ebben a minőségben is, mint egyéb müveiben tiszta nemzeti és erkölcsi szellem és müvészi gondosság jellemzi. Füzve 50 dinár. — Kapható

a Minerva r. t. könyvosztályában

Legolcsóbb

takarmány

a lefölözött édes tej

3 tehén 3 havi vaj jövedelméből kifizethet egy valódi „Alfa“-lefölözőgépet

Ajánlatokat küld

Szeles Sándor

Sombor 10024

Modern és st lus

butorokat

továbbá e szakmába vágó összes munkákat készitenek az ujonnan átépitett mübutorgyárukban

SIPOS FIAI

Zentai ut 3.

Állandó raktár! 7040

Vadászkutya 200 dinárért eladó. Grünwald ügynökség.

Manikür és nőifodrászat Szuboticán a főtéren társat keres, esetleg eladó. Grünwald ügynökség. 10268

Ültessen ősszel gyümölcsfát! Kérjen árjegyzéket és rendelje meg szükségletét Bednárz utódai faiskolájában Stara Kanjižán. 9575

Eladó 15—20 katasztrális hold szántóföld, sombori határba, ára 12.000—14.000 dinár, k. holdja az átvételhez elég 100.000 dinár, a többit törlesztésre több évre. Csak személyesen tárgyal a tulajdonos. J. Peič Subotica, Cara Dušana 5. 3959

Vermelt jég minden mennyiségben kapható Dégénél, telefon 632. 10251

Modern hálószoba topolfából, előszoba és konyhaberendezés eladó. Cim a kiadóban. 10228

Eladó esztergapad 3 méter csucstávolsággal, revolverpad, 56 mm. furott tengellyel, gyorsfurógép 12 mm-ig, shaping gyalugép, 2 drb nehéz excenterprés és egy darab kombinált hengercsiszoló és rovátkológép. Szvoboda-malom, Bajmok. 10154

Gyümölcsfákra megrendelésekre felvesz Gallé Viktor városi kertész, Szenta. — Kérjen árjegyzéket. 10173

Hol vásárol a vidéki legolcsóbban Szuboticán? Földes Samu ruhaáruházában (Gyümölcs-piac). — Férfi öltöny már 475 dinártól. Öszi férfi raglánok már 675 dinártól. Iskolai fiu ruhák már 350 dinártól. Gyermek téli kabátok már 375 dinártól. Női felöltők már 425 dinártól. Leány felöltők már 375 dinártól. Bőrkabátok már 850 dinártól. Férfi télikabátok már 475 dinártól. Tessék meggyőződni olcsóbb mint bárhol! 9075

Női felöltő. leányfelöltő ujdonságok mindig legszebbek, legjobbak és legolcsóbbak **Eisler Izsónál** Barátok temploma során. Szőrmékben nagy választék. 9652

Patkanin egeret, patkányt véglegesen irt. Kapható minden gyógyszertárban.

Szinpadi diszletek, kisebb ruhatár, mükedvelőknek kiválóan alkalmas olcsón eladó. Érdeklődők irjanak »Siker« jelige alatt a kiadóba. 10227

Eladó egy 20 hl-es, egy 10 hl-es kád, több boros hordó, egy szőlődaráló és egy szőlőprés teljes felszereléssel. Cim: VII., Usporedna 4. h. sz. 10192

Eladó 10 HP szivógázmotor, komplett darálóınalom. Kovács Mihály, Szenta, Lazarevića ul. 41. 10188

Eladó modern ebédlő és hálószoba berendezés. Cim a kiadóban. 10026

Sarokház, modern lakásokkal, kisebb házak, nagy udvarral, Palicson villatelkek, villa lakásokkal eladó. Földes ruhaüzlet. 9684

KÜLÖNFÉLE

Kétszobás udvari lakás mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. II., Paja Kujundžićeva ulica 88. 10248

Elveszett a napokban egy him kifejlett farkaskutya, amely »Med« névre hallgat. Megtaláló illő jutalomban részesül a tulajdonosnál. Dr. Fehér, VII., Zmaj Jovina ucca 4. sz. 10271

Butorozott szoba kiadó. — Cara Lazara ul. 9. 10247

Elveszett vasárnap reggel egy pincsi kutya, a megtaláló vagy nyomravezető jutalomban részesül: **Palicsi-ut Dragulyev-trafik.** 10274

Kiadó a beltéren két szoba lakásnak és irodának alkalmas, ugyanott raktárhelyiség kiadó. Cim a kiadóban. 10273

Két szoba, előszoba, konyha november elsejére kiadó Sudarevićeva ul. 14. 10055

Olcsó koszt és lakás kapható özv. Grünnénél, Stipe Grgića 15. 9849

November elsejére háromszobás lakást keresek, lehetőleg elő és fürdőszobával. Cim a kiadóhivatalban. 10276

Négyszobás lakás november elsejére kiadó, Carinarska ulica 7. Teherpályaudvar bejáratánál. 10275

Elegánsan butorozott uccai szoba, jobb, szolidabb urnak azonnal kiadó. Harambašićeva ulica 23, jobbra. 10001

21 éve ismert Larucin kapszulák a legjobban beváltak mindennemü hugycsőbántalmaknál, női fehérfolyásnál. Gyógyszertárakban és drogériákban dobozonként 25 dinár. Postai szétküldés. Blum gyógytár, Subotica, főpostával szemben. 5190

Különbejáratu, szépen butorozott féregmentes szobát 2 szekrénnyel, fürdőszobával vagy használattal keres magános ur, a város központjában, a vasuthoz közel. Ajánlatokat »Csinos« jeligére a kiadóhivatalba. 9983

Lakóházat keres bérbe azonnalra vagy november 1-re gyermektelen család. Megfelelő magános parasztház, nagy kerthelyiséggel, istállókkal, fészerekkel és több mellékhelyiséggel a Sombori, Bajai, vagy a Halasi ut körül. Bővebbet Nemzetközi Iroda, Subotica, Aleksandrova ul. 9. 10053

Amerikába kivándorlók kérjenek ingyenes felvilágositást Lloyd Sabaudo gőzhajózási társaság alképviselőjétől, Sombor, Kralja Petra 30. 8056

Butorozott szoba villanytelep szomszédságában, szolid egyénnek kiadó. Megtudható Segedinski-uti trafikban. 10056

Apróhirdetések Szuboticán az Aleksandrova ulicán a Pressburger-féle üzletben a Manojlovićeva ulicán a Rádió-Reklám irodájában, Universitas könyvkereskedés Aleksandrova ulica, Földes Samu ruhaüzletében, Gyümölcspiac, · Noviszadon, Szomborban, Szentán, Veliki Becskereken ottani fiókkiadóhivatalainkban is eredeti áron feladhatók.

Oromon 40 lánc föld 250 mázsa buzáért egy vagy több évre bérbeadó. Értekezni vasárnap és hétfőn Stevana Knićanina (volt Fáy utca) ulica 15. szám alatt. 10100

Lakás a beltéren 3—4 szobás, 1929 február 1. beköltözéssel kerestetik. Cim Šenoa ulica 17.

A szerkesztésért felelős dr. FENYVES FERENC. Nyomatott a kiadótu lajdonos Minerva r.-t.-nál. Felelős k iadó: FENYVES LAJOS Szubotica.